

RİZE İLİ
ÇAMLIHEMŞİN İLÇESİ
KAPLICA (AYDER) MAHALLESİ
1/1000 ÖLÇEKLİ KORUMA AMAÇLI UYGULAMA İMAR
PLANI DEĞİŞİKLİĞİ VE 1/5000 ÖLÇEKLİ KORUMA AMAÇLI
NAZIM İMAR PLANI
ARAŞTIRMA VE AÇIKLAMA RAPORU

MART 2021

İçindekiler	
1.BÖLÜM	4
1. PLANLAMA ALANININ KONUMU	4
1.1 PLANLAMA ALANININ YERİ	4
1.2 YÖNETİM YAPISI, İDARİ BÖLÜNÜŞ VE SINIRLAR	7
2. BÖLÜM	11
2.PLAN HİYERARŞİSİ VE GELİŞİM SÜRECİNDEKİ YERİ	11
2.1.PLANLAMA SÜRECİNİN TARİHSEL GELİŞİMİ	11
2.1.1 .Planlama Süreci	11
2.1.2 Mahkeme Kararları	13
2.2. ÜST ÖLÇEKLİ PLANLAR.....	13
2.2.1 Ayder-Yukarı Kavran-Kaçkar Turizm Merkezleri Çevre Düzeni Planı (1993, 1/25000)	13
2.2.2 TR 90 (Artvin, Rize, Trabzon, Gümüşhane, Giresun, Ordu) Planlama Bölgesi 1/100.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı (2007).....	14
2.2.3 Kaçkar Dağları Milli Parkı Uzun Devreli Gelişme Planı (Nisan, 2008)	17
2.3. MER'İ İMAR PLANLARI.....	20
2.3.1. Mer'i İmar Planı Plan Notları.....	23
3. BÖLÜM	31
3.ARAŞTIRMA VE ANALİZ ÇALIŞMASI	31
3.1. FİZİKSEL YAPI	31
3.1.1 Jeolojik Durum.....	31
3.1.2 Deprem Durumu	51
3.1.3 Akarsular ve Taşkın Durumu	53
3.1.4 Yükseklik ve Eğim Durumu.....	53
3.1.5. İklim.....	54
3.1.6 Toprak ve Tarım Alanları	55
3.1.7 Bitki Örtüsü.....	55
3.1.8 Maden Kaynakları	56
3.2. DEMOGRAFİK YAPI.....	56
3.3. SOSYAL VE EKONOMİK YAPI	59
3.4. TEKNİK ALTYAPI.....	60

3.4.1 Ulaşım	60
3.4.2 Enerji Durumu	61
3.4.3 İçme Suyu, Çöp ve Kanalizasyon.....	61
3.5. ARAZİ KULLANIMI	62
3.6. SEKTÖREL YAPI.....	63
3.7. YAPI YASAKLI ALANLAR, ÖZEL KANUNLARA TABİ ALANLAR, KORUMA STATÜSÜ BULUNAN ALANLAR	64
3.8. ÖZEL KANUNLARA TABİ ALANLAR.....	65
3.9. MÜLKİYET YAPISI VE YERLEŞME/YAPILAŞMA ALANLARI	65
3.10. YERLEŞME / YAPILAŞMA ALANLARI İLE İLGİLİ ÖZELLİKLERİ.....	66
3.11. FOTOĞRAFLAR	66
4. BÖLÜM	67
4.KURUM GÖRÜŞLERİ.....	67
5. BÖLÜM	71
5.1.SENTEZ PAFTASI.....	71
6. BÖLÜM	72
6.PLAN TEKLİFİ	72
6.1 PLAN TEKLİFİNİN AMACI VE GEREKÇESİ	72
6.2 PLAN TEKLİFİ KARARLARI VE MEVCUT PLAN KARŞILAŞTIRMASI.....	72

ŞEHİR PLANCISI	
PEYZAJ MİMARİ	
MİMAR	

1.BÖLÜM

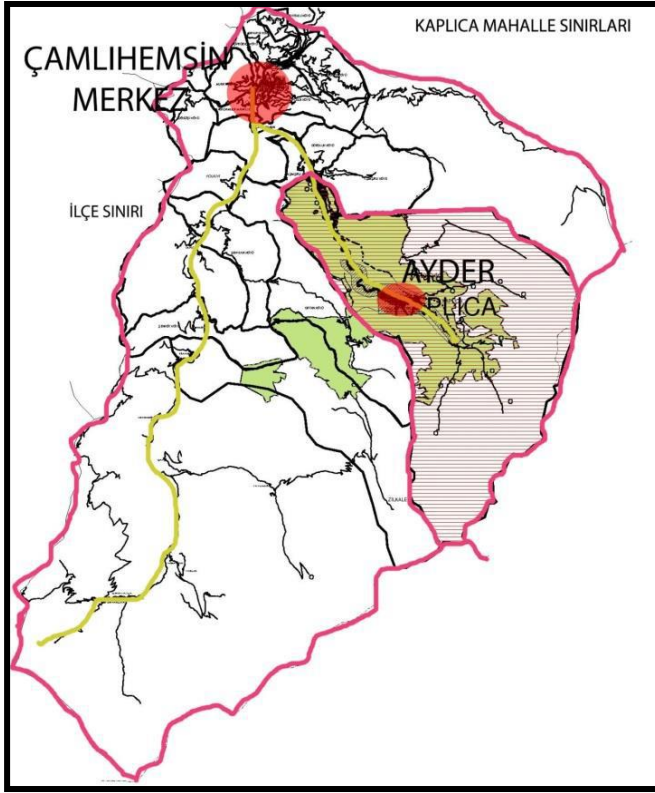
1. PLANLAMA ALANININ KONUMU

1.1 Planlama Alanının Yeri

Planlama Alanı; Rize İli Çamlıhemşin İlçesi Sınırlarında 11.07.1994 tarihinde 94/5863 sayılı Bakanlar Kurulu kararı ile Milli Park ilan edilen Kaçkar Dağları Milli Parkı sınırları dahilinde, Ayder Yayla yerleşmesi sınırları içerisinde yer alan 502 Ada 1, 2, 3, 4 parseller ve yakın çevresindeki yaklaşık olarak 12314 m² alanı kapsamaktadır.

Plan Değişikliğine konu olan alan Ayder Yaylası yerleşmesi içerisinde Yukarı Ambarlık Mevki olarak nitelendirilen alan içerisinde yer almaktadır.

Harita.1 Planlama Alanı Yakın Çevresi

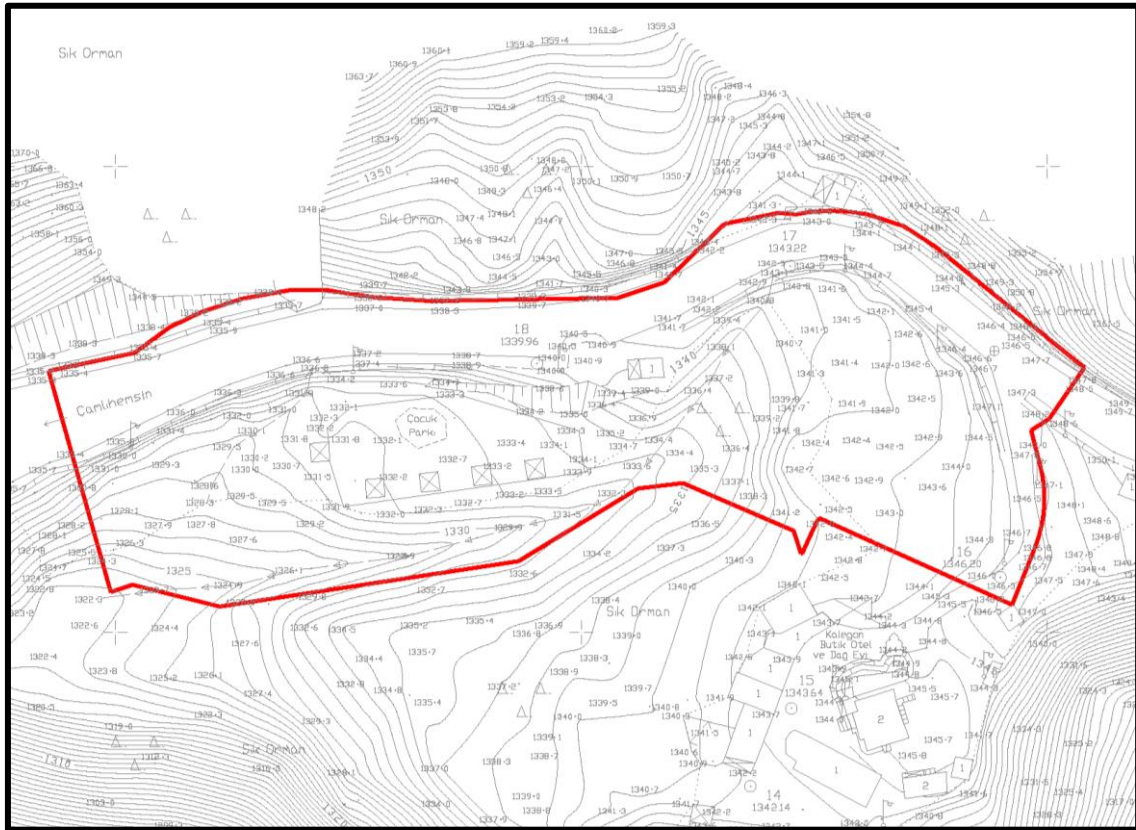

Kaynak: Ofis çalışması

Planlama alanını barındıran Çamlıhemşin İlçesi, Rize İline bağlıdır. İlçenin %80'ini ormanlarla kaplı engebeli araziler oluşturmaktadır. İlçe 40° 40' ve 41° 06' kuzey enlemleri ile 40° 49' ve 41° 15' derece doğu boylamıyla arasında yer almaktadır ve kuzeyde Pazar, batıda Hemşin, güneybatıda Çayeli ve İkizdere, doğuda Ardeşen ve güneyde Erzurum İli'nin İspir ilçeleri ile çevrilidir.

Yayla yerleşimi içerisinde Planlama Alanı aşağıdaki haritada belirtildiği şekilde bir lokasyona sahiptir. (bkz.Harita2)

Harita.2 Bilgi Paftası

Kaynak: Ofis çalışması

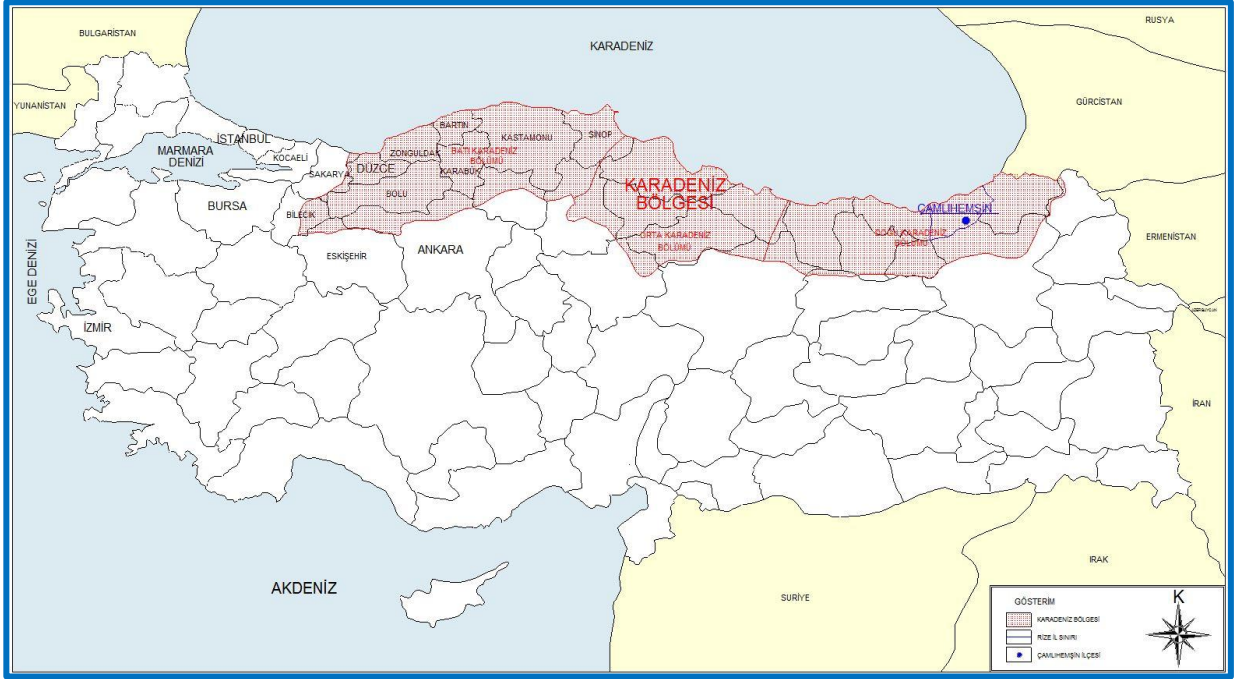
Harita.3 Planlama Alanı Uydu Görüntüsü

1.2 Yönetim Yapısı, İdari Bölünüş ve Sınırlar

Çamlıhemşin ilçesi, Rize ilinin denize sınırı olmayan ilçelerinden biri olup, İl merkezinden 66 km, sahilinden 22 km uzaklıkta kurulmuştur. Çevre ile bağlantısı Ardeşen ve Pazar ilçelerinin arasında yer alan Fırtına Deresinin Karadeniz'e döküldüğü havzadaki kavşaktan Güneye doğru giden tek yol ile sağlanmaktadır. İlçe batıdan Hemşin ilçesi, güneybatıdan Güneysu ve İkizdere ilçeleri, doğudan Ardeşen ilçesi, Kuzeyden Pazar ilçesi, güneyden ise Erzurum ili ile çevrilmiştir. Rize ilinin yüz ölçümü bakımından en büyük ilçesi Çamlıhemşin, en küçük ilçesi İyidere ve Derepazarıdır. (bkz.Harita 4-5)

Harita.4 Ülke ve Bölgesindeki Yeri

Kaynak: Ofis çalışması

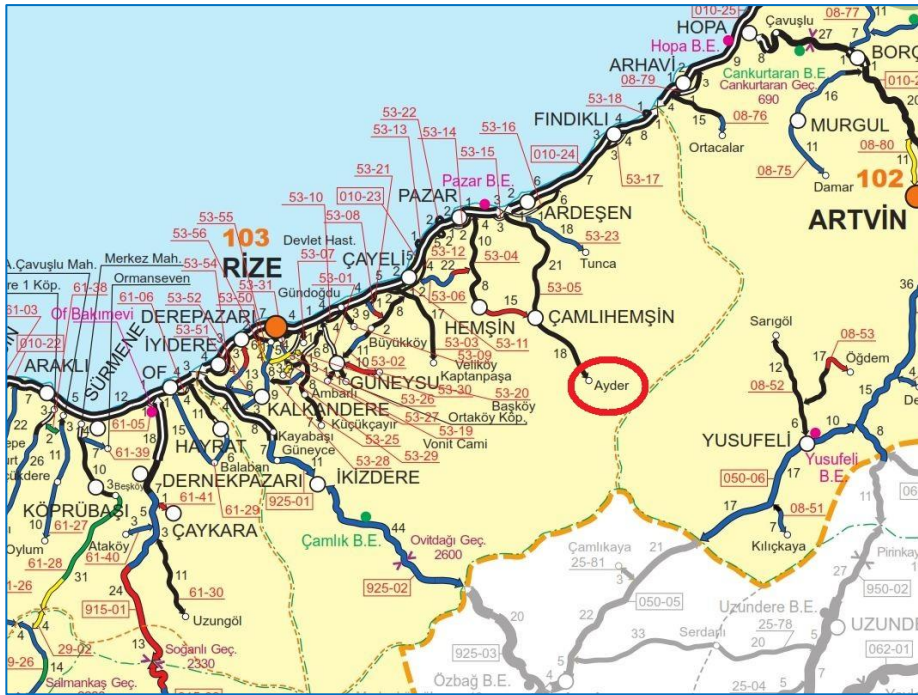
Harita.6 İlçe İdari Bölünüş

Kaynak: Ofis çalışması

Ayder yaylası coğrafi konum olarak 41° 05' 14" - 41° 07' 26" boylamları, 40° 57' 30" - 40° 56' 58" enlemleri arasında, Galler Düzü 41° 08' 26" - 41° 08' 46" boylamları, 40° 56' 01" - 40° 55' 38" enlemleri arasında yer almaktadır. Alt bölge içinde en büyük liman Rize merkezinde bulunmaktadır. Ancak, genel ulaşım sistemi içinde deniz yolunun pek etkin kullanıldığı söylenemez. Yöreye en yakın havaalanı 75 km uzaklıkta olan Trabzon havaalanıdır. Demiryolu ile ulaşım ise en yakın istasyon Samsun'da bulunduğu için hiç kullanılmayan bir ulaşım yoludur. Rize ilinden Çamlıhemşin'e özel araçlarla ulaşım 1 saat, Çamlıhemşin ilçesinden Ayder yaylasına ulaşım yarım saat sürmektedir. Ayder yaylasına Rize ilinden sonra Karadeniz sahil yolundan Artvin istikametine giderken Ardeşen ve Pazar ilçeleri arasında Hamidiye mahallesinde bulunan kavşaktan sağa dönülür, yarım saat ilerlenerek Çamlıhemşin ilçesine ulaşılır. Çamlıhemşin ilçe merkezi geçildikten sonra ilk ayırmdan köprüden geçilir devam eden karayolundan yarım saat ilerlenerek Ayder yaylasına ulaşılır.

Harita.7 Ulaşım Ağındaki Yeri

Kaynak: Karayolları Gen. Md. Ofis çalışması

Ayder yaylası Rize ili Çamlıhemşin ilçesinin 19 km güneydoğusunda yer alır. 1350 metre rakımda ladin ve kayın ormanlarıyla kaplı bir yayladır. Ayder yaylası, Çamlıhemşin ilçesine bağlı dokuz mahalleden biri olan Kaplıca mahallesi sınırları içinde kalmakta olup Rize iline 105 km, Çamlıhemşin ilçesine 17 km mesafededir.

2. BÖLÜM

2. PLAN HİYERARŞİSİ VE GELİŞİM SÜRECİNDEKİ YERİ

2.1. Planlama Sürecinin Tarihsel Gelişimi

2.1.1 .Planlama Süreci

Ayder Yaylasında gelişmelerin hızlanması kaplıcanın bulunuşu ile başlamıştır. 1960 yılında MTA tarafından sondaj yapılmış, “Ayder 4 Köyler Birliği” kurularak yörede ilk kaplıca tesisi hayata geçirilmiştir. Bundan sonra yörede hızlı bir otelleşme süreci başlamıştır. İç turizm bu tarihten sonra yoğunlaşmış ve yöreye gelenler 1970’lerde yılda 30.000 kişi civarında bir hareketlilik göstermiştir. Dış turizmle ilgili gelişmeler ise 1980’lerde başlamıştır. Yöre 1987 yılında Turizm Merkezi ilan edilmiştir. Kaplıca çevresini kapsayan dar bir bölge için uygulama imar planı hazırlanarak, Turizm Bakanlığınca 10.06.1988 tarihinde onaylanarak uygulamaya konmuştur.

1991 yılında 6 adet çevreye aykırı yapı için yıkım kararı alınmıştır. Yerleşmedeki 5 katlı yapıların bertaraf edilmesini öngören karar Bölge İdare Mahkemesi ve Danıştay tarafından 1993 Ağustosunda onaylanmasına rağmen yıkım gerçekleştirilememiştir.

Turizm Bakanlığı tarafından 1991 yılında gereksinim ve gerçekleştirme programları hazırlanarak yörenin çevre düzeni planının hazırlanması görevi İller Bankası İmar Planlama Dairesi Başkanlığına verilmiştir. Bankaca hazırlanan planlar uzunca bir onama süreci geçirdikten sonra 07.05.1993 tarihinde onaylanmıştır. Yerleşmenin kadastro çalışmaları 03.05.1993 tarihinde başlatılarak sonuçlandırılmıştır. Kadastro çalışmalarının ardından yerleşme için hazırlanacak olan yeni planlama çalışması yine İller Bankasına verilmiştir. 1994 yılında hazırlanmaya başlanıp sonuçlandırılan Ayder Turizm Merkezi Planlaması Araştırma Raporu çalışmalarını takiben, 1/1000 ölçekli Ayder Yerleşmesi Planı, Trabzon Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu’nun 23.03.1998 tarih ve 3062 sayılı kararı ile onaylanmıştır. Bu kararla I, II ve III. Derece doğal sit alanlarının son hali ve koruma amaçlı imar planı yapılaşma koşulları belirlenmiş ve plan uygulamaya konulmuştur.

Kaçkar dağları konaklama noktalarından biri olan Ayder yerleşmesi, yasal olarak Turizm kanunu, 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu, Milli

Park Kanunu, Belediye Kanunu ve İmar Kanununa tabi olan bir yerleşim birimidir. Ayder yerleşmesi doğal özellikleri nedeniyle aşağıda belirtilen statüleri kazanmıştır:

Tarih - Sayı	Statü	Onay Makamı	Kapsam
1960	Ayder 4 Köyler Birliği		Sondaj çalışmaları yapılarak kaplıca tesisi hayata geçirilmiştir.
19.04.1987 tarih ve 19426 Resmî Gazete	Turizm merkezi	Bakanlar Kurulu Kararı	Ayder Termal Kaplıca
10.06.1988	Ayder yerleşmesi planı	Turizm Bakanlığı	Kaplıca çevresini kapsayan dar bir bölge için uygulama imar planı hazırlanmıştır.
1991 -1993	Yıkım Kararı	Bölge İdare Mahkemesi ve Danıştay	6 adet çevreye aykırı yapı için
20.05.1991 tarih ve 20876 sayılı resmî gazetede	Kaçkar Turizm Merkezi		Ayder Turizm Merkezinin güneyinde Rize ve daha çok Artvin sınırları içinde yer alan
31.10.1991	1. derece doğal sit alanı ilanı		Kaplıca Köyü Ayder mevkiî doğal sit alanı ilan edilmiştir.
1992	İl yolu standardı getirilmiştir.	Karayolları Bölge Müdürlüğü	Yüksek karayolu standardı ile projelendirilmiş ve il yolu standardında trafiğe açılmıştır.
27.06.1992 gün ve 1404 sayılı kararlar	Sit Sınırları yenileme	Kültür Bakanlığı Trabzon Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu	Ayder Yaylası kentsel ve doğal sit sınırlarının alanları ve dereceleri yenilenmiştir. Yerleşmenin tüm çevresi 1. Derece sit alanı ilan edilmiştir.
21.06.1993-1620	Sit sınırlarında yeni düzenlemeler		Alana ilişkin geçiş dönemi yapılaşma koşulları saptanmıştır.
03.11.1993	1/25000 çevre düzeni planı	İller Bankası İmar Planlama Dairesi Başkanlığı	Ayder-Yukarı Kavrun Kaçkar Turizm merkezini kapsayan alan.
11.07.1994 tarih ve 94/5863 sayılı	Kaçkar Dağları Milli Parkı	Bakanlar Kurulu Kararı	Ayder'i de içine alan 51550 ha alanda
28.10.1994	Mera özelliği yerini özel mülkiyete dönüştürmüştür.		Ayder tapu ve kadastro çalışmaları tamamlanmış.
17.02.1995	Turizm Merkezi sınırlarını genişletilmesi	Kültür ve Turizm Bakanlığı	
1996	Belediye Mücavir Alan		
06.10.1997 tarih ve 566 sayılı kararlar		Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Yüksek Kurulu	Sınırlar ve yapılaşma koşulları belirlenmiştir. Yol boyu gelişmeleri içeren bölgeler kentsel sit ve III. Derece doğal sit alanı, plan sınırı içindeki alanlar da I, II, ve III. Derece doğal sit alanları olarak belirlenmiştir.
23.03.1998 gün ve 3062 sayılı kararlar	Kültür ve Turizm Bakanlığı'nın hazırlattığı ve İller Bakanlığınca yapılan Ayder Yerleşmesi Planı (Koruma Amaçlı İmar Planı)	Trabzon Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu	Bakanlıkça 22.07.1998 tarihinde onaylanarak yürürlüğe girmiştir.
Şubat 2004		JICA-DPT ortak çalışması	Doğu Karadeniz Bölgesinde Turizm Geliştirilmesine Yönelik Kalkınma Çalışması
08.12.2006 tarih ve 26370 sayılı resmî gazete	Kültür ve Turizm Gelişim Bölgesi	20.11.2006 tarih ve 26370 sayılı bakanlar kurulu kararı	Ayder Turizm Merkezi
2007	1/100000 Çevre Düzeni Planı	Çevre ve Orman Bakanlığı	Ordu-Rize-Trabzon-Giresun-Gümüşhane- Artvin Planlama Bölgesi
2008	Mahalle statüsünün kabulü		Ayder'i de içine alan(Kaplıca Mahallesi)
Ayder Kültür ve Turizm Koruma Gelişim Bölgesi Raporu, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, 2014 Raporu (Çevre ve Şehircilik Bakanlığı , 2014) ve Ayder Revizyon Plan çalışmaları analiz raporlarından alınan bilgi derlenmiştir.			

2.1.2 Mahkeme Kararları

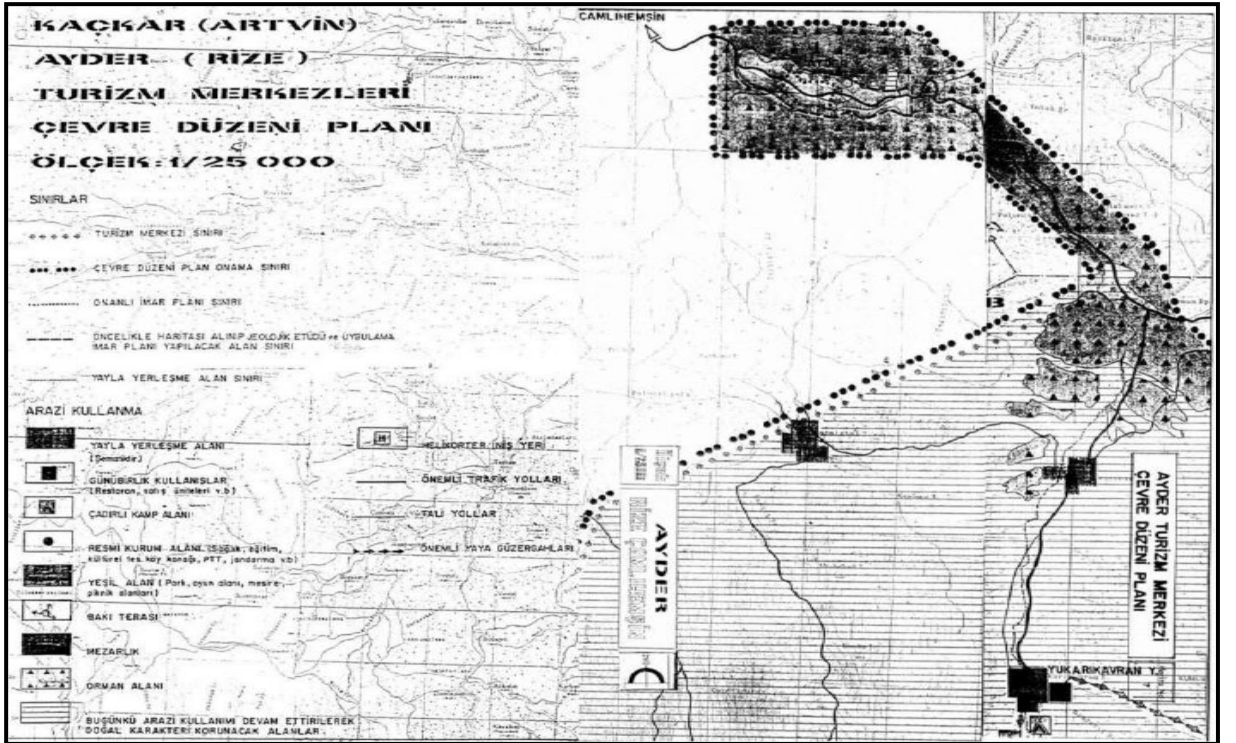
Planlama alanında devam eden veya tamamlanmış herhangi bir mahkeme süreci bulunmamaktadır.

2.2. Üst Ölçekli Planlar

2.2.1 Ayder-Yukarı Kavran-Kaçkar Turizm Merkezleri Çevre Düzeni Planı (1993, 1/25000)

Çevresindeki diğer yerleşmelerle bir bütün olarak ele alınan Ayder planlama çalışmaları, Ayder-Yukarı Kavran-Kaçkar Turizm Merkezleri Çevre düzeni planı bütünü olarak hazırlanmış ve 07.12.1993 tarihinde Bayındırlık ve İskân Bakanlığı'nca onaylanmıştır. Söz konusu planda, mevcut gelişme eğilimleri ve turizm potansiyelinin değerlendirilmesi ile bölgenin doğal ve kültürel yapısının korunması hedefleri arasında denge kurularak, alternatif turizm araçlarının geliştirilmesi amaçlanmıştır.

Harita.8 Ayder-Yukarı Kavran-Kaçkar Turizm Merkezleri Çevre Düzeni Planı (1993, 1/25000)

Çevre Düzeni Planı genel bütünü içinde Ayder yerleşmesi için, diğer yaylalarda öngörüldüğü şekilde yer seçim kararları belirtilmeyerek, detaylı uygulama planlarının hazırlanması kararı verilmiştir. Bu amaçla 1/1000 ölçekli hâlihazır haritası alınacak alanın sınırları saptanmıştır. Ancak, alt bölge içinde acil ve zorunlu yeni yapılaşmaları yönlendirmek üzere, yapılaşmaya ilişkin koşullar belirlenerek plan notları şeklinde

geliştirilmiştir. Bunun birlikte, Ayder yerleşmesine ait 10.06.1988 tarihinde 1/1000 ölçekli uygulama imar planı olarak Turizm Bakanlığı'nca onaylanmış bir plan mevcut durumdaydı. Yeni planlama çalışmaları neticesinde mevcut veriler ve doğal yapıya göre planın yenilenmesi öngörülmüştür.

2.2.2 TR 90 (Artvin, Rize, Trabzon, Gümüşhane, Giresun, Ordu) Planlama Bölgesi 1/100.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı (2007)

Çevre ve Orman Bakanlığı tarafından 09.07.2007 tarihinde onaylanan Ordu-Rize-Trabzon-Giresun-Gümüşhane-Artvin Planlama Bölgesi 1/100.000 Çevre Düzeni Planı; planlama bölgesinin ulusal ve uluslararası önemini arttıracak, çevre korumayı ve bölge insanının gereksinimlerini öncelik belirleyerek, bölgesel dengesizlikleri gidermeye yönelik toplumsal meşruiyeti olan bir iktisadi kalkınma modeli çerçevesinde, yerel kaynakların optimum derecede ve sürdürülebilir kullanımını sağlayıp, bilgi toplumunun gereksinimlerini karşılayabilmeyi baz alarak geleceğe yönelik arazi kullanım kararlarını, bölgesel uygulama politikaları ile birlikte geliştirmeyi amaç edinmiştir.

Çevre düzeni planı; Ordu, Trabzon, Rize, Giresun, Gümüşhane, Artvin il sınırlarını kapsayan toplam 35.729 km²'lik bir alanı içermektedir. Planlama bölgesi dâhilinde 79 adet ilçe belediyesi, 154 belde belediyesi ve köy yerleşmeleri ve çok sayıda yayla yerleşmesi söz konusudur. Planlama sürecinde elde edilen analiz ve sentez çalışmaları sonucunda ortaya konan planın vizyonu ve amacı dahilinde planlama hedefleri; ekolojik sürdürülebilirlik, küresel-yerel etkileşimi, iktisadi ve toplumsal gelişme, eşitlik ve sosyal adalet, yaşanabilirlik, erişilebilirlik, katılım ve yönetim başlıkları altında geliştirilmiştir. Bu başlıklar altında belirlenen üst hedeflerden yola çıkılarak alt hedefler ve temel ilkeler belirlenmiştir. Turizm sektörüne yönelik, alt ölçek planlama çalışmalarını etkileyecek ve yaylalarla ilişkili olan bazı hedefler söz konusudur.

Yayla turizmini ekolojik kaynakları mutlak korumak ve yapılaşma koşullarını geleneksel yapılaşma biçimlerine ve mimariye uygun belirlemek şartıyla yaylalar arası geçişleri kurmak ve diğer turistik ürünlerle entegrasyonunu sağlayacak şekilde ekoturizmi geliştirmek bu hedeflerin başında gelmektedir. Bununla birlikte, festivalleri alt bölgeler ölçeğinde belirlenecek programlar çerçevesinde farklı temalara yönlendirerek yayla turizmi kapsamında bütünleştirmek ve amatör balıkçılık, rafting, doğa yürüyüşleri, dağcılık, mağara turizmi, kuş gözleme alanları, ayrıca diğer doğa sporlarını Doğa Turizmi kapsamında düşünerek uygun hallerde yayla turizmi ile

ilişkilendirmek hedef olarak benimsenmiştir. Kış turizmine yönelik, detaylı çalışmalarla tespit edilecek alanlarda kayak turizmini desteklemek ve termal turizmine yönelik olarak da, uygun sıcak su potansiyeli bulunan alanlarda Kaplıca Turizmini geliştirmek hedef tayin edilmiştir.

Planda Rize iline yönelik, Çamlıhemşin Ayder yaylasına ilişkin sektörel plan kararlarında; ilin büyük bölümünü içine alan turizm bölgesi içinde, Çamlıhemşin ilçesinin sahip olduğu doğal, kültürel ve tarihi değerler ile ön plana çıkarılmış ve turizm sektörünün gelişmesi öngörülmüştür. Ayder yaylasında yaşanan yoğun yapılaşma baskısına karşı, geleneksel yapının ve ekolojik kaynakların sürdürülebilirliği açısından alan katılımcı/korumacı bir alan yönetimi planlaması hazırlanması ve mevcut tarihi konut dokusu korunup restore edilerek turizmin gelişmesinde konaklama ihtiyacını karşılamak amacıyla (pansiyonculuk gibi) değerlendirilmesi kararları getirilmiştir. Doğal kültürel değerlere ilişkin planda alınan kararlarda, biyolojik çeşitliliği, verimliliği ile önem taşıyan mutlak ve verimli tarım alanlarının devamlılığının sağlanması, ekolojik hassasiyeti olan bütün alt-bölgelerin korunması ve doğal kaynakların kullanma-koruma dengesi gözetilerek yönetimi önkoşul olarak kabul edilmiştir. Bu bağlamda yaban hayatı koruma sahaları ve RAMSAR alanları gibi ulusal ve uluslararası anlaşmalarla korunan Özel Biyolojik Alan'ların da kurutma ile tarım arazisine açılması, kumul ve sazlıkların ise II. konut yapılaşmasına açılması, doğal değerlerin sürdürülebilir kullanımı ve korunması açısından yasaklanmıştır. Bununla birlikte, yayla ve mera alanlarında ekolojik sürdürülebilirliğin sağlanması ve bu alanların koruma-kullanma ilkeleri doğrultusunda değerlendirilmesi amacıyla yapılaşma koşulları belirlenmiştir. Ayrıca, ilan edilmiş arkeolojik, doğal, kentsel sit alanları ile milli park, özel çevre koruma, tabiat koruma alanları, tabiat parkları ve yaban hayatı koruma alanları 1/100.000 ölçekli plan paftasına işlenerek, bu alanlardaki koruma-kullanma kararları ilgili yasal mevzuatlar dâhilinde belirlenmiştir.

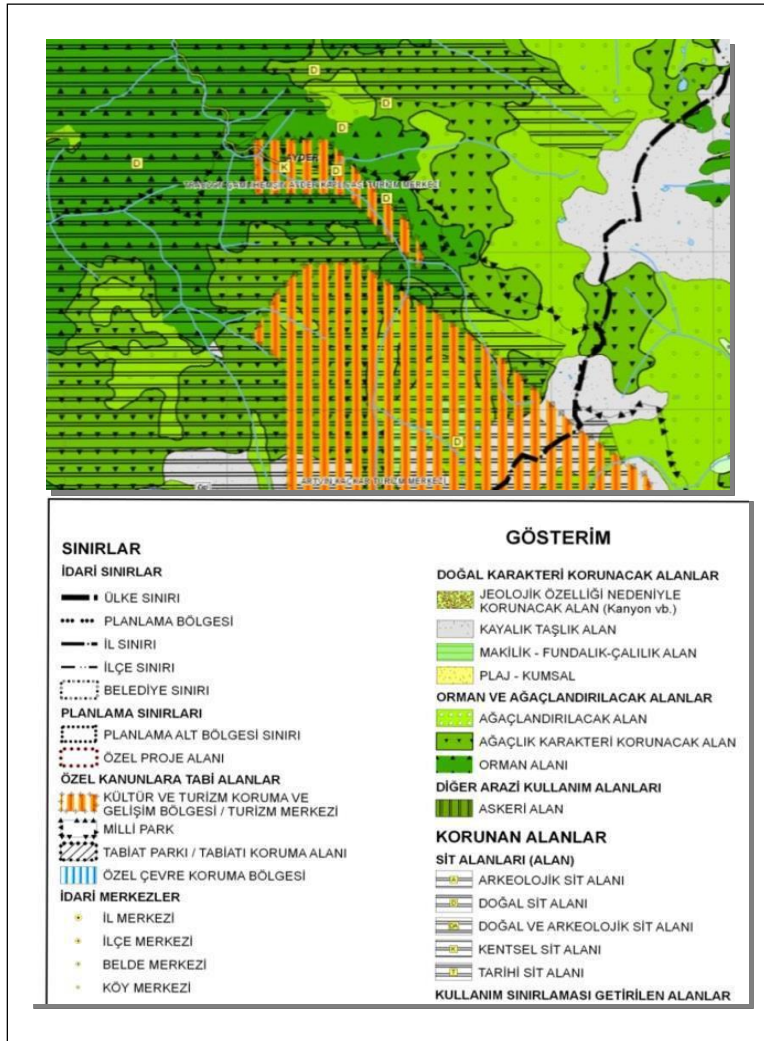
Plan kapsamında çevre sorunlarının çözümüne yönelik olarak; il merkezleri, ilçe, belde ve köylerde kanalizasyon sistemlerinin tamamlanarak atıksu arıtma sistemi ile sonuçlandırılması ve tüm yerel yönetimlerin arıtma tesislerini en kısa zamanda yapmaları ve işletmeye açmaları kararı getirilmiştir. Bunun yanında, depolama alanlarına getirilmeden, atıklara kaynağında ayrıştırma yapılması için yerel halkın bilinçlendirilmesine yönelik programların yapılması önerilmiştir. Ekolojik süreçlerin, yaşama alanlarının, nüfus dinamiklerinin, peyzajın ve aynı zamanda

insan etkinliklerinin çevre üzerindeki etkilerinin sürekli izlenmesini sağlayacak yönetim ve planlama sistemi geliştirilmesi plan kararı olarak öngörülmüştür.

Ancak, 09.07.2007 tarihinde onaylanan Artvin, Rize, Trabzon, Gümüşhane, Giresun, Ordu Planlama Bölgesi 1/100.000 ölçekli Çevre Düzeni Planının iptali ve yürütülmesinin durdurulması talebiyle 2008 yılında dava açılmıştır. Danıştay 6. Dairesi'nin 2008/137 esasında görülmekte olan davaya ilişkin olarak mahkeme 08.10.2008 tarihli ara kararıyla planın yürütülmesinin durdurulmasına karar vermiştir. Bununla ilgili olarak 1/100.000 ölçekli Çevre Düzeni Planı Yürütmeyi Durdurma Kararı, Çevre ve Orman Bakanlığı, Çevresel Etki Değerlendirmesi ve Planlama Genel Müdürlüğü'nün 24.12.2008 tarih ve B.18.0.ÇED.0.05.01-250.01.52-4273/9715 sayılı yazısıyla plan bölgesindeki valiliklere gönderilmiştir. 14.06.2011 yılında yeniden onaylanarak yürürlüğe girmiştir.

Harita.9 Ordu-Trabzon-Rize-Giresun-Gümüşhane-Artvin Planlama Bölgesi 1/100.000 ölçekli Çevre Düzeni Planı

2.2.3 Kaçkar Dağları Milli Parkı Uzun Devreli Gelişme Planı (Nisan, 2008)

Kaçkar Dağları, doğal, kültürel ve görsel kaynak değerlerinin yanı sıra çok zengin, yok olmaya yüz tutmuş, korunması gereken hayvansal ve bitkisel kaynak değerleriyle, ulusal servet olarak geleceğe sağlıklı biçimde taşınabilmesi amacıyla, 11.07.1994 tarihinde 94/5863 sayılı Bakanlar Kurulu kararı ile 2873 Sayılı Milli Parklar Kanunu kapsamında milli park ilan edilmiştir. Milli Park 51,550ha alana sahiptir. Çamlıhemşin Belediyesinin mücavir alanı içerisinde bulunan Ayder Yaylası, Trabzon Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulunun 27.06.1992 tarih ve 1404 sayılı kararı gereğince doğal sit statüsündedir.

Milli Park sınırları içerisinde bulunan yerleşme, 1994 yılında Kültür ve Turizm Bakanlığı tarafından Turizm Merkezi ilan edilmiş, 17.02.1995 tarihli Resmi Gazetede yayımlanan karar ve kroki ile sınırları genişletilmiştir. Ayder Yaylası 2873 sayılı Milli Parklar Kanunu, 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu ve Turizmi Teşvik Kanunu'na tabi olduğu gibi aynı zamanda belediye mücavir sahası olmasından dolayı, 5272 sayılı Belediye Kanunu kapsamı altındadır.

Milli Park alanında turizm faaliyetlerinin en yoğun görüldüğü alan Ayder Yaylası'dır. Park alanında yer alan konaklama tesislerinin %78'i ve yatak kapasitesinin

%89'u Ayder Yaylasında yer almaktadır. Nisan 2008'de onanarak yürürlüğe giren gelişme planında, Ayder Yaylası'nın sahip olduğu mevcut konaklama ve yeme içme tesisleri ile park alanının ihtiyaçlarını karşılayan önemli bir merkez olduğu belirtilmektedir. Milli Park alanının, bölgenin en önemli piknik ve rekreasyon alanlarından biri olduğuna değinilerek, özellikle Galler (Kalerin) Düzü ve Ayder Yaylası'nda yapılan rekreatif faaliyetlerin kontrollü ve düzenli olarak yapılmasının sağlanması, alanı tanıtıcı ve doğa bilincini artırıcı programların düzenlenmesi önerilmektedir. Yörede hayvancılığın giderek zayıflaması nedeniyle yaylalar son yıllarda eğlence ve dinlence amacıyla kullanılmaya başlanmıştır. Bu kapsamda yayla evlerinin iç çözümlerinin de bu özellikler doğrultusunda geleneksellikten uzaklaşması ihtimaline karşı bölgenin önemli kültürel değerlerinden biri olan mimari yapının korunabilmesi için geleneksel yaylacılığın desteklenmesi gerektiği vurgulanmıştır.

Milli park alanında ziyaretçi ve araç trafiğinin kontrol altına alınabilmesi için, parka en çok ziyaretçi geçişinin olduğu Çamlıhemşin-Ayder Yaylası güzergâhında olan Kaçkar Dağları Milli Parkı kuzey giriş kontrol noktası, Ayder Yaylası ve Kaçkar

Dağları kuzey tırmanış rotası üzerinde yer alacağından, bu alanda otopark ve giriş noktaları önerilmiştir. Ayrıca, Ayder Yaylasında bulunan Doğa Koruma ve Milli Parklar Genel Müdürlüğü'ne ait bina, idare-ziyaretçi ve tanıtım merkezi olarak önerilerek bu alanda; danışma, broşür, CD, kitap satış birimleri; sinevizyon ve eğitim faaliyetlerinin yapılabileceği çok amaçlı salon, kalıcı herbaryum ve fotoğraf sergi alanı, dinlenme ve ihtiyaç birimleri, ilk yardım üniteleri oluşturulması öngörülmüştür. Bununla birlikte, milli park alanı içerisinde ziyaretçilerin günlük ihtiyaçlarını karşılamaları için Ayder Yaylasında, Kalerin Düzü mevkiinde ve Çat Köy yayla evleri mevkiinde, günlük tesis alanı önerilmektedir.

Çevre ve Orman Bakanlığı tarafından onaylanan 1/25000 ölçekli Kaçkar Dağları Milli Parkı Uzun Devreli Gelişme Planı Genel Hükümlerinde onama sınırları içinde öngörülen gelişmelerin yapılabilmesi için, öncelikle bu plan hükümlerine göre 1/1000 ölçekli Uygulama İmar Planları ile sonradan gerçekleştirilecek uygulama detay projeleri veya uygulama programları yapılacaktır, denilmektedir. Planla birlikte köyler ve yaylalar için özel hükümler getirilmiştir. Buna göre, kontrollü kullanım alanı olarak tanımlanan Ayder Yaylasında, Kültür ve Turizm Bakanlığınca onaylı olup yürürlükte olan mevcut koruma amaçlı imar planında belirtilen yapılaşma koşullarının geçerliliği devam ettirilmektedir. Milli park alanındaki yaylalarda çöp depolama alanları yapılamayacağı ve atık suların, yüzey suları ya da yer altı sularına deşarj edilemeyeceği hükmü getirilerek, yaylalarda sızdırmaz fosseptik kullanımı zorunluluğu hükmü konmuştur. Ayrıca, bu alanlardaki katı atık ve su problemlerinin alt ölçekteki uygulama planlarıyla çözüleceği hükmüne yer verilmiştir.

2.3. Mer'i İmar Planları

Turizm Bakanlığı tarafından 1998 yılında onaylanmıştır. Yürürlükteki mevcut Ayder Yerleşmesi Planının yürürlüğe girdiği tarihten itibaren ana altyapı öngörülerıyla birlikte çok az bir kısmı uygulamaya dönüşmüştür. Yerleşme ana hattı boyunca belirlenmiş 11 metrelik yol ve altyapısı, plan öngörülerini neticesinde elektrik hattı yer altına alınıp, kanalizasyon şebekesi döşenerek doğal taş kaplama olarak yapıp hizmete geçirilmiştir. Öngörülen diğer yol sistemi kapsamında yerleşmede herhangi bir uygulama yapılmamıştır. Alan kullanımı açısından Kalegon mevkiinde önerilen ortak kullanım amaçlı günöbirlik mesire yeri, plan öngörülerini dâhilinde gerçekleştirilmiştir. Günümüzde bu alan işlevini yerine getirerek kullanıcılara hizmet vermektedir.

Mevcut planda, belediye hizmetlerine yönelik bir alan kullanımı öngörülmemiştir. Bunun yanında, Karayollarına ait bakımevinin bulunduğu mevkide, Hala Deresi kenarında öngörülen teknik altyapı arıtma tesisi alanı da henüz gerçekleşmemiştir. Ancak projelendirilmesi İller Bankası tarafından yapılarak Nisan 2006 tarihinde onaylanan proje, mevcut imar planında öngörülen alanda değil mevcut plan sınırları dışında kalan 200 metre daha ileride, bakımevine hizmet veren yolun doğusunda projelendirilmiştir. Bununla birlikte planda öngörülen kamusal projelerin diğerlerinin gerçekleşmediği görülmektedir.

Yapısal olarak plan uygulamasının değerlendirilmesine bakıldığında; "Korunacak yapılar(K)" olarak belirlenmiş 95 adet, "Cephesi yenilenecek yapılar(D)" olarak belirlenmiş 32 adet, "Esaslı düzenleme gerektiren yapılar(E)" olarak belirlenmiş 16 adet yapı öngörüsü yapılmıştır. Planda "Yıkılacak yapılar(Y)" olarak öngörülen eski kaplıca hamamı ve yapıları, günümüzde halen ayakta ve kullanılmaktadır. Ayder Yerleşmesi Planında, plan kararı getirilmiş toplam 145 adet yapı söz konusudur.

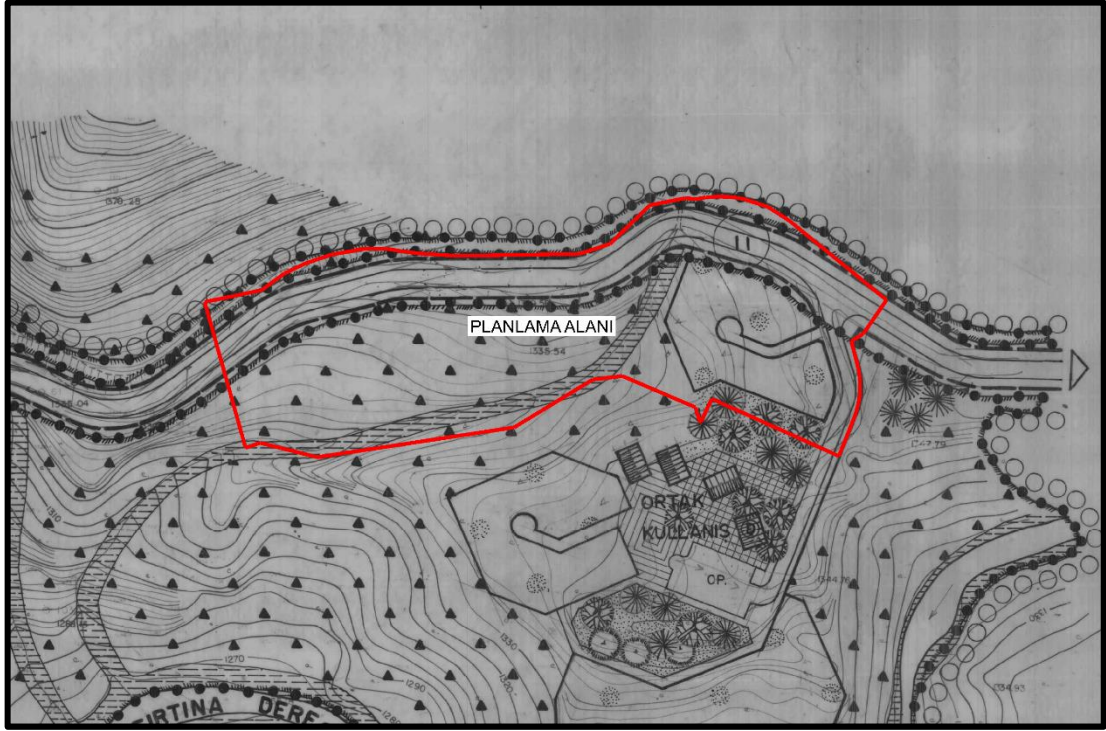
Harita.11 Ayder (Rize) Yerleşmesi Planı (1/1000)

Kaynak: Ofis çalışması

Harita.12 Planlama Alanı Mer'i Plan Durumu (1/1000)

Planlama alanı; yürürlükteki imar planında Günübirlik ve Camping Alanı, Taşıt Yolu, Dere Yatağı ve Orman Alanında kalmaktadır. Ancak güncel DSİ görüşünde alanda korunması gereken herhangi bir dere yatağı bulunmamaktadır. Ayrıca Planlama Alanı yürürlükteki imar planında 1. Derece Doğal Sit Alanı içerisinde yer almaktadır.

2.3.1. Mer'i İmar Planı Plan Notları

1.1.1. 1/1000 Ölçekli Ayder Yerleşmesi Planı Plan Notları

I- GENEL HÜKÜMLER

1. Planlama Alanı 4. derece deprem bölgesindedir. Uygulama sırasında afet bölgelerinde yapılacak yapılar hakkında yönetmeliğin ilgili hükümlerine uyulacaktır.

1- Jeolojik etüd gereği;

2.1- Planlama alanının önemli bir kısmını oluşturan Yamaç Molozu (yçm) üzerinde zeminin dengesini bozacak derin kazılardan kaçınılmalıdır.

2.2- Bu alanlara yapılacak tüm inşaatların yapı temellerinden ötürü hafriyat sonucu oluşan şevlerin eğimleri doğal yapıyla bütünleştirilip yumuşaklaştırılarak 9.b'de anıldığı gibi bitkilendirilecektir.

2.3- Yamaç molozunda inşaa edilecek her binada uygun drenaj sistemleriyle sızıntı ve yüzey sularının yapı temellerini etkilemesi önlenmelidir.

2.4- Planda işaretlenmiş olan çığ düşme alanları ve muhtemel heyelan alanları yerleşmeye kapatılacaktır.

2- Yapı ve tesisler için gereksinmeyi karşılayacak ölçekte ve sağlık kurallarına uygun pissu kanalları ağı (arıtma tesisi bağlantılı) veya 19.3.1973 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan "lağım mecrası mümkün olmayan yapılarda yapılacak çukurlara ait yönetmelik"te belirtilen koşullara boyut, nicelik ve koşullara uygun genel ya da her yapı ve tesis için arıtma yapıncaya kadar bağımsız sızdırmaz pissu çukuru yapılarak, pissu kanalları buraya bağlanır. Bu amaçla plan kararlarına aykırı olmaksızın yapılacak yer seçimlerinde plan değişikliği aranmaz.

3- Yerleşme çöpleri çevre kirliliğine yol açmayacak şekilde bir noktada toplanarak (Yukarı Ambarlı Mevkii civarında belirlenecek bir nokta) tasfiyesi için gerekli önlemler alınacaktır.

4- Çeşitli amaçlarla kullanılacak tabelalarda, kentsel mobilyada (telefon kulübeleri, oturma grupları, çöp kutuları vb. gibi) Ayder'in özgün kimliğiyle bütünleşecek bir ortak formun veya standardın kullanılması sağlanacaktır.

5- Kaplıca Koruma Alanı:

Hiçbir yeni yapı inşasına izin verilmeyecektir. Sondaj kuyusu dışında bu alanda bulunan yapılar kaldırılacaktır.

Planda belirlenen ve kaplıca hamamının da içinde yer aldığı II. Derece Doğal Sit Alanı ile güneydoğusundaki III. Derece Doğal Sit Alanı, kaplıca koruma alanına yakın olduğundan kirlenme riskine karşı bu alanlara ilişkin ek hükümler getirilmiştir.

- a) Kirli suları iyi tecrit edilmiş kanalizasyon hatlarıyla kaplıca koruma alanından geçmeyecek şekilde bu alanın dışına sevk edilmek şartıyla kaplıca tesisleri, su depolama ve pompalama yapıları yapılabilir.
- b) Drenajı kaplıca koruma alanında olmamak koşulu ile planda önerildiği gibi yol açılabilir.
- c) Kirlenmeye sebep olacak malzeme depolanmasına (mezarlık, çöp, gübre yığını vb. gibi) izin verilmeyecek ve mevcutlar kaldırılıp yeri temizlenecektir.
- d) Taş, kum alma, yarma ve kanal gibi kazılara ve bunlar için dinamit patlatılmasına izin verilmeyecektir.
- e) Kültür mirasını oluşturan özgün yayla evleri ile planda işaretlenen yapılar belirlenen koşullarla korunarak yeni yapı yapılmasına izin verilmeyecektir. Bu yapıların kanalizasyonu iyi izole edilmiş kapalı bir sistemle koruma alanı dışına çıkartılacaktır.

6- Sit Alanları;

a) I.Derece Doğal Sit Alanları,

I.Derece doğal sit alanına giren bölgelerde kesin yapılanma yasağı getirilmiştir, ancak planda belirlenen ve bu alanın özgün doğa yapısıyla bütünleşen ahşap yayla evleri korunacaktır. Ayrıca konum ve kütle olarak çevreye uyumlu olan planda D ve E olarak belirtilen yapılar için yapılanma koşullarında belirlenmiş olan hükümler geçerlidir. Bu alanlar; bitki örtüsü, topoğrafya ve silüet etkisini bozabilecek tahribata yönelik hiçbir eylemde bulunulamaz, ancak planda gününbirlik kullanım ve rekreasyon alanı olarak belirlenen bölümlere yer verilmiştir.

Kar ve rüzgâr devrikleri veya hastalanmış ağaçlar dışında ağaç kesimi kesinlikle yasaktır.

b) II.Derece Doğal Sit Alanı,

Bu bölgelerde, mevcut geleneksel mimariye uygun turistik tesisler alanı (konaklama, kaplıca kür merkezi kullanımlı sosyo-

kültürel tesis alanı, teknik altyapı alanları ve yönetim merkezi) planlanacaktır.

Hazırlanacak uygulama projeleri Trabzon Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu'nun onaylamasından sonra uygulanabilecektir.

Bu bölgede KAKS: 0.30'dur.

7- Yollar;

a) Karayolu,

Planlama alanı içinden geçen karayolunun malzemesi granit, parke veya doğal parketaş olacaktır.

b) Yaya yolları,

Yaya yollarında planda ayrıca belirtilmemiş ise maksimum genişlik 3 metredir. Kaplama malzemesi olarak da doğal taş kullanılacaktır.

8- Flora, Fauna;

a) Yaylanın özgün bitkisel oluşumuna zarar verebilecek yabancı bitkilendirmeden kaçınılacaktır.

b) Karayolu geçişi nedeni ile oluşan istinat duvarları ve şevler "HederaColchis" v.b. gibi doğal yerel bitkiler ile bitkilendirilecektir.

c) Yol açılması durumunda oluşacak şevlerin eğimleri doğal yapıyla bütünleşecek şekilde yumuşatılarak 9.b'de anılan bitkilerle bitkilendirilmeli ve stabilite sağlanmalıdır.

d) Yöreye düzenlenecek tur organizasyonları dönemleri ekolojik dengenin zarar görmeyeceği sıklıkta ve büyüklükte olacaktır.

B- YAPILAŞMA KOŞULLARI

I- GENEL HÜKÜMLER

1- Yapılarda mahreç için bir imar yolundan cephe almak esastır. Ana yoldan mahreç alma olanağı olmayan parsellerin sorunları "Ayder Kentsel Tasarım ve Çevre Düzenleme Projeleri" nde çözümlenecektir.

2- Yeni yapı yapılabilmesi için gerekli olan en az parsel büyüklüğü 300 m²'dir. Yapı cephesi en fazla (eni) 10 m. en az 4 m.dir. Yapı derinliği en fazla (boy) 15 m, en az 8 m.dir. En ile boy arasındaki oran en az 1/1,5 ile1/2 arasında değişebilir.

- 3- 1/1000 ölçekli harita üzerinde belirlenen her alanın KAKS değerleri sit alanı bölümünde belirlenmiştir.
- 4- Yeni yapılanma istekleri hazırlanacak kadastral plan ve uygulama projeleri Trabzon Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu'nun onayı doğrultusunda gerçekleştirilecektir.
- 5- Sit alanları içinde konutlar için belirlenen en büyük yapı taban alanı 100 m²'dir. Resmi yapılar için yapılan münferit müracatlardan sonra KAKS değerleri belirlenir.
- 6- Minimum ifraz koşulu 500 m²'dir. İfraz ve tevhit istekleri kadastral plan üzerinde Trabzon Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu'nca belirlenir.
- 7- Yeni yapılanmalarda ön ve arka bahçe mesafeleri kadastral ve uygulama projesi üzerinden Trabzon Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu'nca düzenlenir.
- 8- Parseller arasında bahçe duvarı ve tel örgü yapılamaz. Ancak konut etrafında istendiğinde geleneksel ahşap çit çekilebilir.
- 9- Maksimum saçak kotu, giriş (yaşama katı) esas alınmak koşulu ile 6.00 m.dir. Giriş kotunun altında maksimum h=2.70 m. olmak üzere bir kat oluşturulabilir. Yapının görünen en yüksek cephesi 8.00 m.yi geçemez.
- 10- İstinat duvarının zorunlu olduğu durumlarda taş duvar örülecek (max h=1.20 m.) ve duvar bitiş hizası doğal zemin kotunun üzerine çıkmayacaktır. Eğimi fazla olan arazilerde 1.20 m. lik duvar yüksekliği tabii zemin altında kalacağından üstü bitkilendirilip şev ile tamamlanacaktır.
- 11- Hiçbir parselde birden fazla yapı yapılamaz.
- 12- Yöresel mimari özellikler taşımayan ve yıkılarak yeniden yapılması gereken ıslah kapsamındaki mevcut yapıların yeni yerlerinin ve yoğunluklarının (TAKS) belirlenmesi amacıyla uygulama öncesi projelerinin Trabzon Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu'nca onanması esastır.
- 13- Yöresel mimari özellikler taşıyan yapıların yenilenmeleri durumunda eski binanın yapı nizamı, cephe özellikleri ve taban alanı esas alınır.
- 14- Yapılara kot verilmesi şu esasları içerir:
  - a) Parselin onanlı kotesi üzerinden %15 meyile kadar olan araziler düz, % 15'den fazla meyilli olan araziler eğimli arazi sayılır.
  - b) Bina yüksekliği, binanın parsel zeminine oturduğu köşelerinin keşiştiği orta noktasından son kat saçak kotuna kadar olan yüksekliktir.
  - c) Binaların kot alma biçimini değiştirmek amacıyla arsalarda hafriyat ve dolgu yapılamaz, setler tanzim edilemez. Bu gibi

durumlarda 1/1000 ölçekli halihazır haritasında doğal zemin ve çevresindeki koşullar esas alınır.

II - YAPI ÖLÇEĞİNDEKİ HÜKÜMLER

- 1- (K) Korunacak Yapılar: Ayder'e yapısal kimliğini veren özgün yayla evleridir. Bu yapılarda;
  - a) Çürüyen eskiyen üst yapı elemanları aynı renk ve malzeme ile onarılıp tamamlanacaktır.
  - b) Özgün malzemesi değiştirilmeden, ya da benzeri teknoloji ürünü kaplanarak çatı tamiri yapılabilir.
  - c) Su , pissu şebekesine ilişkin yenileme çalışmaları yapılabilir.
  - d) Sağıklaştırmaya bağılı olarak ıslak (yapının dış ölçüleri ve görünümü korunmak kaydıyla) hacimlerin yapı içine alınması ve benzeri değışiklikler yapılabilir.
  - e) Yukarıda belirtilen işlemler dışında yapının özgün değerlerini bozabilecek hiçbir eylemde bulunulamayacaktır.
- 2- (D) Cephesi Yeniden Düzenlenecek Yapılar: Konum ve kütle olarak çevreye uyumlu, ancak, cephelerinde düzenleme yapılması gereken yapılardır. Düzenlemelerde aşığıda belirtilen konular göz önünde tutulacaktır.
  - a) Pencere oranları: Genişlik en az, 50 cm. en çok, 80 cm., yükseklik, en az 100 cm. en çok 160 cm olacaktır.
  - b) Kapı ve pencere doğramaları ahşap olacaktır.
  - c) Cephe kaplamasında kullanılacak ahşap kaplamanın eni (genişliği) en az 15 cm. olacaktır.
  - d) Taş duvarlarda renkli derz kullanılmayacaktır. Derzler dışa taşırılmayacak ve kuru duvar görünümü sağlanacaktır.
  - e) Çatı malzemesi olarak çinko, bakır, alüminyum kullanılacaktır.
- 3- (E) Esaslı Düzenleme Gerektiren Yapılar: Konumları ve boyutları ile çevreye uyumluluğu sağlanabilecek yapılar iseler:
  - a) İki (2) kata indirilerek B (II)-2 maddesinde anılan koşullar uygulanacaktır.
  - b) Uyumluluğu sağlanamayacak yapılar iseler; yıkılıp yeniden yapılacak ve B.(II)-5. Maddesinde anılan koşullar uygulanacaktır.
- 4- (Y) Yıkılıp Tamamen Kaldırılacak Yapılar: Bunlar I. Derece Kaplıca Koruma Alanı içinde kalan yapılardır.

5- Yeni Yapılar:

- a) Yapı malzemesi taş, ahşap veya taş+ahşaptır. Kesinlikle betonarme yapıya izin verilmez. Bodrum duvarları taş yapılacaktır.
- b) Yapım teknolojisi olarak yığma taş veya geleneksel sistem olan ahşap geçme veya ahşap karkas (çatma) teknikleri kullanılacaktır. Ara dolgular taş, tuğla veya benzeri malzeme olabilecektir.
- c) Yapılarda açık ve / veya kapalı çıkma ile gömme balkon geleneksel ölçülere göre yapılabilir. Çekme kat yapılamaz.
- d) Yığma taş binalarda sıvasız duvar kullanılacaktır.
- e) Kullanılan ahşap malzeme doğal rengi korunacaktır.
- f) Pencere, kapı doğramaları ile kepenkler ahşap olacaktır.
- g) Çatı eğimi %40'dır. Çatı, üçgen alın dar cephede olmak üzere iki eğimli veya eğime bakan cephesi kırma olmak üzere üç eğimli olacaktır.
- h) Yapı cephelerinde doluluk boşluk oranı 1/5 veya 2/5 olacaktır. Bu oran yönetim yapılarında en çok 1/3'e çıkarılabilir.
- i) Pencereler kısa kenar yatay olacak şekilde konumlandırılacak, oranı 2-(5) a'da verildiği gibi alınacaktır. Sosyal amaçlı yapılar ile kamu yapılarında bu koşul aranmaz.
- j) Pencerelerde ahşap kepenk kullanılacaktır.
- k) En az saçak genişliği 60 cm.dir.
- l) Sit alanı içindeki yapılanmalarda bodrum kat iskan amacıyla kullanılamaz.
- m) Gölgelek, çardak, kır kahvesi, kameriye, çeşme örtüsü gibi müstemilatlar yapıya bitleştirilmemek koşulu ile temelsiz olarak ve ahşap malzeme kullanılarak projeleri Trabzon Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulunca onaylanmasından sonra yapılabilir.

III-ARAZİ KULLANMA KARARLARINA İLİŞKİN HÜKÜMLER

1- Yayla Yerleşme Alanları;

- a) Bu alanlarda pansiyon, sergileme, kahve, satış, lokanta gibi fonksiyonlar yer alabilir.
- b) Yapılaşma koşullarında I. ve II. maddelerde önerilen tüm koşullara uyulacaktır.

2- Örnek Yayla Evleri Yerleşme Alanı:

- a) Bu alan konaklama amaçlı olarak kullanılacaktır.
- b) Yapılaşma için II 5.maddede anılan tüm şartlara uymak koşulu ile hazırlanacak proje ve vaziyet planı Trabzon Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu'nca onaylandıktan sonra uygulama yapılacaktır.
- c) Bu alan içinde günübirlik kullanışlara dönük, Trabzon Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu'nca onaylandıktan sonra lokanta, kahve, vb. gibi kullanışlar yer alabilir.

3- Günübirlik ve Kamping alanı;

- a) Planda bu alanda gösterilen kütleler şematiktir. Proje tasarımında ve uygulama sırasında konum ve mevcut ağaçlar dikkate alınarak hazırlanacak vaziyet planına göre değişiklikler yapılabilecektir.
- b) Ortak kullanışlara ayrılan birimlerde Wc, duş, mutfak, kır kahvesi vb. gibi kullanışlar yer alabilecektir. Max h= 4.50 m.dir. Malzeme olarak taş veya ahşap kullanılacaktır.
- c) Toplam alanın %30'u çadırla kamping alanı olarak değerlendirilebilir.
- d) Yoğunluk 70 çadır/ha'dır.

4- Doğal Karakteri Korunacak Alanlar:

- a) Bu alanlarda yeni yapılaşmaya izin verilmez, ancak mevcut yapılarla ilgili olarak plan üzerinde tek yapı ölçeğinde verilen kararlara uyulacaktır.
- b) Bu alanlar yayla karakterinin devamını sağlamak amacıyla özgün flora bırakılacaktır.

5- Orman Alanları;

- a) Orman Genel Müdürlüğü'nün mülkiyetinde olan bu alanlarda yapılacak bekçi kulübesi gibi zorunlu hizmet yapılarında II-5.maddede anılan koşullara uyulacaktır.
- b) Bu alanlarda planda öngörülenler dışında konaklama ve diğer tesisler yapılamaz.
- c) Bu alanlarda orman olarak gösterilip de özel mülkiyete ait alanlardaki yapılaşmalarda B.I. ve B.II. de anılan koşullara uyulacaktır.

6- Özel Proje Alanları;

- a) Arboretum (canlı ağaç müzesi): Bu alan yöresel özgün bitkilerin zenginleştirilmiş ve söz konusu bitkilerin tanıtılması amacıyla bir "Doğa Parkı" olarak düzenlenmiştir.
- b) Şenlik Alanı: Bu alanda yer alacak kullanışlar genel hatlarıyla planda verilmiştir. Uygulama sırasında detay projelere göre düzenleme yapılacaktır.
- c) Kaplıca Tesisi Çevresi ve Karayolu Girişi: Bozulmuş bir doğal yapıya sahip bu alanda (doğal çevreye uyumu sağlamak amacıyla) detaylı çevre düzenleme projesi yapılacaktır.
- d) Yönetim merkezi:

Planda bu alanda gösterilen yapılar şematiktir. Uygulama kütlelerin yönleri ve konumları korunarak hazırlanacak detay projelerine göre gerçekleştirilecektir.

. Bu alanda sağlık, PTT, karakol, çok amaçlı salon, kahve , lokanta, ticaret vb. gibi fonksiyonlar yer alabilir.

. Max kat sayısı 2'dir. Maksimum saçak kotu h=6.50 m.dir.

. Yapılaşma koşulu olarak (II)- 5'de anılan koşullara uyulacaktır.

3. BÖLÜM

3.ARAŞTIRMA VE ANALİZ ÇALIŞMASI

3.1. Fiziksel Yapı

3.1.1 Jeolojik Durum

19.07.2017 tarihinde Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Mekansal Planlama Genel Müdürlüğü tarafından onaylanan "Rize İli Çamlıhemşin İlçesi Ayder Yaylası İmar Planına Esas Jeolojik ve Jeoteknik Etüt Raporu"nda Ayder Yaylasına ilişkin aşağıdaki hususlar belirtilmiştir.

Sonuç ve Öneriler:

Bu çalışma; Rize İli, Çamlıhemşin İlçesi, Ayder Yaylası ile Kaler Düzü Mevkii G46A02C3A-G46A02C3B-G46A02C3C-G46A02C3D-G46A03D3A-G46A03D3B-G46A03D3C-G46A03D3D-G46A03D4C-G46A03D4D-G46A08A1B-G46A08B3A-G46A08B3B-G46A08B3D-G46A08B3C nolu toplam 15 adet 1/1000 ölçekli halihazır harita paftalarında ve G46A02C-G46A03D-G46A08A ve G46A08B nolu toplam 4 adet 1/5000 ölçekli halihazır harita paftalarında sınırları belirtilen "Kentsel Dönüşüm ve Gelişim Projesi Kapsamında Yaklaşık 110 Hektarlık Alanın İmar Planına Esas Jeolojik-Jeoteknik Etüt İşİ" hazırlanması ve jeolojik- jeoteknik araştırmaları yapılarak yerleşime uygunluk durumunun değerlendirilmesidir.

2.Çalışma alanında arazi çalışmaları kapsamında; jeolojik harita alımı, jeoteknik sondajlar, yerinde deneyler ve jeofizik ölçümler yapılmıştır. Zeminlerin mühendislik özelliklerini belirlemek amacıyla 20 noktada, derinliği 10 m ve 15 olan toplam 205 m. sondaj kuyusu açılmıştır. Arazi çalışmaları kapsamında jeoteknik sondaj kuyularının yerleri belirlenirken GPS ile koordinatları alınıp, kuyu loglarında verilmiştir.

Çalışma alanında ayrıca enine dalga (S) ve boyuna dalga (P) hızlarının ölçülmesi ve dinamik zemin parametreleri vb. belirlenmesi amacıyla 2 profilde sismik kırılma, 8 adet MASW ve 5 adetmikrotremor ölçümleri yapılmıştır.

3. İnceleme alanı "Ordu-Trabzon-Rize-Giresun-Gümüşhane-Artvin" Planlama Bölgesi 1/100.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı içerisindedir. Çevre düzeni planında "Kültür ve

Turizm Koruma ve Gelişim Bölgesi, ağaçlık karakteri korunacak alan ve orman alanı” içerisinde bulunmaktadır.

Çalışma alanının 1/5000 ölçekli nazım imar planı ve 1/1000 ölçekli uygulama imar planı mevcuttur. Bu planda inceleme alanları yerleşme alanları olarak planlanmıştır.

4. İnceleme alanına ait, 1994 yılında İller Bankası tarafından yapılmış “Ayder-Rize Turizm Merkezi Planlanması Araştırma Raporu” başlığı altında imar planına esas gözlemsel jeolojik etüt raporu bulunmaktadır. Bu raporda yerleşime uygunluk değerlendirilmesi “Uygun Alanlar” ve “Uygun Olmayan Alanlar” (muhtemel heyalan, çığ etki alanları) başlıkları altında yapılmıştır. Ancak, gerek plandan kaynaklanan, gerekse gelişmelerin farklı bir yapı sergilemesi nedeniyle Çamlıhemşin Belediyesi Ayder Koruma Amaçlı Revizyon İmar Planı için 10.09.2008 tarihinde ihale yapmıştır. Çamlıhemşin İlçesi, Ayder Yaylası'nı Koruma amaçlı alan için Kuzey Mühendislik tarafından hazırlanan “Revize İmar Planına Esas Jeolojik-Jeoteknik Etüt Raporu” Mülga B.i.B Afet İşleri Genel Müdürlüğü tarafından onaylanarak 18.06.2009 tarih ve 6193 sayılı yazı ile dağıtımı yapılmıştır .Bu raporda yerleşime uygunluk değerlendirmesi “Önlemlenilen Alanlar” ve “Uygun Olmayan Alanlar” (muhtemel heyalan, çığ etki alanları) başlıkları altında yapılmıştır.

Rize Valiliği İl Afet ve Acil Durum Müdürlüğü'nün 21.06.2017 tarih ve E.95184 sayılı yazısında bu bölge için daha önce alınmış herhangi bir afete maruz bölge kararının bulunmadığı belirtilmiştir.

5. Topoğrafyanın eğimi genel olarak %0-60 civarındadır. Yerleşim alanı genelde engebeli bir topoğrafik yapıya sahiptir.

6. inceleme alanın jeolojisini **Kaçkar Granitoidleri ve Yamaç Molozu (Qymç)** oluşturur: Ayrıca sadece SK-19'da 2 m kalınlığında Alüvyon gözlenmiştir.

Kaçkar Granitoidleri: Doğu Karadeniz bölgesinin doğu kesiminde yer alan ve bölgenin en yüksek zirvelerini oluşturan Kaçkar Dağları, granitoidlerin yaygın olarak izlendiği yerlerdir.Kaçkar granitoidleri granitten gabroya kadar değişim göstermekte ve Jura öncesi dönemden Eosen sonuna kadar birçok magmasal evrede yerleşmektedir. İnceleme alanında Üst Kretase volkanitleri içerisinde sokulum yapmış ve dokanakları boyunca kontakt metamorfizma meydana getirmiş olan granitoidler Kaçkar granitoidi I (Kk1) olarak ayırdedilmiştir(GÜVEN –1993). Bu genç intrüzifler çevrelerinde genellikle

epitermal altın cevherleşmeleri açısından ilginç olan hidrotermal ayrışma zonları meydana getirmişlerdir.

Yamaç Molozu (Qymç): Ayder Yaylasının kuzey yamacında geniş bir alanda görülürler. Granitoyitlerde D-B yönlü 80° G'e eğimli soğuma çatlaklarının gravite faylarla Kavron Dereye doğru oturması sonucu oluşan düzlüklerde bikikmişlerdir. Bu nedenle Kavron derenin güney yamacında görülmezler. Kötü Boylanmışlardır. Genellikle köşeli çakıl ve bloklardan oluşur. Blok boyutları yer yer 1 m ye kadar ulaşmaktadır. Herhangi bir çimentolaşma görülmez. Kalınlıkları çok değişken olup 50 m ye kadar ulaşmaktadır. Bazı yüzleklerinde çakılları arasında çok az hematit sıvımaları gözlenmiştir.

7. Kaçkar formasyona (Kk1) ait granit-granotoyit kaya birimi, kaya türleri olarak sınıflandırılmış olup, RQD değerine göre "çok zayıf ve zayıf kaliteli", ayrışma derecesine göre "tamamen ayrılmış, çok ayrılmış ve orta derece ayrılmış", tek eksenli basınç dayanım değerine göre "düşük ve orta dayanımlı" kaya sınıfındadır.

Yamaç molozu ve granit-granotoyit biriminin ayrılmış zonu aynı birimden türediğinden birlikte değerlendirilerek Laboratuvarda yapılan deneyler sonucunda %68 killi çakıl (GC) ve %32 çakıl-killi çakıl (GW-GC) zemin sınıfında ve NP olduğu belirtilmiştir. Sadece SK-19 da 2m kalınlığından kesilen Alüvyonda GW-GC ve NP'dir.

DBYYH Yönetmeliğine göre granit-granitoyid kaya biriminin zemin grubu B, zemin sınıfı Z2 ve Ayrılmış granit ve yamaç molozu zemin olarak değerlendirilmiş olup zemin grubu C, zemin sınıfı Z3 olarak bulunmuştur.

8. İnceleme alanı jeolojisini oluşturan granit-granotoyit biriminin parçalanarak ayrılarak taşınması sonucu oluşan yamaç molozu (Qymç) ve alüvyon (Qa) seviyeleri zemin niteliğindedir. Ancak, bu birimler çakıllı (GW-GC) ve NP olduğundan şişme beklenmemekte ve ayrıca, UD alınmadığı ve çakıllı olduğundan SPT yapılmadığından oturma hesabı yapılamamıştır.

Zemin temel etütlerinde üst yapıya yönelik olarak şişme, oturma miktarı ile farklı oturma detaylı olarak irdelenmelidir.

9. Ayder Yaylası (Çamlıhemşin) Belediyesi'nin mevcut ve mücavir alanları içerisinde yer alan inceleme alanında, yapılan jeoteknik sondajlardaki sk-1 4,50 m, sk-2 5,00 m, sk-3 4,00 m, sk-4 6,00 m, sk-5 5,50m, sk-6 4,00 m, sk-8 5,30 m, sk-10 6,50 m, sk-13 6,00 m, sk-14 5,40 m, sk-17 5,00 m, sk-19 4,00 m'de yer altı suyuna rastlanılmıştır.

10. İnceleme alanında çok sayıda akar ve kuru dereler bulunmaktadır. İnceleme alanındaki bütün bu akar ve kuru dereler için taşkın ve yamaç sellenmesi yönünde planma öncesi DSI'nin güncel görüşü alınmalıdır. Planlamaların DSI'nin güncel görüşü doğrultusunda yapılmalıdır.

11. İnceleme alanı, 18.04.1996 gün ve 96/8109 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğü giren Türkiye Deprem Bölgeleri Haritasında "**4.Derece Deprem Bölgesi**" içerisinde yer almaktadır. Bu nedenle hertürlü yapılaşmada "Deprem Bölgelerinde Yapılacak Binalar Hakkındaki Yönetmelik" hükümlerine uyulmalıdır.

12. İnceleme alanın jeolojisi kaya niteliğinde granit-granotoyit birimi ile bunların ayrışarak parçalanması sonucu oluşan yamaç molozu biriminden oluştuğundan sınılaşma beklenmemektedir. Ayrıca, alüvyon birimi genellikle GW-GC iyi derecelenmiş çakıl ve killi çakıldan oluştuğundan Alüvyon biriminde de sınılaşma beklenmemektedir.

13. İnceleme alanında gözlenen birimlerin zemin büyütmesi ve hâkim periyotları yapılan jeofizik çalışmalar sonucunda belirlenmiştir.

Yapılan değerlendirmede zemin hakim titreşim periyodu (To) 0.34-0.41 sn olarak hesaplanmıştır. Zemin hakim titreşim periyot (To) değerleri değerlendirildiğinde inceleme alanı "A" ve "**B**" ölçüt tanımı aralığına girmektedir. Bu ölçüt tanım aralığına göre "**düşük ve orta**" tehlike düzeyi mevcuttur. Büyütme ise 1,67-2,2 arasındadır. Büyütme tehlike düzeyi düşüktür.

14. İnceleme alanında eğim miktarı % 10 -60 arasında değişmektedir.

İnceleme alanında heyelan ve/veya kaya düşmesi vb kütle hareketine rastlanmamıştır. Ayrıca, MTA'nın heyelan envanteri haritalarında da inceleme alanı ve yakın çevresini de heyelan bulunmamaktadır. Ancak inceleme alanının eğiminin genellikle %10'dan büyük, bazı yerlerde ise çok daha yüksek eğimlerin olması, zeminin ise granit birimi ile bu birimin üzerinde kalınlığı yer yer 10 m bulunan kum-çakıl-kil ara dolgulu yuvarlanmış granit bloklarından oluşan yamaç molozu ile ayrışmış granit birimlerin bulunması ve bölgenin aşırı kar yağışının da olması nedeniyle karların ani erimesiyle yapılacak kontrolsüz ve derin kazılara bağlı olarak stabilite sorunları gelişebilir.

15. İnceleme alanı için Mülga B.İ.B Afet İşleri Genel Müdürlüğü Geçici İskan Dairesi Başkanlığı ve Çiğ Araştırma-Geliştirme Etüt ve Önlem Şube Müdürlüğüne 22.06.1998,

03.03.2006 ve 02.10.2006 tarihli olmak üzere üç adet “Çığ Etüt Raporu” düzenlenmiştir. Bu raporlarda;

22.06.1998 tarihli raporda; Belde ve çevresine ilk kar yağışının genellikle Kasım, Aralık aylarında düşmeye başladığı ve kar örtüsünün Mayıs ayı sonuna kadar kaldığı, hakim rüzgar yönü, kuzey-kuzeydoğudan güney-güneybatı olduğu ve Belde kar kalınlığı ortalama olarak 2-4 m. Arasında değiştiği belirtilmiştir.

Ayder şehir yolu geçişinde etkisi olan söz konusu çığ olayı, beldenin kuzeyindeki inceceğil ve Mehap sırtlarının arasında kalan alanda ve beldenin güneyindeki Avron Deresi ile birleşen Sasut Deresinde olduğu,söz konusu bu dere yatağın boyunca daha önce ilk çığın 1940 'lı yıllarda olduğu ve Ayder geçiş yolu üzerindeki eski köprüye ve hemen batısındaki yamaç üzerinde bulunan evlere zarar verdiğini belirtilmiştir.Daha sonraki çığın ise 1992-1993 kış mevsiminde geldiği ve bir otel ile iki adet evi yıktığıda ayrıca belirtilmiştir. Bu raporun sonuç ve öneriler bölümünde;

-Ayder şehir geçişi Kavran yolu üzerinde karayolları 10. Bölege Müdürlüğü tarafından yapılan köprünün,çığın tahribat özelliğini artırıcı bir yapıya sahip olmadığı ve gelen çığın köprünün boyutundan bağımsız olduğu

-Yapılmış olan bu yeni köprünün çığın boyutunun artırmayacağı ve akış yönü değiştirmeyeceği aksine çığın köprünün üzerinden aşip geçeceği,hatta köprüye zarar verebileceği,

-Çığın sadece köprüyü değil, köprünün kuzey batısındaki evleri de etkileyebileceği ancak bu evlerin Genel Hayata Etkililik açısından yeterli sayıda olmadığı,

-Köprünün memba tarafında yaz aylarında bulunan PTT kulubesi, iki adet bakkalın kışında işletilmesi halinde gelebilecek bir çığ bu yapıları etkileyebileceğinden, bu binaların güvenli bir yere taşınması gerektiği,

-Çığın etkisini ortadan kaldırmak ve hatta yok etmek için, Hüser Yaylasına doğru uzanan dere yatağı içindeki çığ başlangıç bölgesinde kar çitleri veya teraslama ile ve /veya rapor da detayların ve yeri verilen bir çığ barajının korunması gerektiği, Belirtilmiştir.

03.03.2006 Tarihli çığ etüt raporunda ise; Ayder Yaylası turizm alanında 22.02.2006 tarihinde havadan helikopter ile yapılan etüt çalışmasında elde edilen sonuçlar ve öneriler aşağıda detaylı bir şekilde yer almaktadır.

-Yapılan çalışma Bayındırlık ve İskan Bakanı Sayın Faruk NAFİZ ÖZAK'ın Şifai talimatları üzerinde yapıldığı,

-Kışın ulaşımın olmadığı alana, havadan helikopter ile etüt yapılması istenmiş fakat etüt ve çığ afeti tespitine yönelik çözümler tüm alan için yapılamamış, çok zorlukla istenilenden daha az bir alan çok sağlıklı olmadan etüt edebileceği,tüm alan için ve daha sağlıklı bir etüt yaz sonu kesinlikle yapılması gerektiği,

-Yapılan çığ etütü sonucu yedi muhtemel çığ patikasının tespit edildiği bu alanların ekteki haritada (ek-1) işaretlendiği

-Alanın kullanımı,alınabilecek önlemler,işletiminde dikkat edilecek husular,olası çığlara karşı alınabilecek kontrol tedbirleri, Genel Müdürlüğümüzce verilebilecek destekle eğitimler nihai etüt çalışması sonucu önerileceği, belirtilmiştir.

02.10.2006 Tarihinde, "Ayder Kış Sporları Turizm Merkezi Kış Sporları ve Turizm Merkezine ait alanın çığ etüdünün yapılması" amacıyla hazırlanan çığ etüt raporunda ise;

-Bayındırlık ve İskan Bakanlığı Sayın Faruk ÖZAK'ın şifai talimatları üzerine yapılan çığ etüdü sonucu 46 adet çığ patikası ile 25 adet çığ akma hattının tespit edildiği,bu alanlar ek-1 deki haritada gösterildiği,

-Patika ve akma hatları ile ilgili detay bilgiler ve yapılması gerektiği düşünülen öneriler her bir patika ve akma hattı için detaylı bir şekilde verildiği, bu önerilere mutlaka uyulması gerektiği,

-Kaler Düzü Mevkiinin toplanma bölgesi olarak tasarlanması, etrafında çok sayıda çığ patikası olduğu için sakıncalı olduğu, belirtilmiştir

-Burada raporların özeti verilmiş olup, bu üç "Çığ Etüt Raporu" nun tamamı Ek-10'dır.

İnceleme Alanının Yerleşime Uygunluk Açısından Değerlendirilmesi;

İnceleme alanında yapılan arazi incelemesi, sondaj jeofizik çalışmalar ve laboratuvar sonuçlarına göre yerleşime uygunluk durumunun değerlendirilmesi yapılmıştır.

İnceleme alanı yerleşime uygunluk açısından "Önlem Alınabilecek Nitelikte Heyelan ve Kaya Düşmesi (kompleks Hareket) Sorunlu Alanlar 2.3 (ÖA-2.3)" (ÖA), "**Uygun Olmayan Alanlar**" (UOA-2.3) ve Çığ Düşmesi Riskli Alanlar (UOA-4) olmak üzere 3 katagoride değerlendirilmiştir.

Önlem Alınabilecek Nitelikte Heyelan ve Kaya Düşmesi (kompleks Hareket) Sorunlu Alanlar 2.3 (ÖA-2.3)

Kuvaterner yaşlı yamaç molozu (Qym) içerisinde yer alan yüksek eğimli, muhtemel heyelanlı ve çığ etki alanları dışındaki yerlerle, inceleme alanının kuzey sınırı ile kuzeybatısında yer alan Kaçkar granit granitoyitlerinin nispeten yüksek eğimli olmayan alanların tamamı yerleşime uygunluk açısından önlemlenilen alan olarak değerlendirilmiş olup, yerleşime uygunluk haritasında “**Önlemlenilen Alan 2.3**” (ÖA-2.3) simgesi ile gösterilmiştir.

İçindeki kil boyutundan 1 m ye varan kayaç blokları içeren yamaç molozu köken itibarıyla granit ve granitoyitten türemiş olup, yuvarlaklaşmıştır. Herhangi bir çimentolaşma görülmez, çok gevşek bir zemini oluştururlar. Kalınlığı çok değişkendir. Granit-Granitoyit ile yamaç molozu çok grift olup, kaya birimlerle, yamaç molozu sık aralıklarla değişmektedir.

Topografik eğim genellikle %10-60 arasındadır. Yamaç molozu bileşimi açısından yüksek derecede geçirgen ve suya karşı çok duyarlı olduğundan, zemin stabilitesi açısından oldukça hassastır.

Bütün bu özelliklerinden dolayı bu alanlarda önlem almadan yapılaşmak mümkün değildir.

Kaçkar Granit granitoyitlerinde bozuşmaya bağlı olarak oluşan rezidüel zeminin kalınlığında değişkenlik göstermektedir. Bu alanlarda heyelan ve kaya düşmesi vb. kütle hareketleri gözlenmemiştir. MTA'nın heyelan envanteri haritasına göre de inceleme alanı ve yakın civarında heyelan bulunmaktadır. Ancak Kaçkar formasyonu granit-granitoyit biriminden oluşmakla birlikte özellikle meskun alanda kalınlığı yer yer 10m bulan yamaç molozunun gözlenmesi, kaya-yamaç molozu ve ayrışma zonunun çok sık aralıklarla değişmesi, eğimin nispeten fazla ve dört mevsim yağış alması nedenleriyle yapılacak kontrolsüz ve derin kazılarda kazı şevlerinde alınacak mühendislik tedbirleriyle önlenebilecek nitelikte stabilite problemleri gelişebilecek niteliktedir.

Bu alanlarda;

-Yamaç molozu üzerinde zeminin stabil dengesini bozacak derin kazılardan kaçınılmalıdır. Kazı nedeniyle ortaya çıkacak olan şevler mutlak suretiyle projelendirilmiş istinat yapılarıyla desteklenmelidir. Ayrıca, yamaç molozunda yüzey

sularının bina temellerine sızmadan drene edilerek ortamdaki uzaklaştırılması gerekmektedir. Bu alanlarda özellikle sızdırmalı tip fosseptikten kaçınılmalı, yerine kanalizasyon sistemi tercih edilmelidir.

-Bu alanlarda yoğun yapılaşmadan kaçınılmalı, zemine aşırı yük yüklenmemelidir. Yapılacak parsel bazındaki zemin etütlerinde stabilite analizleri yapılarak yapı tipine göre şev yüksekliği, şev açısı, şevden güvenli mesafe vb. stabilite sorunları irdelenerek, stabiliteye yönelik alınması gerekli önlemler belirlenmelidir.

-Yapılacak kazılar, planlanacak yapılar dikkate alınarak stabilite analizleri yapılmalı, stabiliteyi sağlayacak olan Mühendislik önlemleri belirlenmeli ve bina ve/veya yapı yükleri zeminin stabil seviyelerine oturtulmalıdır.

-Mevcut stabiliteyi bozucu her türlü yol, alt yapı, bina inşaat vb. kontrolsüz kazdan kaçınılmalıdır.

-Mevcuttaki ve kazı sonucu açığa çıkan tüm şevler açıkta bırakılmadan tekniğine uygun istinat yapıları ile desteklenmelidir

-Her türlü kazı öncesi, çevredeki komşu bina, parsel ile kendi parselinin stabilite yönünde gerekli önlemler alınarak güvenliği sağlandıktan sonra kazı aşamasına geçilmelidir.

-Bu alanlarda kaya niteliğindeki granit-granitoyit birimi yer yer kırıklı çatlaklı, zemin niteliğindeki rezidüeli ve yamaç molozunun ayrışmamış kayalarla çok grift olduğundan ve yamaç molozu içinde çok iri granit kaya blokları bulunduğundan, kazı esnasında muhtemel kaya düşmesi tehlikesi oluşturacak kaya bloklarının yerinde kırılarak, hendeğe düşürülerek vb. önlemlerle mutlaka muhtemel kaya düşmesi tehlikesi bertaraf edilmelidir.

-Granit-granitoyit kaya birimleri kırıklı çatlaklı olduğundan bu süreksizlik düzlemlerine bağlı olarak yer yer askıda düşme tehlikesi gösteren kaya bloklarının planlanma öncesi kırılarak ıslah edilmesi gerekmektedir

-Yer altı suyu, yüzey suyu ve atık suların bina temellerine olan olumsuz etkisini bertaraf etmek için drenaj önlemleri mutlaka alınmalıdır

-Bu alanlar içerisinde irili ufaklı çok sayıda akar ve kuru dereler bulunduğundan inceleme alanını taşkın yönünden etkileyebilecek olan bütün dereler için planlanma öncesi

DSİ'den güncel görüş alınmalı, planmaların DSİ'nin bu güncel görüşü doğrultusunda yapılmalıdır.

-Temel zemin etütlerinde, temel tipi, temel derinliği ile temelin taşıtılacağı seviyelerin mühendislik parametrelerin (Şişme, oturma, taşıma gücü vb.) irdelenmeli ve yamaç boyunca dış yüklerde dahil edilerek stabilite analizleri yapılarak, gerekmesi halinde alınacak mühendislik önlemleri belirlenmelidir.

Uygun Olmayan Alanlar 2.3 (UOA-2.3) Heyelan ve Kaya Düşmesi (Kompleks hareket) Riskli Bölgeler

İnceleme alanında Çamlıhemşin –Ayder yolunu kuzeyinde zemini Kaçkar formasyonu granit-granitoyit biriminden oluşan çok dik kaya şevleri ile ayrılmış granit-granitoyit veya yamaç molozundan oluşan eğimin %20'den büyük alanlar ve söz konusu yolun altında ise eğimin %60 olduğu yamaç molozu, ayrılmış granit-granitoyit biriminden oluşan bu alanlar eğim ve litolojiye bağlı olarak muhtemel kaya düşmesi ve heyelan (kompleks hareket) riski taşıyan alanlar olarak değerlendirilerek rapor eki yerleşime uygunluk paftalarında UOA-2,3 Olarak işaretlenmiştir

Bu alanlar bölgede 4 mevsim yağışın olması ayrıca kışın yaklaşık 2-3 metre kar yağışının olması nedeni ile suya doyan zemin niteliğindeki yamaç molozu ve ayrılmış zon eğim yönünden kayabileceğinden olabilecek bu stabilite sorunları alınacak Mühendislik önlemleri ile bertaraf edilmeyeceği alanlardır. Bu nedenle uygun olmayan alanlar 2.3 olarak değerlendirilerek yerleşime uygunluk paftalarında UOA-2.3 simgesiyle gösterilmiştir.

Uygun Olmayan Alanlar 4 (UOA-4) Çığ Düşmesi Riskli Alanlar

Rize ili Çamlıhemşin ilçesi Ayder Yaylası İle civardaki diğer yaylaları içerecek şekilde Mülga B.İ.B Afet İşleri Genel Müdürlüğü Afet Etüt ve Hasar Tespit Dairesi Başkanlığı Çığ Araştırma-Geliştirme, Etüt ve Önlem Şube Müdürlüğü'nün, 22.06.1998, 03.03.2006 ve 02.10.2006 Tarihlerinde olmak üzere hazırladığı üç adet çığ etüt raporu bulunmaktadır

Hazırlanan bu raporlara göre inceleme alanında 46 adet çığ patikası ile 25 adet çığ akma hattının tespit edildiği ve bu alanlar ek-1 deki haritalarda gösterildiği belirtilmiştir

Bölegede, 1-1.5 metre kar birkiminin olduğu,bazı üst kotlarda ise 2.5-3 metre kadar kar kalınlığının çıktığı belirtilen söz konusu raporlarda özellikle olmuş çığ düşmesi afetin dikkate alınarak çığ patika ve çığ akma hatlarının tespit edildiği belirtilmiştir

Bu “Çığ Etüt Raporları Dikkate Alınarak Ayder Yaylasında Şimdiye Kadar çığ düşmesi gelişmiş çığ patikaları Mülga B.İ.B A.İ.G.M tarafından 2009 tarihinde onaylanarak 18.06.2009 tarih ve 6193 sayılı yazı ile dağıtımı yapılan Ayder Yaylası Revize İmar Planına Esas Jeolojik-Jeoteknik Etüt Raporundaki Çığ Düşmesi nedeniyle UOA olarak değerlendirilen alan sınırları bu raporda da olduğu gibi korunarak Uygun Olmayan Alanlar-4 çığ düşmesi riskli alanlar olarak değendirilerek yerleşime uygunluk paftalarında UOA-4 simgesi ile gösterilmiştir

Ayrıca, Ayder Yaylasına yaklaşık 5 km uzaklıktaki Kaler Düzü Mevkiinde ise; hazırlanan 02.10.2006 Tarihli çığ etüt raporlarında; Ek-1 deki çığ tehlike haritasında görülebileceği gibi 8 ve 9 nolu çığ patikalarının(fotoğraf 5 ve 6) ile kaçvaç deresinden gelen 10 nolu çığ patikası Kaler Düzü deresine ulaşarak, hem ulaşımı sağlayan yolun, hem de dere yatağındaki akışı etkilemektedir. Bu vadi boyunca yer alan tüm patikalar gibi, dere yatağını ve yolun çevresini olumsuz etkilemektedirler. Bu üç çığ patikası çok geniş başlangıç bölgesine ve akma hattına sahip olmamalarına rağmen dik eğimli yamaçlardan hızlı bir şekilde inerek topuk bölgesini etkilemektedirler. Buraların kullanımına açılması halinde bu patikaların üreteceği ufak çığlar bile ciddi hasarlara ve ölümlere sebep olabilecek özelliktedir.

Bu üç çığ patikasının hemen güney doğusunda karşılıklı olarak iki yamaçta yer alan 3-4 adet çığ akma hattı bulunmaktadır. Bunların akma mesafe ve genişlikleri çok küçük ve kısa olmasına rağmen topuk bölgelerinin kullanıma açılması halinde dikkat edilmelidir

Bu akma hatlarının güney kesiminde bulunan 11 ve 12 nolu çığ patikalarında 11 nolu olanı yaklaşık 500 metre uzunlukta ve 50-60 metre genişliğinde ufak bir patika yapısı sunarken, 12 nolu diğer çığ patikası 1500 metre uzunluğuna sahip iki koldan oluşmaktadır. Yüksek eğimler nedeni ile,biriken kar örtüsünün duraylı konumda kalması genelde zordur (foto-7) bu patikaların olduğu çığlar, Kaler Düzü dere yatağını geçerek karşı yamaca kadar çıkmaktadır.” Denilmektedir.

Aynı tarihli raporun sonuç ve öneriler bölümünün 10.cu maddesinde ise “Kaler Düzü Mevkiini toplanma bölgesi olarak tasarlanması etrafında çok sayıda çığ patikası olduğu için sakıncalıdır.” Denilmektedir

Yukarıda belirtilen nedenlerden dolayı Kaler Düzü Mevkii tamamen Uygun Olmayan Alanlar 4 (UOA-4) çığ düşmesi riskli alanlar olarak değerlendirilerek ekli yerleşime uygun paftalarında UOA-4 simgesi ile gösterilmiştir (Ek-10)

17. Tüm çalışma alanında yapılaşmalar sırasında, 19.08.2008 tarih 26972 sayılı resmi gazete ile değişik 'Planlı Alanlar Tip İmar Yönetmeliği' gereğince parsel bazında zemin etüdü yaptırılması zorunlu olup zemin etütlerinin Bayındırlık ve İskan Bakanlığı'nın 10.08.2005 tarih 815 sayılı 'Bina ve Bina türü Yapılar İçin Zemin ve Temel Etüdü Raporu Genel Formatı'na uygun olarak ve statik projelerin zemin etüdü sonuçlarına göre hazırlanması istenmeli; ayrıca 'Deprem Bölgelerinde Yapılacak Binalar Hakkında ve "Afet Bölgelerinde Yapılacak Yapılar Hakkındaki Yönetmelik" esaslarına, titizlikle uyulmalıdır.

18. Bu çalışma; Rize İli, Çamlıhemşin İlçesi, Ayder Yaylası Kaler Düzü Mevkii G46A02C3A-G46A02C3B-G46A02C3C-G46A02C3D-G46A03D3A-G46A03D3B-G46A03D3C-G46A03D3D-G46A03D4C-G46A03D4D-G46A08A1B-G46A08B3A-G46A08B3B-G46A08B3D-G46A08B3C nolu toplam 15 adet 1/1000 ölçekli halihazır harita paftalarında ve G46A02C-G46A03D-G46A08A-G46A08B nolu 4 adet 1/5000 ölçekli halihazır harita paftaları kapsayan alanın "İmar Planına Esas Jeolojik Jeoteknik Etüt Raporu" olup zemin etüdü raporu yerine kullanılamaz.

Ayrıca 25.03.2021 tarihinde Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Mekansal Planlama Genel Müdürlüğü tarafından onaylanan "Rize İli Çamlıhemşin İlçesi Kaplıca (Ayder) Mahallesi Sınırları İçerisindeki 7063.870 m²'lik Alanın İmar Planına Esas Jeolojik ve Jeoteknik Etüt Raporu"nda alana ilişkin aşağıdaki hususlar belirtilmiştir.

İNCELEME ALANININ YERLEŞİME UYGUNLUK DEĞERLENDİRMESİ

İnceleme alanını Çakıl Ve Kumlar İçeren İri Bloklu Yamaç Molozu birimler ve Kaçkar Garnitoyidine ait Boz, Açık Kahverengimsi Renkli Renkli, Kırıklı-Çok Çatlaklı Tamamen Ayrışmış Granit ile temsil edilmektedir.

İnceleme alanının oluşturan formasyonlar % 30-40, % 40-50 ve % 50-60 eğim aralığında yayılım göstermektedir. İnceleme alanındaki çakıllı kumlu içeren iri bloktan meydana gelen yamaç molozu birimlerde SPT deneyi yapılamamış olup SPT ve UD numunesi alınamamıştır. Ayrıca İnceleme alanındaki Kaçkar Granitoyitlerine ait Boz, Açık Kahverengimsi Renkli, Kırıklı-Çok Çatlaklı Tamamen Ayrışmış Granit birimler su ile temasında eriyen bir birim özelliğinde olduğundan karot numunesi alınamamıştır.

İnceleme alanından karot ve SPT numuneleri alınmadığından laboratuvar deneyleri yapılamamıştır. Bundan dolayı inceleme alanındaki yamaç molozu birimler ve Kaçkar Granitoyitlerine ait Boz, Açık Kahverengimsi Renkli Renkli, Kırıklı-Çok Çatlaklı Tamamen Ayrılmış Granit birimler için jeoteknik değerlendirme yapılmamıştır. İnceleme alanında, açılan temel araştırma sondajlarında akifer niteliği taşıyan yer altı suyuna rastlanmamış, sızıntı suyuna da rastlanılmamıştır. Ancak mevsimsel yağışlar ve besleme koşullarına bağlı olarak sızıntı suyu oluşabileceği hususu dikkate alınmalıdır. İnceleme alanında alınan mikrotremör ölçümü sonucu, Kaçkar Granitoyidi (Kk1) ait birimlerin hakim titreşim periyodu 0.25 olarak, Yamaç Molozuna (Qym) ait birimlerin hakim titreşim periyodu 0.33 olarak hesaplanmıştır.

Bu değerlendirme sonucunda zemin büyütmesi değeri 1.72-1.75 aralığında bulunmuştur. Mikrotremör sonuçlarına göre zeminin deprem etkisini 1.72-1.75 kat büyüteceği anlaşılmaktadır. Spektral büyütmeğe göre tehlike düzeyi “A (Düşük)” sınıfına girmektedir. Burada yapılacak yapıların, olası bir deprem sırasında rezonansa girmemesi için, mikrotremör çalışması sonucunda elde edilen parametreler hesaplamalarda mutlaka kullanılmalıdır. İnceleme alanında yapılan sismik çalışmalardan elde edilen S Dalga hızı (V_{s30}) değeri 236- 386 m/sn olup Kohezyonlu zeminlerin V_{s30} Hızlarına göre Sınıflandırılmasına göre (Özaydın,1982) “**Ktı-Çok Ktı**” grubu zeminler olarak yorumlanabilir. İnceleme alanında yapılan sismik çalışmalardan elde edilen S Dalga hızı (V_{s30}) değerleri 236- 386 m/sn Kohezyonsuz zeminlerin V_{s30} Hızlarına göre Sınıflandırılmasına göre (Özaydın,1982) “**Gevşek-Orta Sıkı**” grubu zeminler olarak yorumlanabilir.

İnceleme alanında hakim eğim aralığı; % 30-40, % 40-50 ve % 50-60 arasında değişmekte olup eğimli bir topoğrafya sunmaktadır. Bu alanlarda heyelan, akma, kütle hareketi, kaya düşmesi v.b. gözlemlenmemiştir. Ancak inceleme alanı genel litoloji, jeoloji ve topoğrafyaya bağlı olarak kaya düşmesi riski ile karşı karşıya olduğundan bu durum yapılaşma öncesi mutlaka göz önünde bulundurulmalıdır.

Eğimin > %10 olduğu bu alanlarda Yamaç Molozu zonların varlığı, kayalar çok kırıklı çatlaklı bir yüzeye sahip olduklarından kazı yapılması durumunda oluşacak şevde kama tipi kaymalar şeklinde stabilite sorunları gelişebileceği gibi eğim, litoloji ve yağışlara bağlı olarak kontrolsüz ve derin kazı çalışmalarında stabilite ve kaya düşmesi problemleri ile karşılaşılabilir.

MTA heyelan envanter haritasına göre inceleme alanı sınırları içerisinde herhangi bir heyelan alanı bulunmamaktadır.

İnceleme alanı içerisinde akar dere bulunmamakta olup kuru dere yatakları bulunmaktadır. Planlama öncesi inceleme alanı dışından inceleme alanımızı etkileyebilecek akar dere ve kuru dere yatakları için planlama öncesi mutlaka DSİ görüşü alınmalıdır.

Mülga B.İ.B Afet İşleri Genel Müdürlüğü Geçici İskan Dairesi Başkanlığı ve Çiğ Araştırma-Geliştirme Etüt ve Önlem Şube Müdürlüğünce 22.06.1998, 03.03.2006 ve 02.10.2006 tarihli olmak üzere üç adet “Çiğ Etüt Raporu” düzenlenmiştir. Bu Raporlar doğrultusunda hazırlanan çığ patika haritaları incelendiğinde İnceleme alanı içerisinde daha önce herhangi bir çığ olayı meydana gelmemiştir. Ancak çalışma alanı konumu itibari ile ilk kar yağışının genellikle Kasım, Aralık aylarında düşmeye başladığı ve kar örtüsünün Mayıs ayı sonuna kadar kaldığı, hakim rüzgar yönü, kuzeykuzeydoğudan güney-güneybatı olduğu ve Belde kar kalınlığı ortalama olarak 2-4 m. Arasında değişmektedir. İnceleme alanı ve çevresi genelde eğimli bir topoğrafya olduğundan ve çığ olayına yatkın bir bölge içerisinde olduğu için çığ olayını önlemeye yönelik gerekli her türlü önlemler belirlenerek uygulanmalıdır.(EK-6)

İnceleme alanında yapılan sondaj, jeolojik, jeoteknik ve jeofizik çalışmalar neticesinde elde edilen veriler ışığında inceleme alanının yerleşime uygunluk değerlendirmesi yapılmıştır. Bu kapsamda inceleme alanı için yapılan tüm bu çalışmalardan elde edilen veriler değerlendirilmiş olup inceleme alanının yerleşime uygunluk açısından 1 kategoride değerlendirilmiştir.

12.1. Önlemleri Alan 2.3(ÖA-2.3) : Önlem Alınabilecek Nitelikte Heyelan ve Kaya Düşmesi (Kompleks Hareket) Riskli Bölgeler

İnceleme alanında ekli haritalarda üst kısımlarda Çakıl Ve Kumlar İçeren İri Bloklulu Yamaç Molozu birimler, bu birimlerin altında Kaçkar Garnitoidine ait Boz, Açık Kahverengimsi Renkli Renkli, Kırıklı-Çok Çatlaklı Tamamen Ayrışmış Granit birimlerin olduğu alanlardır.

Bu alanlarda topografik eğim % 30-40, % 40-50 ve % 50-60 arasında değişmektedir. İnceleme alanının dışından bu alanlara düşme riskine sahip yer yer ana kayadan kopmak üzere olan ve koparak yamaçlarda asılı halde bulunan kaya blokları yer almaktadır. Gömülü, yarı gömülü ve askıda bulunan kaya blokları yerinde ıslah edilerek kaya düşmesi riskinin ortadan kaldırılması gerekmektedir. Ayrıca bu alanlardaki rezidüel zonların gevşek tuturulmuş olması, kayalarda çok kırıklı çatlaklı bir yüzeye sahip olduklarından kazı yapılması durumunda oluşacak şevde kama tipi kaymalar şeklinde stabilite sorunları gelişebileceği, muhtemel stabilite sorunlarının mühendislik önlemleri ile ortadan kaldırılabilceği kanaatinde varılmıştır.

Bu nedenlerle bu alanlar “**ÖA-2.3: Önlem Alınabilecek Nitelikte Heyelan ve Kaya Düşmesi (Kompleks Hareket) Riskli Bölgeler**” olarak değerlendirilmiş ve rapor eki yerleşime uygunluk haritalarında “ÖA-2.3” simgesiyle gösterilmiştir. Bu alanlarda:

- İnceleme alanında gözlenen gömülü, yarı gömülü ve askıda bulunan kayaların ıslah edilerek kaya düşmesi riskini ortadan kaldırılmasına yönelik tüm önlemler alındıktan sonra yapılaşmaya gidilmelidir.
- Projeye esas zemin ve temel etüt çalışmalarında; kazı sevi ve yamaç stabilite sorunlarına yönelik araştırmalar, planlanacak yapı yükleri, dış yükler hesap edilerek tüm yamaç boyunca stabilite analizleri yapılmalı her türlü stabilite sorunlarına yönelik tüm önlemler belirlenmeli ve uygulanmalıdır.
- Yapılaşmadan önce hazırlanacak olan parsel bazındaki zemin etütlerinde, şev üstüne gelecek olan ilave yükün doğal veya yapay şeve etkisi ile şev kenarına olan mesafesinin etkileri, ilave yükün şev stabilitesini bozmayacak şekilde şev kenarına olan güvenli mesafenin belirlenmesi için ve kaya/şevin jeoteknik parametreleri ayrıntılı çalışılarak belirlenmeli, çıkacak jeoteknik problemin niteliğine göre alınması gerekli önlemler belirlenmeli ve uygulanmalıdır.
- Eğimin yüksek olduğu yerlerde mevcut stabiliteyi bozmadan kademeli olarak eğimin düşürülmesine yönelik yamaç boyunca bütüncül gerekli tüm önlemler alınmalı ve uygulanmalıdır.
- Mevcut ve inşa aşamasında oluşacak olan şevler açıkta bırakılmamalı, tekniğine uygun istinat yapıları ile güvenli hale getirecek önlemler alınmalıdır.
- Yüzey, sızıntı ve atık suların temel ortamıyla temas etmesini önleyecek drenaj yöntemleri mutlaka uygulanmalıdır.
- Yapı yüklerini taşıyacak birimlerin mühendislik parametreleri projeye esas zemin ve temel etütlerinde ayrıntılı olarak irdelenmelidir. Yapı temelleri Kaçkar Granitoyidlerine ait kayaların ayrışmamış sağlam kesimlerine oturtulmalı veya taşıttırılmalıdır. Temel kazısı sırasında stabiliteyi sağlayacak gerekli zemin iyileştirme yöntemleri belirlenerek uygulanmalıdır.
- Kendi, komşu parsel ve yol güvenliği sağlanmadan inşa aşamasına geçilmemelidir. Bitişik parsellerde kazıdan etkilenecek yapılar varsa bu yapıların korunması için gerekiyorsa temel ve yol kazısı yapılmadan önce mutlaka tekniğine uygun istinat ve iksa sistemleri uygulanarak güvenlik sağlanmalıdır.

- İnceleme alanı dışından bu alanı etkileyebilecek Kaya Düşmesi tehlikesi bertaraf edilmeden yapılaşmaya gidilmemelidir.
- Her türlü yapılaşmada Afet Bölgelerinde Yapılacak Yapılar Hakkında Yönetmelik ile Türkiye Bina Deprem Yönetmeliği (2018) esaslarına uyulması zorunludur.

XIII. SONUÇ VE ÖNERİLER

1. Bu çalışma ile; Rize İli, Çamlıhemşin İlçesi, Kaplıca(Ayder) Mahallesi, Çamlıhemşin Belediyesi mücavir alan sınırları içerisinde yer alan 1 adet 1/5000 ölçekli G46-A-03-D paftası ile 2 adet 1/1000 ölçekli G46-A-03-D-3-D ve G46-A-03- D-4-C paftasında sınırları belirtilen toplamda **7063.870** m²'lik alan için imar planına esas jeolojik-jeoteknik etüt raporu hazırlanarak bu alan içerisindeki, 6614.93 m²'lik "Uygun Olmayan Alan" alanın yerleşime uygunluk durumunun yeniden değerlendirilmesi amaçlanmıştır.
2. Arazi çalışmaları kapsamında; "**ALTIGEN PLAN. MÜH. MİM. İNŞ. TAN. ORG. SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.**" Tarafından 17.02.2021-26.02.2021 tarihleri arasında derinliği 28.00 m olan 1 adet, 20.00 m olan 1 adet, 17.00 m olan 1 adet, 15.00 m olan 1 adet, jeoteknik sondaj kuyusu açılmıştır. Ayrıca çalışma alanına ait zeminlerin elastik-dinamik parametrelerinin belirlenmesi ve tabaka kalınlıkları ile deprem yönetmeliklerine göre zemin sınıflarını belirlenmesi amacıyla BARAN Jeolojik Jeoteknik Lab. Mad. İnş. San. Tic. Ltd. Şti.'ne hazırlattırılan ve Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Mekansal Planlama Genel Müdürlüğü Tarafından 19.07.2017 tarihinde onaylanan "**Rize İli, Çamlıhemşin İlçesi, Ayder Yaylası İmar Planına Esas Jeolojik Jeoteknik Etüt Raporu**" jeofizik çalışmalarından çalışma alanımıza en yakın olan MASW-5 ve MASW-6 nolu MASW ölçüm sonuçları ve MT-3 ve MT-4 nolu Mikrotremör çalışmaları bu raporda kullanılmıştır.
3. İnceleme alanı için Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından 26/07/2018 tarihinde "1 nolu Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin 102. maddesi uyarınca Bakanlık Makamı'nın Olur'u" ile onaylanan " Ordu-Trabzon-Rize-Giresun-Gümüşhane-Artvin Planlama Bölgesi 1/100.000 ölçekli Çevre Düzeni Planı Değişikliği" bulunmaktadır. Bu planda inceleme alanı "Kültür ve Turizm Koruma ve Gelişim Bölgesi/Turizm Merkezi " olarak belirlenmiştir. Çamlıhemşin Belediyesinde yapılan incelemelerde inceleme alanı için 1/25.000 ölçekli, 1/5000 ölçekli ve 1/1000 ölçekli imar planı çalışmaları bulunmamaktadır. İnceleme alanı içerisinde herhangi bir yapılaşma bulunmamaktadır.
4. İnceleme alanı BARAN Jeolojik Jeoteknik Lab.Mad.inş.San.Tic.Ltd.Şti.'ne hazırlattırılan ve Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Mekansal Planlama Genel Müdürlüğü

Tarafından 19.07.2017 tarihinde onaylanan “**Rize İli, Çamlıhemşin İlçesi, Ayder Yaylası İmar Planına Esas Jeolojik Jeoteknik Etüt Raporu**” sınırları içerisinde bulunmaktadır. Bu raporda inceleme alanının etüt kapsamına giren alanın 448.94 m²’lik kısmı “**Önlemler Alan 2.3 (ÖA-2.3) : Önlem Alınabilecek Nitelikte Heyelan ve Kaya Düşmesi (Kompleks Hareket) Riskli Bölgeler**” olarak, 6614.93 m²’lik kısmı “**Uygun Olmayan Alan 2.3(UOA-2.3): Heyelan ve Kaya Düşmesi (Kompleks Hareket) Stabiliteler Sorunlu Alanlar**” olarak değerlendirilmiştir.

5. Rize Valiliği İl Afet Acil Durum Müdürlüğü’nün 25.03.2021 tarih ve 47724 sayılı yazısına göre inceleme alanı içerisinde Bakanlar Kurulu Kararı ile afete maruz bölge kapsamına alınmış alan bulunmamaktadır
6. İnceleme alanında eğim % 30-40, % 40-50 ve % 50-60 arasında olup, rakım 1330 m’dir. Yüksek eğimli bir topoğrafyaya sahiptir .
7. İnceleme alanı **Yamaç Molozu (Qym) ve Kaçkar Granitoidine (Kk1)** ait birimler ile temsil edilmektedir. **Yamaç Molozu (Qym):**Tutturulmamış kum ve çakıl boyutundaki köşeli tanelerden oluşmuştur. İnceleme alanında yapılan sondaj kuyularından SK-1 nolu kuyuda 14.50 m ye kadar Çakıl Ve Kumlar İçeren İri Bloklu Yamaç Molozu birimler, SK-2 nolu kuyuda 13.50 m ye kadar Çakıl Ve Kumlar İçeren İri Bloklu Yamaç Molozu birimler, SK-3 nolu kuyuda 12.50 m ye kadar Çakıl Ve Kumlar İçeren İri Bloklu Yamaç Molozu birimler, SK-4 nolu kuyuda 13.50 m ye kadar Çakıl Ve Kumlar İçeren İri Bloklu Yamaç Molozu birimler belirlenmiştir. **Kaçkar Granitoidleri (Kk1,Tk2):** Doğu Karadeniz Bölgesi'nin doğu kesiminde yer alan Kaçkar Dağları, Doğu Pontidlerin Kuzey zonu içindeki granitoidlerin en yoğun olduğu alandır. Genellikle gri, yeşilimsi gri, yer yer pembemsi renkte, çok kırıklı çatlaklı olan granitoidler, taneli veya porfirik dokuludur. Mineral kompozisyonları ve dokularına göre, granit, granodiyorit, mikrogranit, kuvarsporfir, kuvarslı diyorit ve diyoritler ayırtlanabilir.İnceleme alanında yapılan sondaj kuyularından SK-1 nolu kuyuda 14.50 m Yamaç Molozu birimlerden sonra 28.00 m ye kadar Kaçkar Garnitoidine ait Boz, Açık Kahverengimsi Renkli Renkli, Kırıklı-Çok Çatlaklı Tamamen Ayrışmış Granit birimler, SK-2 nolu kuyuda 13.50 m Yamaç Molozu birimlerden sonra 17.00 m ye kadar Kaçkar Garnitoidine ait Boz, Açık Kahverengimsi Renkli Renkli, Kırıklı-Çok Çatlaklı Tamamen Ayrışmış Granit birimler, SK-3 nolu kuyuda 12.50 m Yamaç Molozu birimlerden sonra 15.00 m ye kadar Kaçkar Garnitoidine ait Boz, Açık Kahverengimsi Renkli Renkli, KırıklıÇok Çatlaklı Tamamen Ayrışmış Granit birimler, SK-4 nolu kuyuda 13.50 m Yamaç Molozu

- birimlerden sonra 20.00 m ye kadar Kaçkar Garnitoyidine ait Boz, Açık Kahverengimsi Renkli Renkli, Kırıklı-Çok Çatlaklı Tamamen Ayrışmış Granit birimler belirlenmiştir.
8. İnceleme alanında alınan mikrotremör ölçümü sonucu, Kaçkar Granitoyidi (Kk1) ait birimlerin hakim titreşim periyodu 0.25 olarak, Yamaç Molozuna (Qym) ait birimlerin hakim titreşim periyodu 0.33 olarak hesaplanmıştır. Bu değerlendirme sonucunda zemin büyütmesi değeri 1.72-1.75 aralığında bulunmuştur. Mikrotremör sonuçlarına göre zeminin deprem etkisini 1.72-1.75 kat büyüteceği anlaşılmaktadır. Spektral büyütme göre tehlike düzeyi “**A (Düşük)**” sınıfına girmektedir. Burada yapılacak yapıların, olası bir deprem sırasında rezonansa girmemesi için, mikrotremör çalışması sonucunda elde edilen parametreler hesaplamalarda mutlaka kullanılmalıdır.
  9. İnceleme alanından karot ve SPT numuneleri alınmadığından laboratuvar deneyleri yapılamamıştır. Bundan dolayı inceleme alanındaki yamaç molozu birimler ve Kaçkar Granitoyitlerine ait Boz, Açık Kahverengimsi Renkli Renkli, Kırıklı-Çok Çatlaklı Tamamen Ayrışmış Granit birimler için jeoteknik değerlendirme yapılmamıştır.
  10. Afet Ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığınca hazırlanan ve 18.03.2018 tarih ve 30364 mükerrer sayılı resmi gazetede yayınlanan “**Türkiye Bina Deprem Yönetmeliği**” uyarınca ayrışma durumu, elde edilen basınç değerleri ve kayma dalgası hız değerlerine göre birimler çakıl kum içeren iri blok yamaç molozu birimlerin yerel zemin sınıfı **ZD**, Kaçkar Granitoyitlerine (Kk1) ait Boz, Açık Kahverengimsi Renkli Renkli, Kırıklı-Çok Çatlaklı Tamamen Ayrışmış Granit birimlerin yerel zemin sınıfı **ZC**, zemin sınıfı olarak yorumlanabilir.
  11. İnceleme alanında yapılan sismik çalışmalardan elde edilen S Dalga hızı (V_{s30}) değeri 236-386 m/sn olup Kohezyonlu zeminlerin V_{s30} Hızlarına göre Sınıflandırılmasına göre (Özaydın,1982) “**Ktı-Çok Katı**” grubu zeminler olarak yorumlanabilir.
  12. İnceleme alanında yapılan sismik çalışmalardan elde edilen S Dalga hızı (V_{s30}) değerleri 236-386 m/sn Kohezyonsuz zeminlerin V_{s30} Hızlarına göre Sınıflandırılmasına göre (Özaydın,1982) “**Gevşek-Orta Sıkı**” grubu zeminler olarak yorumlanabilir.
  13. İnceleme alanında, açılan temel araştırma sondajlarında akifer niteliği taşıyan yer altı suyuna rastlanmamış, sızıntı suyuna da rastlanılmamıştır. Ancak mevsimsel yağışlar ve besleme koşullarına bağlı olarak sızıntı suyu oluşabileceği hususu dikkate alınmalıdır.
  14. İnceleme alanında içinde olduğu Rize İli Çamlıhemşin İlçesi Kaplıca(Ayder) mahallesi “Türkiye Deprem Tehlike Haritası”nda en büyük yer ivmesi ($g > 0.285$) olarak belirtilen

alandaki kalmaktadır. Bölgede yapılacak binalarda “Türkiye Bina Deprem Yönetmeliği”nde belirtilen (2018) hükümlerin uygulanması gerekmektedir.

15. İnceleme alanında hakim eğim aralığı; % 30-40, % 40-50 ve % 50-60 arasında değişmekte olup eğimli bir topoğrafya sunmaktadır. Bu alanlarda heyelan, akma, kütle hareketi, kaya düşmesi v.b. gözlemlenmemiştir. Ancak inceleme alanı genel litoloji, jeoloji ve topoğrafyaya bağlı olarak kaya düşmesi riski ile karşı karşıya olduğundan bu durum yapılaşma öncesi mutlaka göz önünde bulundurulmalıdır. Eğimin > %10 olduğu bu alanlarda Yamaç Molozu zonların varlığı, kayalar çok kırıklı çatlaklı bir yüzeye sahip olduklarından kazı yapılması durumunda oluşacak şevde kama tipi kaymalar şeklinde stabilite sorunları gelişebileceği gibi eğim, litoloji ve yağışlara bağlı olarak kontrolsüz ve derin kazı çalışmalarında stabilite ve kaya düşmesi problemleri ile karşılaşılabilir.
16. MTA heyelan envanter haritasına göre inceleme alanı sınırları içerisinde heyelan alanı bulunmamaktadır.
17. İnceleme alanında yapılan sondaj, jeolojik, jeoteknik ve jeofizik çalışmalar neticesinde elde edilen veriler ışığında inceleme alanının yerleşime uygunluk değerlendirmesi yapılmıştır. Bu kapsamda inceleme alanı için yapılan tüm bu çalışmalardan elde edilen veriler değerlendirilmiş olup inceleme alanının yerleşime uygunluk açısından 1 kategoride değerlendirilmiştir.

Önemli Alan 2.3(ÖA-2.3) : Önlem Alınabilecek Nitelikte Heyelan ve Kaya Düşmesi (Kompleks Hareket) Riskli Bölgeler

İnceleme alanında ekli haritalarda üst kısımlarda Çakıl Ve Kumlar İçeren İri Bloklu Yamaç Molozu birimler, bu birimlerin altında Kaçkar Granitoidine ait Boz, Açık Kahverengimsi Renkli Renkli, Kırıklı-Çok Çatlaklı Tamamen Ayrışmış Granit birimlerin olduğu alanlardır.

Bu alanlarda topografik eğim % 30-40, % 40-50 ve % 50-60 arasında değişmektedir.

İnceleme alanının dışından bu alanlara düşme riskine sahip yer yer ana kayadan kopmak üzere olan ve koparak yamaçlarda asılı halde bulunan kaya blokları yer almaktadır.

Gömülü, yarı gömülü ve askıda bulunan kaya blokları yerinde ıslah edilerek kaya düşmesi riskinin ortadan kaldırılması gerekmektedir. Ayrıca bu alanlardaki rezidüel zonların gevşek tutturulmuş olması, kayalarda çok kırıklı çatlaklı bir yüzeye sahip olduklarından kazı yapılması durumunda oluşacak şevde kama tipi kaymalar şeklinde stabilite sorunları gelişebileceği, muhtemel stabilite sorunlarının mühendislik önlemleri ile ortadan kaldırılabilmesi kanaatine varılmıştır.

Bu nedenlerle bu alanlar “**ÖA-2.3: Önlem Alınabilecek Nitelikte Heyelan ve Kaya Düşmesi (Kompleks Hareket) Riskli Bölgeler**” olarak değerlendirilmiş ve rapor eki yerleşime uygunluk haritalarında “ÖA-2.3” simgesiyle gösterilmiştir. Bu alanlarda:

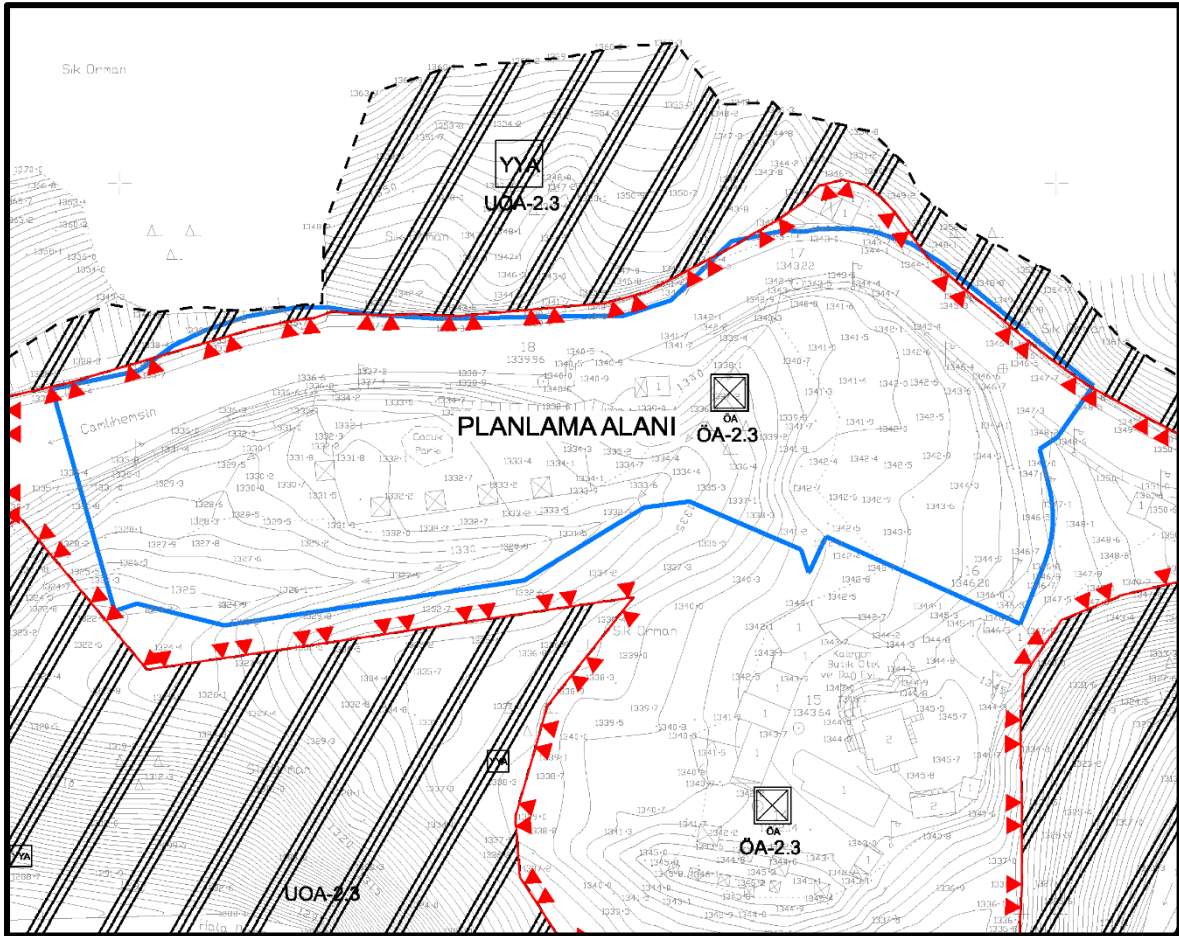
- İnceleme alanında gözlenen gömülü, yarı gömülü ve askıda bulunan kayaların ıslah edilerek kaya düşmesi riskini ortadan kaldırılmasına yönelik tüm önlemler alındıktan sonra yapılaşmaya gidilmelidir.
- Projeye esas zemin ve temel etüt çalışmalarında; kazı şevi ve yamaç stabilite sorunlarına yönelik araştırmalar, planlanacak yapı yükleri, dış yükler hesap edilerek tüm yamaç boyunca stabilite analizleri yapılmalı her türlü stabilite sorunlarına yönelik tüm önlemler belirlenmeli ve uygulanmalıdır.
- Yapılaşmadan önce hazırlanacak olan parsel bazındaki zemin etütlerinde, şev üstüne gelecek olan ilave yükün doğal veya yapay şeve etkisi ile şev kenarına olan mesafesinin etkileri, ilave yükün şev stabilitesini bozmayacak şekilde şev kenarına olan güvenli mesafenin belirlenmesi için ve kaya/şevin jeoteknik parametreleri ayrıntılı çalışılarak belirlenmeli, çıkacak jeoteknik problemin niteliğine göre alınması gerekli önlemler belirlenmeli ve uygulanmalıdır.
- Eğimin yüksek olduğu yerlerde mevcut stabiliteyi bozmadan kademeli olarak eğimin düşürülmesine yönelik yamaç boyunca bütüncül gerekli tüm önlemler alınmalı ve uygulanmalıdır.
- Mevcut ve inşa aşamasında oluşacak olan şevler açıkta bırakılmamalı, tekniğine uygun istinat yapıları ile güvenli hale getirecek önlemler alınmalıdır.
- Yüzey, sızıntı ve atık suların temel ortamıyla temas etmesini önleyecek drenaj yöntemleri mutlaka uygulanmalıdır.
- Yapı yüklerini taşıyacak birimlerin mühendislik parametreleri projeye esas zemin ve temel etütlerinde ayrıntılı olarak irdelenmelidir. Yapı temelleri Kaçkar Granitoyidlerine ait kayaların ayrışmamış sağlam kesimlerine oturtulmalı veya taşıtırılmalıdır. Temel kazısı sırasında stabiliteyi sağlayacak gerekli zemin iyileştirme yöntemleri belirlenerek uygulanmalıdır.
- Kendi, komşu parsel ve yol güvenliği sağlanmadan inşa aşamasına geçilmemelidir. Bitişik parsellerde kazıdan etkilenecek yapılar varsa bu yapıların korunması için gerekiyorsa temel ve yol kazısı yapılmadan önce mutlaka tekniğine uygun istinat ve iksa sistemleri uygulanarak güvenlik sağlanmalıdır.

- Yapı temelleri Kaçkar Granitoidine ait kayaların ayrışmamış sağlam kesimlerine oturtulmalı veya taşıtırılmalıdır.
  - İnceleme alanı dışından bu alanı etkileyebilecek Kaya Düşmesi tehlikesi bertaraf edilmeden yapılaşmaya gidilmemelidir.
  - Her türlü yapılaşmada Afet Bölgelerinde Yapılacak Yapılar Hakkında Yönetmelik ile Türkiye Bina Deprem Yönetmeliği (2018) esaslarına uyulması zorunludur
18. İnceleme alanı içerisinde akar dere ve kuru dere yatakları bulunmaktadır. Planlama öncesi inceleme alanında bulunan akar dere ve kuru dere yatakları için taşkın ve sellenme riskine karşın mutlaka DSİ görüşü alınmalıdır.
19. **Mülga B.İ.B Afet İşleri Genel Müdürlüğü Geçici İskan Dairesi Başkanlığı ve Çığ Araştırma-Geliştirme Etüt ve Önlem Şube Müdürlüğünce 22.06.1998, 03.03.2006 ve 02.10.2006 tarihli olmak üzere üç adet “Çığ Etüt Raporu” düzenlenmiştir. Bu Raporlar doğrultusunda hazırlanan çığ patika haritaları incelendiğinde İnceleme alanı içerisinde daha önce herhangi bir çığ olayı meydana gelmemiştir. Ancak çalışma alanı konumu itibari ile ilk kar yağışının genellikle Kasım, Aralık aylarında düşmeye başladığı ve kar örtüsünün Mayıs ayı sonuna kadar kaldığı, hakim rüzgar yönü, kuzey-kuzeydoğudan güney-güneybatı olduğu ve Belde kar kalınlığı ortalama olarak 2-4 m. Arasında değişmektedir. İnceleme alanı ve çevresi genelde eğimli bir topoğrafya olduğundan ve çığ olayına yatkın bir bölge içerisinde olduğu için çığ olayını önlemeye yönelik gerekli her türlü önlemler belirlenerek uygulanmalıdır.(EK-6)**
20. Rize Valiliği İl Afet Acil Durum Müdürlüğü'nün 25.03.2021 tarih ve 47724 sayılı yazısına göre inceleme alanı içerisinde Bakanlar Kurulu Kararı ile afete maruz bölge kapsamına alınmış alan bulunmamaktadır.
21. İnceleme alanında yapılacak tüm yapılar için Afet Bölgelerinde Yapılacak Yapılar Hakkında Yönetmelik ile Türkiye Bina Deprem Yönetmeliği (2018) hükümlerine uyulmalıdır.
22. **Bu rapor Rize İli, Çamlıhemşin İlçesi, Kaplıca(Ayder) Mahallesi, 1 adet 1/5000 ölçekli G46-A-03-D paftası ile 2 adet 1/1000 ölçekli G46-A-03-D-3-D ve G46-A- 03-D-4-C paftasında sınırları belirtilen toplamda 7063.870 m2'lik alana ait imar planına esas jeolojik-jeoteknik etüt raporudur. Zemin etüt raporu yerine kullanılamaz.**

Planlama alanı "Rize İli Çamlıhemşin İlçesi Ayder Yaylası İmar Planına Esas Jeolojik ve Jeoteknik Etüt Raporu" ve "Rize İli Çamlıhemşin İlçesi Kaplıca (Ayder) Mahallesi Sınırları İçerisindeki 7063.870 m²'lik Alanın İmar Planına Esas Jeolojik ve Jeoteknik Etüt Raporu" kapsamında Önlem Alınabilecek Nitelikte Heyelan ve Kaya Düşmesi (kompleks Hareket) Sorunlu Alanlar 2.3 (ÖA-2.3) olarak tespit edilmiştir. (bkz.harita13)

Harita.13 Jeolojik Durum (Yerleşime Uygunluk)

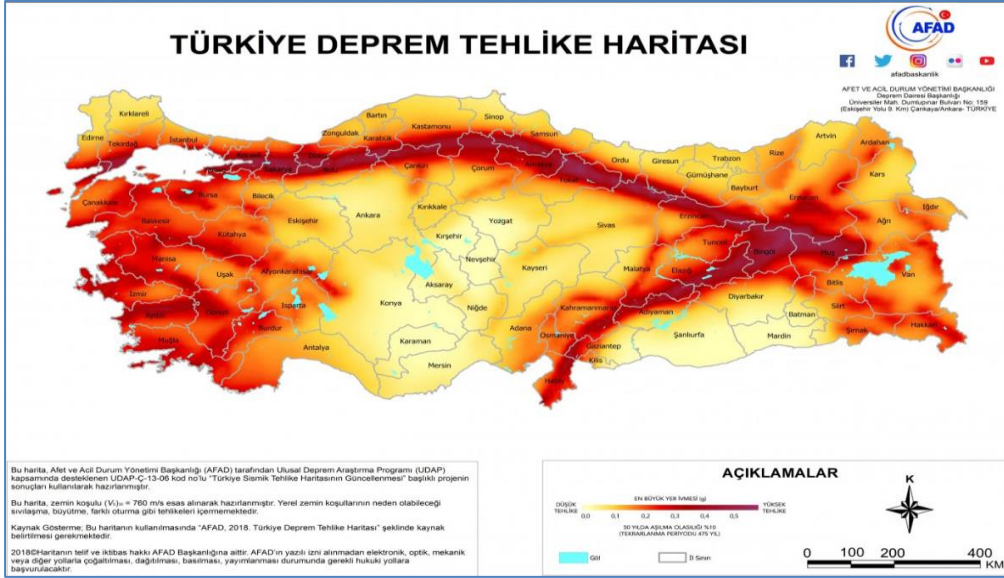
Kaynak: Ayder Yaylası Jeolojik Jeoteknik Etüt Raporları-2017 ve 2021

3.1.2 Deprem Durumu

Tarihsel ve aletsel dönem depremleri incelendiğinde Ayder Yaylası ve yakın çevresinde çok sayıda depremin meydana gelmediği görülmektedir. Ayder Yaylası ve çevresinde meydana gelen en büyük deprem magnitudü 6.0 olan 28.12.1906 tarihli Toprakkale-Oltu (Erzurum) depremidir. 18 Mart 2018 tarih ve 30364 sayılı (mükerrer)

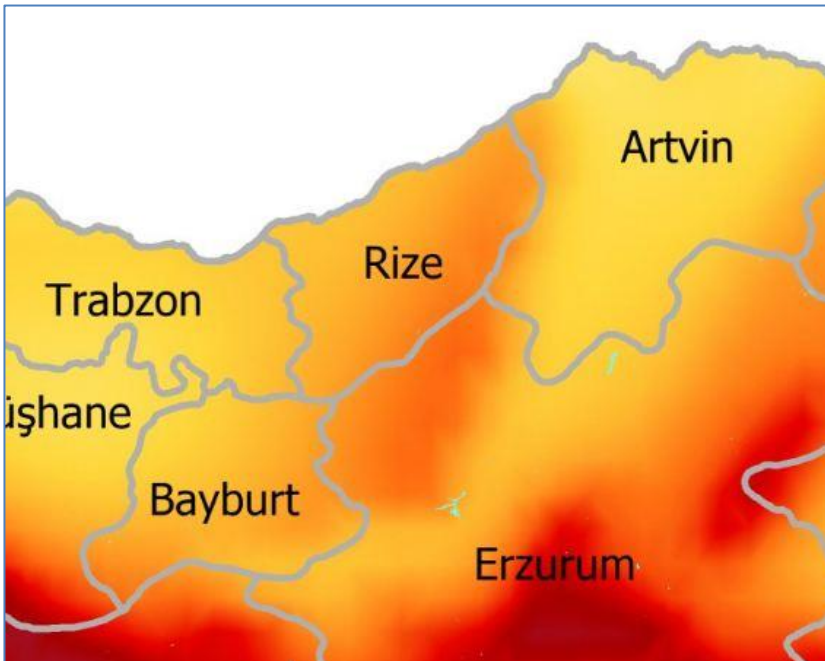
Resmi Gazete' de yayımlanan ve 1 Ocak 2019 tarihi itibarıyla yürürlüğe giren Türkiye Deprem Bölgeleri Haritası kapsamında Rize İli tehlike boyutu olarak 0.1 - 0.2 değerleri arasında değerlendirilmiştir.

Harita.14 AFAD-2018 Türkiye Deprem Tehlike Haritası

Kaynak: AFAD. afad.gov.tr

Harita.15 AFAD-2018 Türkiye Deprem Tehlike Haritası (Rize)

Kaynak: AFAD. afad.gov.tr

3.1.3 Akarsular ve Taşkın Durumu

Yerüstü Suları

Ayder Yaylası, yayla yerleşmesi içerisinde yer üstü suları olarak iki dere geçmektedir. Bu dereler Hala ve Huser Dereleridir.

Planlama Alanının bulunduğu alanda Tarım ve Orman Bakanlığı Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü 22. Bölge Müdürlüğü'nün 02.12.2019 tarih ve 779819 sayılı görüş yazısı ve ekleri doğrultusunda herhangi bir yer üstü suyu veya yatağı bulunmamaktadır.

Yeraltı Suları

Ayder Yaylası termal su kaynaklarının da yer aldığı ender yerleşimlerden biridir. Bu kapsamda 1987 yılında İl Özel İdaresi tarafından sondaj çalışmaları tamamlanarak termal suyun turizm amaçlı kullanılması gerçekleştirilmiştir.

Planlama Alanı termal su kaynağı bölgesi dışında yer almakla birlikte alan sınırları dahilinde herhangi bir yeraltı su kaynağı bulunmamaktadır.

İçme ve Kullanma Suyu

Ayder yaylası için içme - kullanma suyu Çamlıhemşin belediyesi tarafından sağlanan yerleşke içme suyu vasıtasıyla temin edilmektedir.

Taşkın Durumu

Planlama alanının da içerisinde yer aldığı Ayder Yaylası genelinde herhangi bir taşkın sahası bulunmamaktadır.

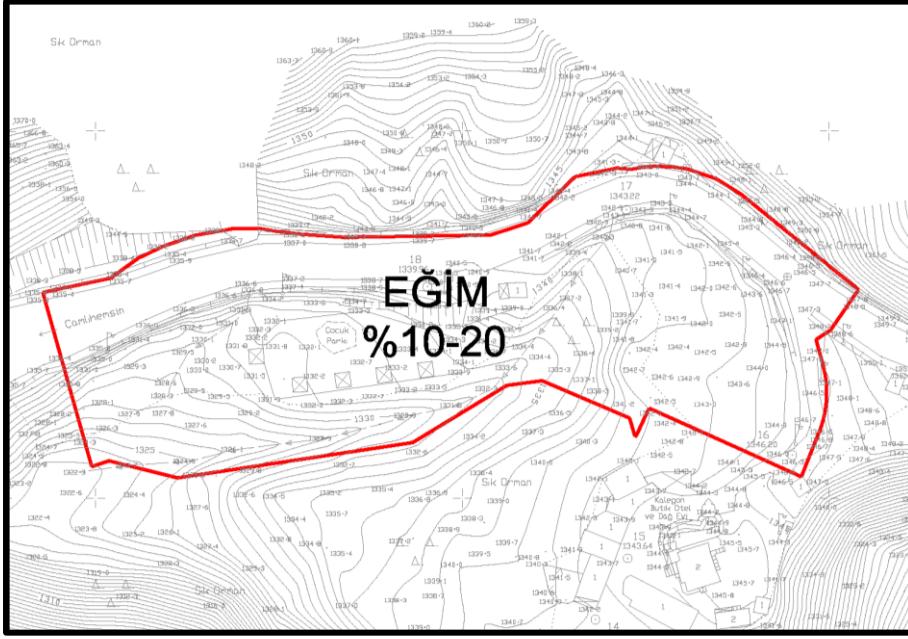
3.1.4 Yükseklik ve Eğim Durumu

Ayder Yaylası 1350m ile 1400m arasında batıdan doğuya ve kuzeyden güneye doğru yükselen bir arazi yapısına sahiptir. Uzun ve dar bir alana sıkışmış, ormanların içindeki nadir boşluklardan birini oluşturan Ayder Yerleşmesi iki yamacın üzerine kuruludur.

Ayder Yaylası topoğrafyanın eğimi genel olarak %0-60 civarındadır. Yerleşim alanı genelde engebeli bir topoğrafik yapıya sahiptir.

Planlama Alanının deniz seviyesinden yüksekliği 1323 - 1347 m aralığında değişmektedir. Eğim durumu ise alan genelinde ortalama olarak %10-20 arasında değişmektedir. (bkz.harita16)

Harita.16 Planlama Alanı Eğim Analizi

Kaynak: Ofis Çalışması

3.1.5. İklim

Rize, Doğu Karadeniz Bölümü'nün doğusunda, Rize Dağları'nın kuzeyinde, Karadeniz kıyısında yer almaktadır. Kent, doğuda Paşakuyusu Tepe ile batıda Kambursırtı arasında bir koyun etrafında kurulmuştur. Son yıllardaki hızlı kentleşmeye bağlı olarak kıyı boyunca yayılarak güneyindeki tepelik alanlara doğru genişlemiştir. Rize, güneyden kısa mesafede yükseltisi 3000 m'yi bulan Rize Dağları ile çevrelenmiştir. Rize gerisindeki orografik yapı nedeniyle Karadeniz üzerinden gelen nemli hava kütleleri bol yağış bırakmaktadır. Bu coğrafi koşullar nedeniyle Rize iklim özellikleri bakımından Karadeniz kıyı kuşağında çok farklı bir konuma sahiptir.

Rize güneyinde dağların D-B doğrultusunda uzanması bakı şartlarının etkili olmasını sağlamıştır. Doğu Karadeniz Dağları'nın kuzey yamaçları boyunca sıcak cephelerin hapsolmesi nedeniyle yağış miktarı ve şiddetinde artış görülmektedir. Rize'nin de içerisinde yer aldığı Karadeniz kıyıları boyunca denizel etkiler kuvvetli hissedilmekte olup her mevsim yağışlı geçmektedir. Kıyı kuşağında cephe geçişlerine bağlı olarak yağış miktarı yüksektir. Yerel farklılıklar nedeniyle bölge genelinde yağış miktarı değişmektedir. Kuzeye bakan yamaçlarda kuzeybatıya dönük yamaçlar, kuzeydoğuya bakan yamaçlara göre daha fazla yağış almaktadır. Rize ve çevresindeki yamaçların

genelde kuzeydoğu doğrultusunda uzanması fazla yağış almasında önemli bir faktör olmuştur.

Meteoroloji Genel Müdürlüğü verilerine göre ortalama sıcaklık değerleri aylara göre incelendiğinde, en yüksek değerlere Temmuz ve Ağustos aylarında, en düşük değerlere ise Ocak ve Şubat aylarında rastlandığı görülmektedir.

Ortalama güneşlenme sürelerinin aylara göre dağılımında Haziran ayının en yüksek değerlere ulaşılan ay olduğu ancak genel olarak güneşlenme süresinin düşük olduğu görülmektedir. Rize’de yılın %50’si bulutlu, %34,3’ü kapalı, buna karşın açık günlerin oranı %15,5 gibi çok düşük bir orana sahiptir.

Ortalama yağış değerleri incelendiğinde, aylara göre dağılımda yağış olan gün sayısının en fazla olduğu ay Mart, yağış miktarının en az olduğu ay ise Kasım olarak belirlenmiştir. Genel olarak değerlendirildiğinde neredeyse ortalama her ayın yarısının yağışlı geçtiği söylenebilir. Aylık toplam yağış miktarı ortalamasına bakıldığında, en yüksek yağış miktarı ortalamasına Ekim ayında, en düşük yağış miktarı ortalamasına ise Mayıs ayında rastlanmaktadır.

3.1.6 Toprak ve Tarım Alanları

Uzun ve dar bir alana sıkışmış, ormanların içindeki nadir boşluklardan birini oluşturan Ayder Yerleşmesi iki yamacın üzerine kuruludur. Yerleşmenin en alt sınırı (güney) Hala deresi, en üst sınırı (kuzey) ladin(çam) ve Kayın(gürgen) ormanlarıyla kaplı ormanlık alanlardır. Yayla yerleşmesi genelinde geleneksel küçük tarımsal üretim dışında herhangi bir tarım arazisi bulunmamaktadır.

3.1.7 Bitki Örtüsü

Kaynak değerleri yönünden oldukça zengin, çok sayıda vadi ve diğer doğal alanlara sahip olan Doğu Karadeniz Bölgesi’ nde Çamlıhemşin-Fırtına Vadisi içerdiği kaynak değerleri açısından sadece ulusal değil uluslararası düzeyde önemli bir vadidir. İçerisinde bulunan bitki örtüsü, özellikle bazı orman formasyonları ve flora zenginliği ile diğer vadilerden belirgin bir farklılık ortaya koymaktadır. Vadide alüviyal ormanlar, şimşir ormanları ve doğal yaşlı orman toplulukları olmak üzere üç çeşit formasyon görülmektedir.

Fırtına Vadisi’ nde kolsik bitki örtüsü hakimdir. Deniz seviyesinden itibaren, ağaç sınırı olan 2.200 m’ ye kadar hakim bitki örtüsü orman, yukarılara çıkıldıkça yerini çalı

bitki topluluklarına, otsu bitkilerden oluşan alpin çayırlarına ve en üstlerde ise kayalık bitkilerine bırakılmaktadır. Nemli vadi tabanlarında ve su seviyesinin yüksek olduğu sulak alanlarda farklı bitkisel özellikler görülmektedir.

Doğu Karadeniz' e özgü birçok habitata bünyesinde bulunduran Fırtına Vadisi, bu özelliklerinden dolayı WWF (Dünya Doğa Koruma Vakfı) tarafından Avrupa' da acil korunması gereken 100 ormandan biri olarak ilan edilmiştir.

Alanın bir bölümünün milli park olması, alanda uzun zamandır yayla ve termal turizmin yapılmakta oluşu, öte yandan ormanlar üzerindeki baskının artarak sürmesi ve bölgeye yönelik turizm talebinin hızla yükselişinin getirdiği olumsuzluklar, çevre dengesi üzerindeki en önemli sorunlardır. Bunlara ek olarak su kaynaklarının enerji amaçlı değerlendirilmesi için yapılması planlanan yatırımlar alanın fiziksel yapısını ve biyolojik çeşitliliğini tehdit etmektedir.

Ayder Yaylasının da içerisinde yer aldığı Yaylalar genellikle benze bitki örtüsüne sahiptir. Kır çiçekleri, dağ çayırları ile kaplı olan yaylaların çevresi genellikle ladin türü çam ağaçları ile kaplıdır. Karadeniz kıyıları sahip olduğu yeşillikleri sadece bol yağmuruna değil, nemli ve sisli havasına da borçludur. Yaylalarda bitki örtüsü genel olarak köknar, ladin, sarıçam, sedir, kayın, meşe, ıhlamur, karaağaç, gürgen, kızılbaş, yabani fındık gibi ağaç türleriyle kardelen, yabani açelya, orman gülü, gökovan gibi binlerce çeşit kır çiçeği ile kaplıdır. Orman üst sınırının ötesinde bulunan yaylalarda ve çayırılık alandaki çiçek türleri arıcılığa olanak tanır. Dağlardaki su kaynaklarına yakınlığı ve çiçek çeşitliliği ile Anzer Balıyla dünyaca tanınan bir marka haline gelmiştir.

3.1.8 Maden Kaynakları

Ayder Yaylası yerleşmesi içerisinde Jeotermal su kaynağı dışında herhangi bir maden çıkarım alanı bulunmamaktadır. (Kaynak: MTA, 2005. Türkiye Jeotermal Kaynakları Envanteri)

3.2. Demografik Yapı

Çamlıhemşin ilçesi 1922 yılında karakol merkezi, 1953 yılında Ardeşen'e bağlı bucak merkezi ve 1960 yılında ilçe olmuştur. İlçenin ilk belediye teşkilatı 1957 yılında kurulmuştur. İlçe sınırları içinde 8 mahalle (Merkez mah, Konaklar mah, Yukarı Çamlıca mah, Aşağı Çamlıcamah, Kavak- Mikron Mahallesi, Sirt mah, Kaplıca mahallesi, Yağmurlu mahallesi ile Kadıköy mahallesi) ile 27 köy (Dikkaya, Behice, Güllü,

Köprübaşı, Murat, Kadıköy, Topluca, Aşağı Şimşirli, Yukarı Şimşirli, Güroluk, Kaplıca, Yolkiy, Orta, Şenyuva, Ülkü, Şenköy, Zilkale, Yayla, Orta yayla, Ortaklar, Sıraköy, Yazlık, Kale/Hisarcık, Çat, Meydan, Boğaziçi ve Çayırdüzü köyleri) bulunmaktadır.

Ayrıca 1995 yılında Ayder Turizm Merkezi Çamlıhemşin Belediyesinin 1 nolu mücavir alanı içerisine alınmıştır. 2008 yılında Kaplıca, Yağmurlu ve Kadıköy yerleşimleri mahalle statüsünü kazanmıştır.

Rize ilinin 2019 yılına göre nüfus verilerini incelediğimizde toplam nüfusun 343.212 kişidir. Çamlıhemşin İlçesinin nüfusu 2019 verilerine göre 7.147'dir.

Tablo1:Rize İlçe nüfusları

İlçe	Kırsal Nüfus	Kentsel Nüfus	Toplam Nüfus
Ardeşen	11,622	27,484	40,640
Çamlıhemşin	5,303	1,844	5,998
Çayeli	21,714	22,637	42,356
Derepazarı	3,192	4,461	6,982
Fındıklı	5,865	10,813	16,008
Güneysu	8,059	7,537	13,411
Hemşin	1,134	1,344	2,181
İkizdere	5,252	1,883	5,451
İyidere	3,407	5,147	8,185
Kalkandere	6,950	6,758	12,049
Merkez	38,835	114,546	147,317
Pazar	14,295	17,100	30,463

Kaynak:TÜİK Verileri (2019 ADNKS)

Çamlıhemşin İlçesinin yıllara göre nüfus sayısını incelendiğinde 2007 yılından 2017 yılına kadar yaklaşık 25 kişilik bir nüfus azalışı olduğu görülmektedir. Yıllar içerisinde zaman zaman ani nüfus artış veya nüfus kayıplarının olduğu görülmektedir. 2017 yılı itibariyle Erkek nüfusu ile kadın nüfusu %50 oranındadır.

Tablo 2:Çamlıhemşin İlçesi Kadın - Erkek Nüfusları

Yıllar	Erkek	Kadın	Toplam
2007	2910	3113	6023
2008	3276	3471	6747
2009	3111	3254	6365
2010	3044	3181	6225
2011	3012	3077	6089
2012	2963	3013	5976
2013	3268	3295	6563
2014	3089	3191	6280
2015	3054	3149	6203
2016	3050	3091	6141
2017	2979	3019	5998

Kaynak:TÜİK Verileri (2017)

Çamlıhemşin ilçesi 2017 yılı verilerine göre Kent nüfusu 1444 olup Kent Nüfusu oranı yaklaşık %24 civarındadır. Çamlıhemşin ilçesi Aşağıçamlıca, Aşağışimşirli, Kadıköy, Kaplıca(Ayder), Kavak, Konaklar, Merkez, Sirt, Yağmurlu, Yukarıçamlıca olmak üzere 10 adet Mahalleden oluşmaktadır. 2017 yılı verilerine göre 375 kişi nüfusu ile Merkez Mahallesi en yoğun mahallesidir.

Tablo 3: Çamlıhemşin İlçesi Mahalle Nüfusları

Mahalleler	Nüfus
Aşağıçamlıca Mah.	71
Aşağışimşirli Mah.	139
Kadıköy Mah.	88
Kaplıca Mah.	239
Kavak Mah.	71
Konaklar Mah.	263
Merkez Mah.	375
Sirt Mah.	41
Yağmurlu Mah.	92
Yukarıçamlıca Mah.	65

Kaynak:TÜİK Verileri (2017)

Kaplıca mahallesi (Ayder Yaylası) 2008 yılında mahalle statüsüne kavuşmuş olup 10 yıllık süreçte yaklaşık %100 oranında bir nüfus artışı olduğu görülmüştür. Bu veriler Adrese Dayalı Nüfus Kayıt sistemi verileri olup yerindeki nüfus mevsimsel olarak değişkenlik göstermektedir.

Tablo 4:Kaplıca Mahallesi Yıllara Göre Nüfus Değerleri

Yıllar	Nüfus
2008	123
2009	117
2010	103
2011	109
2012	111
2013	155
2014	182
2015	232
2016	246
2017	239

Kaynak:TÜİK Verileri

3.3. Sosyal ve Ekonomik Yapı

İlçe Toplam Nüfusu: 6089 Yüzölçümü: 700 km² Rakım: 310 Pazar, Ardeşen, Çayeli, Hemşin, İspir, İkizdere ve Yusufeli ilçeleri ile sınırları olan Çamlıhemşin; Rize`nin adı en fazla anılan ilçelerinden biridir. Bugün popüler bir yayla turizm merkezi durumundaki kaplıcasıyla ünlü Ayder Yaylası, sınırları içindeki Kaçkar Dağları Milli Parkı, tarihi köprüleri ve konakları, şelaleleri, yaz aylarında hareketlenen yaylaları ile kenti ziyaret edenlerin mutlaka uğradığı noktalardandır. Doğu Karadeniz Bölgesi`nin engebeli topografyası tarımsal üretimde çeşitliliği kısıtlar. Bu nedenle bölgenin genelinde ormancılık ve arıcılık en önemli gelir kaynakları olarak öne çıkar, tarım, azda olsa da sürdürülmektedir. İlin genelinde olduğu gibi Çamlıhemşin de çay üretiminde belirgin bir paya sahiptir. Doğal güzellikleri sayesinde Çamlıhemşin, Rize`nin turistik potansiyelini sırtlayan merkezi konumundadır. Çamlıhemşin yerel halkının büyük çoğunluğu büyük kentliği göçmüş durumdadır. Geçimlerini bu şehirlerinde sağlayıp, her fırsatta memleketlerine geri döndükleri bir yaşam tarzını benimsemişlerdir. Göç etmeyen

ilçe halkı ise, mevsimlik orman işçiliği fabrika işliği, ilçe merkezinde fırın, bakkal, ayakkabıcılık gibi dallarda esnafılık yapmayı sürdürmektedir.

Çamlıhemşin yöresinde gurbetçiliğin tarihi 1930'lara değin uzanır. Bu yıllarda Rusya ve Polonya'ya gurbete gidenler pastacılık ve fırıncılık zanaatlerinde ustalaşmış ve geri döndüklerinde bugün büyük kentlerde efsaneleşmiş pastane ve fırınların'da sahibi olmuşlardır. İstanbul, Ankara ve İzmir'deki enbüyük pasta ve fırın zincirlerinin sahibi genellikle Çamlıhemşinli'dir. Bölgenin turizme açılmasıyla birlikte turistlik lokanta, otel ve alabalık yetiştiriciliği gibi alanlarda'da faaliyetler gösterilmeye başlanmıştır.

Özellikle Ayder'de artan turizm talebine bağlı olarak el işlemeciliği küçük de olsa bir gelişme göstermiştir. Yöre kültürünün (yerel mutfak, yemeni, çorap, kuşak v.s ve ahşap işçiliği) el yapımı ürünleri turistlerin ilgisini çekmektedir. •Geçmiş yıllarda yoğun olara yapılan hayvancılık günümüzde yok denilecek kadar azdır. İlin özellikle 2000 m'den daha yüksek rakımlı yaylalarında görülen otlak ve çayırlar hayvan yetiştiriciliği açısından büyük önem taşımaktadır.

Çamlıhemşin sınırları içinde sığır yetiştiriciliği önemli hayvancılık faaliyetlerinden biridir. Yöredeki iklim ve doğa olanakları sayesinde bölgede arıcılık da gelişmiş noktadadır. Özellikle dağların yüksek kesimlerinde ve yaylalarda endemik ve çok çeşitli bitki türlerin varlığı yöre balının niteliğini yükseltmekte, mevsimsel olarak arılar bu bölgelere taşınmaktadır. Dünyaca ünlü Anzer (İkizdere) Balı kadar Ayder ve karakovan balı da sevilen bal türleridir.

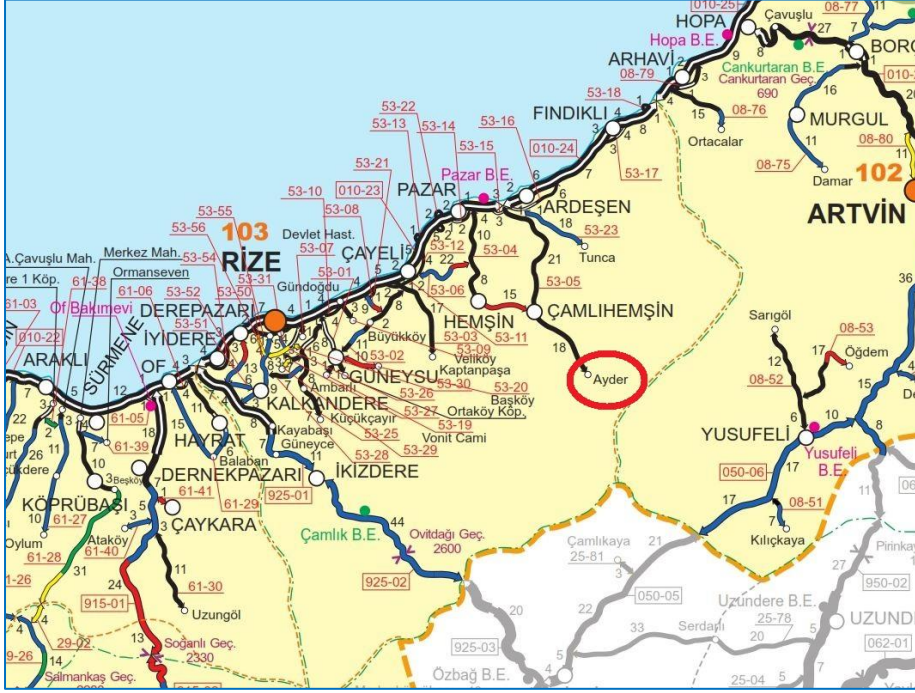
3.4. Teknik Altyapı

3.4.1 Ulaşım

Karayolu

Rize ilinden Çamlıhemşin'e özel araçlarla ulaşım 1 saat, Çamlıhemşin ilçesinden Ayder yaylasına ulaşım yarım saat sürmektedir. Ayder yaylasına Rize ilinden sonra Karadeniz sahil yolundan Artvin istikametine giderken Ardeşen ve Pazar ilçeleri arasında Hamidiye mahallesinde bulunan kavşaktan sağa dönülür, yarım saat ilerlenerek Çamlıhemşin ilçesine ulaşılır. Çamlıhemşin ilçe merkezi geçildikten sonra ilk ayırımdan köprüden geçilir devam eden karayolundan yarım saat ilerlenerek Ayder yaylasına ulaşılır.

Harita17. Ayder Yaylası Yakın Çevresi Karayolu Sistemleri

Kaynak: Karayolları Genel Müdürlüğü

Havayolu Ulaşımı

Bölgeye en yakın ve yoğun kullanılan Trabzon havaalanından Ayder yaylasına ancak özel ve toplu taşıma araçları ile ulaşılabilir ve yaklaşık 2,5 saatlik bir mesafedir.

Demiryolu Ulaşımı

Çamlıhemşin İlçesi sınırları içerisinde herhangi bir demiryolu hattı bağlantısı bulunmamaktadır.

3.4.2 Enerji Durumu

Planlama alanında içerisinde yer aldığı alan için elektrik ihtiyacı Çamlıhemşin İlçesi Elektrik dağıtım hattı vasıtası ile Çoruh Elektrik dağıtım şirketi tarafından sağlanmaktadır.

3.4.3 İçme Suyu, Çöp ve Kanalizasyon

Ayder yerleşmesinin içme suyu ihtiyacı doğal kaynaklardan elde edilen sistemle sağlanmaktadır. Yerleşmenin iki noktasında fosseptik kullanılmaktadır. Karayolundan geçen ana şebeke hattı, girişteki fosseptik alana bağlanmaktadır. Diğer şebeke hattı, Orta Ambarlık mevkiinden dereye doğru gitmekte ve fosseptikle bitmektedir.

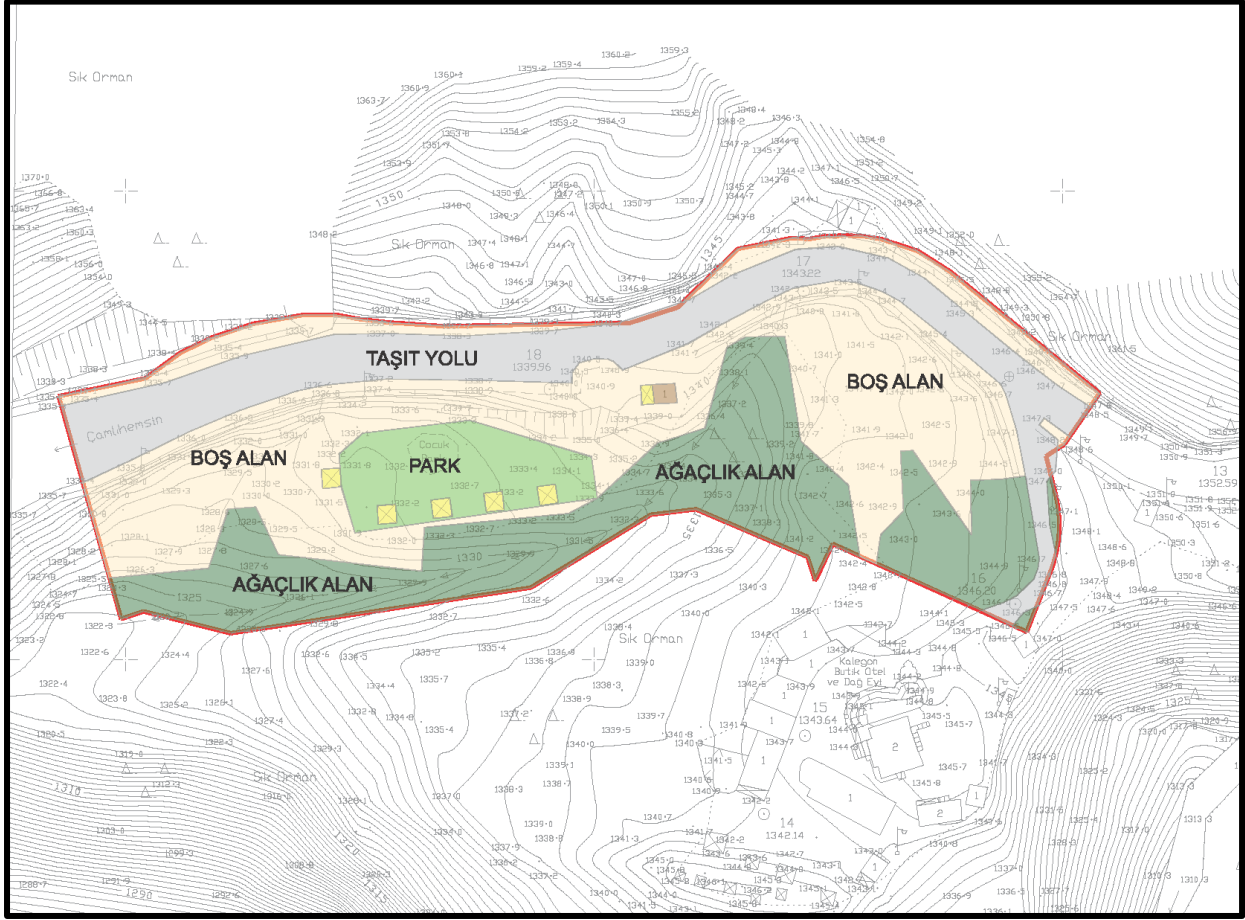
Fosseptikler sızdırmaz olarak ancak dereye deşarj şeklindedir. Kanalizasyon şebekesine ait bir arıtma tesisi bulunmamaktadır. İller Bankası tarafından yapılan arıtma tesisi projesi onaylanmış ancak yapımı gerçekleştirilmemiştir. Kaplıca koruma alanı çevresinde yapılmış fiilen kullanılan pansiyonlar fosseptik kullanılmaktadır. Mevcut plan kararlarına göre yıkılması gereken ancak yıkımı gerçekleştirilmemiş ve kaplıcaya konaklama desteği veren bu yapılar mevcudiyetlerini korumaktadır. Kaplıcanın konaklama birimi olmadığından en yakın yürüme mesafesi içindeki pansiyonlarda doluluk oranı yazın tam olmakta ancak yeterli kapasitede olmadığından kaplıca yeterince kullanılamamaktadır.

Kaplıca çevresinde ve diğer alanlarda katı atık depolanması ve aktarılması ile ilgili diğer yerleşmelerde olduğu gibi sorunlar yaşanmaktadır. Çöpler yazın her gün belediyesince toplanmakta ancak araç maliyetlerinin yüksek olması nedeniyle depolama alanına ulaştırmak sorun olmaktadır. Ayrıca yerleşme içindeki çöp kutularının bakımsız ve şekilsiz olması Ayder'in dağınık görünmesinde etkili diğer bir husustur.

3.5. Arazi Kullanımı

Planlama alanı geneli boş alanlardan ve ağaçlık alanlardan oluşmaktadır. Alan içerisinde 1 adet park ve sundurmaları, 1 adet yapı ve taşıt yolu bulunmaktadır.

Harita18. Planlama Alanı Arazi Kullanımı

Kaynak: Ofis Çalışması

3.6. Sektörel Yapı

Doğu Karadeniz Bölgesi'nin engebeli topografyası tarımsal üretimde çeşitliliği kısıtlar. Bu nedenle bölgenin genelinde ormancılık ve arıcılık en önemli gelir kaynakları olarak öne çıkar, tarım, azda olsa da sürdürülmektedir. İlin genelinde olduğu gibi Çamlıhemşin de çay üretiminde belirgin bir paya sahiptir. Doğal güzellikleri sayesinde Çamlıhemşin, Rize'nin turistik potansiyelini sırtlayan merkezi konumundadır. Çamlıhemşin yerel halkının büyük çoğunluğu büyük kentliği göçmüş durumdadır. Geçimlerini bu şehirlerinde sağlayıp, her fırsatta memleketlerine geri döndükleri bir yaşam tarzını benimsemişlerdir. Göç etmeyen ilçe halkı ise, mevsimlik orman işçiliği fabrika işliği, ilçe merkezinde fırın, bakkal, ayakkabıcılık gibi dallarda esnafılık yapmayı sürdürmektedir.

Çamlıhemşin yöresinde gurbetçiliğin tarihi 1930'lara değin uzanır. Bu yıllarda Rusya ve Polonya'ya gurbete gidenler pastacılık ve fırıncılık zanaatlerinde ustalaşmış

ve geri döndüklerinde bugün büyük kentlerde efsaneleşmiş pastane ve fırınların`da sahibi olmuşlardır. İstanbul, Ankara ve İzmir`deki enbüyük pasta ve fırın zincirlerinin sahibi genellikle Çamlıhemşinli`dir. Bölgenin turizme açılmasıyla birlikte turistik lokanta, otel ve alabalık yetiştiriciliği gibi alanlarda`da faaliyetler gösterilmeye başlanmıştır.

Özellikle Ayder`de artan turizm talebine bağlı olarak el işlemeciliği küçük de olsa bir gelişme göstermiştir. Yöre kültürünün (yerel mutfak, yemeni, çorap, kuşak v.s ve ahşap işçiliği) el yapımı ürünleri turistlerin ilgisini çekmektedir.Geçmiş yıllarda yoğun olara yapılan hayvancılık günümüzde yok denilecek kadar azdır. İlin özellikle 2000 m`den daha yüksek rakımlı yaylalarında görülen otlak ve çayırlar hayvan yetiştiriciliği açısından büyük önem taşımaktadır.

Çamlıhemşin sınırları içinde sığır yetiştiriciliği önemli hayvancılık faaliyetlerinden biridir. Yöredeki iklim ve doğa olanakları sayesinde bölgede arıcılık da gelişmiş noktadadır. Özellikle dağların yüksek kesimlerinde ve yaylalarda endemik ve çok çeşitli bitki türlerin varlığı yöre balının niteliğini yükseltmekte, mevsimsel olarak arılar bu bölgelere taşınmaktadır. Dünyaca ünlü Anzer (İkizdere) Balı kadar Ayder ve karakovan balı da sevilen bal türleridir.

3.7. Yapı Yasaklı Alanlar, Özel Kanunlara Tabi Alanlar, Koruma Statüsü Bulunan Alanlar

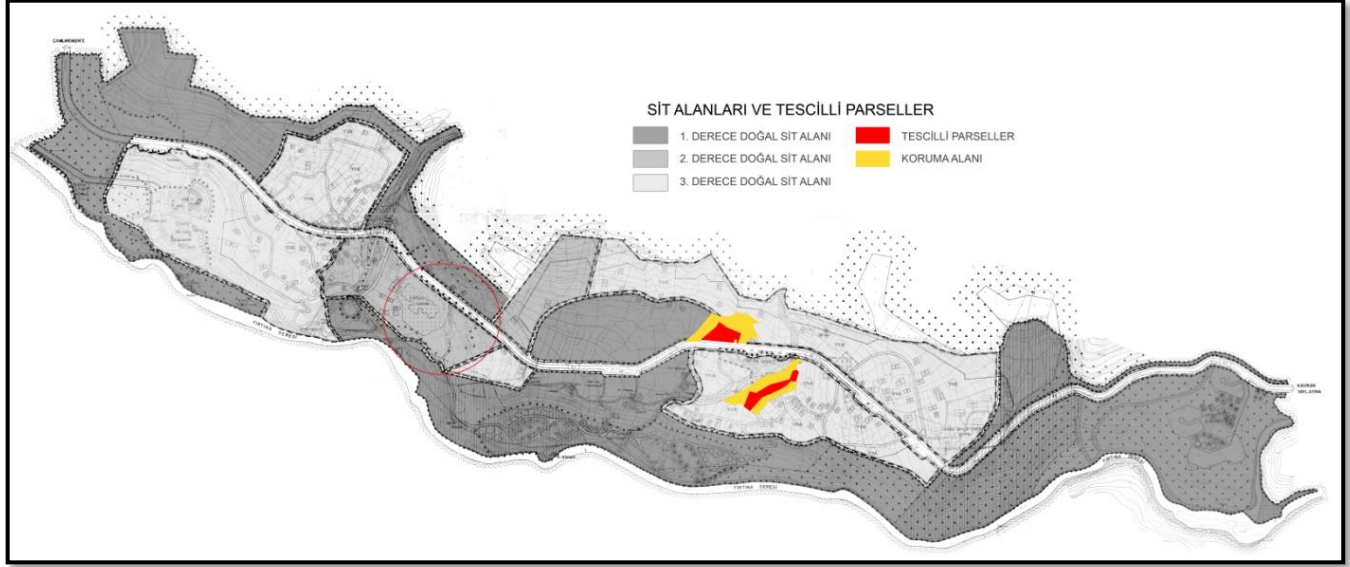
Rize ili Çamlıhemşin ilçesi Ayder Mevkii, Trabzon Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu'nun 31.10.1991 tarih ve 1185 sayılı kararıyla doğal sit ilan edilmesine, 27.06.1992 tarih ve 1404 sayılı kararıyla 1/25000'lik haritada sınırları ve dereceleri belirlenmesine (I.,II, ve III. Derece doğal sit ve kentsel sit), 23.02.1998 tarih ve 3062 sayılı kararıyla da Ayder Yaylasına ilişkin koruma planı ve yapılanma koşullarının düzeltilerek onaylanmasına karar verilmiştir.

Ayder Yerleşmesi Planı 65 ha'lık bir alanı kapsamaktadır. Ayder Yaylasınının 28 ha I.derece doğal sit, 3,8 ha II.derece doğal sit alanı, 18,5 ha. III. Derece doğal sit alanı olarak belirlenmiştir.

Çamlıhemşin ilçesi Kaplıca Mahallesi (Ayder) Yukarı Ambarlık Mevkii 102 ada 63 nolu parselde korunması gerekli taşınmaz kültür varlığı olarak tescilli ve koruma alanı karar eki kadastral haritada (102 ada 62-91-106 nolu parseller) sınırları belirtilerek Trabzon Kültür Varlıklarını koruma Bölge Kurulu Müdürlüğü'nün

28.09.2012 tarih ve 768 sayılı kararıyla belirlenmiştir. Yine Kaplıca Mahallesi (Ayder) Yukarı Ambarlık Mevkii 101 ada 104 nolu parseldeki taşınmaz kurulun 31.05.2004 tarih ve 4088 sayılı karar ile tescil edilmiş, 28.09.2012 tarih ve 767 sayılı kararıyla da 101 ada 102-103-105-112-113 nolu parseller koruma alanı olarak belirlenmiştir.

Çamlıhemşin ilçesinin büyük bir kısmı 31 Ağustos 1994 tarihinde Kaçkar Dağları Milli Parkı olarak ilan edilmiştir. Ayder Kültür ve Turizm koruma Gelişim Bölgesi aynı zamanda, Kaçkar Dağları Milli Parkı içerisinde yer almaktadır.

Planlama Alanı 3. Derece Doğal Sit Alanı sınırları içerisindedir.

3.8. Özel Kanunlara Tabi Alanlar

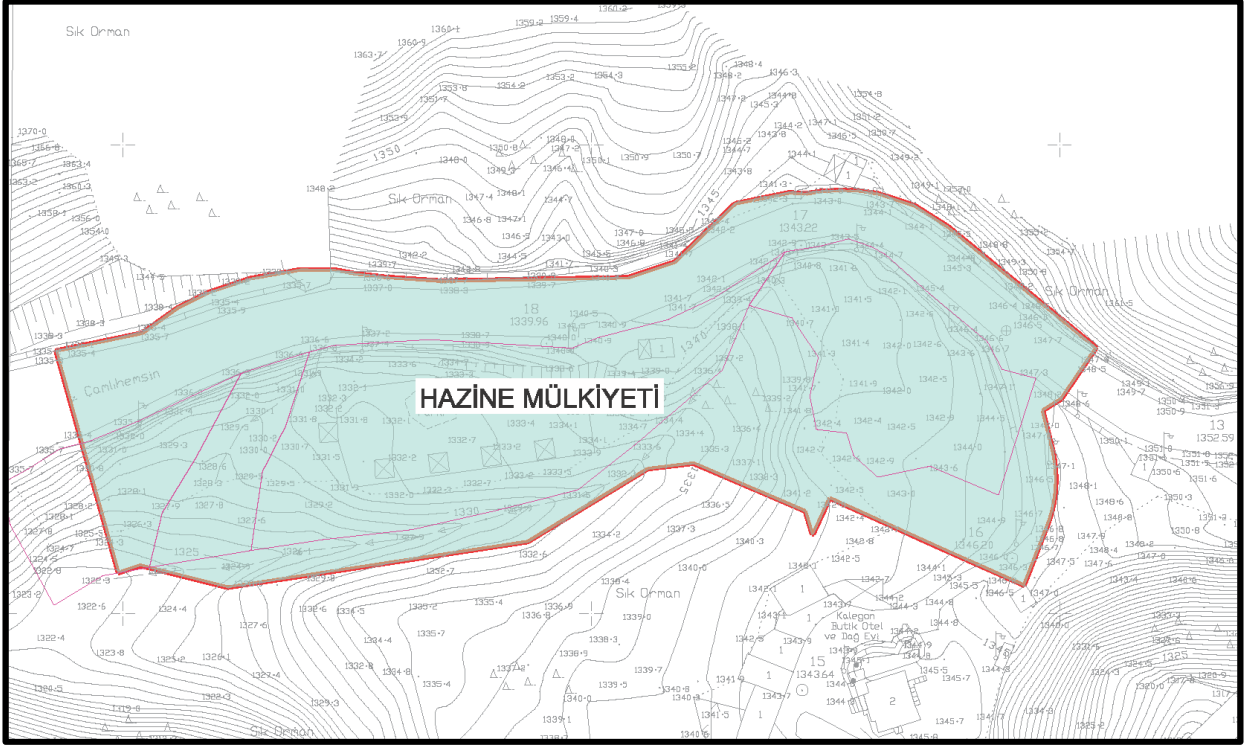
Çamlıhemşin ilçesinin büyük bir kısmı 31 Ağustos 1994 tarihinde Kaçkar Dağları Milli Parkı olarak ilan edilmiştir. Ayder; Kültür ve Turizm Koruma Gelişim Bölgesi aynı zamanda, Kaçkar Dağları Milli Parkı içerisinde yer almaktadır.

T.C. Orman Bakanlığı'nın deklarasyonuna göre, bu bölgenin milli park olarak ilan edilmesinin başlıca sebebi, Kaçkar Dağları'nda bulunan buzullardır. Kaçkar dağlarında buzullardan başka, birçok buzul gölleri ve buzul vadileri bulunmaktadır.

3.9. Mülkiyet Yapısı ve Yerleşme/Yapılaşma Alanları

Planlama alanı 502 Ada 1, 2, 3, 4 parseller ve yakın çevresindeki yaklaşık olarak 12314 m² alanı kapsamakta olup söz konusu alanın mülkiyeti hazineye aittir.

Harita19. Mülkiyet Analizi

Kaynak: Ofis Çalışması

3.10. Yerleşme / Yapılaşma Alanları İle İlgili Özellikleri

Planlama Alanı içerisinde parka ait 5 adet sundurma 1 adet 20 metrekare taban alanına sahip 1 katlı yapı yer almaktadır.

3.11. Fotoğraflar

Planlama alanına ait fotoğraf bulunmamaktadır.

4. BÖLÜM

4.KURUM GÖRÜŞLERİ

Kültür ve Turizm Bakanlığı Yatırım ve İşletmeler Genel Müdürlüğü'nün 06.03.2020 tarih ve E.219143 Sayılı görüş yazısında; Bu kapsamda söz konusu KTKGB ye ilişkin planlama çalışmalarının yürütülmesinde sakınca bulunmamakla birlikte, planlar kapsamında turizm amaçlı planlanan bir alan bulunması durumunda plan notlarına "Bu alanlarda yapılacak turizm tesisleri 2634 sayılı Turizmi Teşvik Kanunu ve bu Kanuna dayanan Turizm Tesislerinin Niteliklerine İlişkin Yönetmelik hükümlerine tabidir." yönünde bir notun eklenmesinin uygun olacağı,

BOTAŞ (Boru hatları ile petrol taşıma A.Ş)'in bila tarihli E.2134534 sayılı yazısı ile; ilgi yazı eklerindeki verilerin incelendiği söz konusu parsellerde Kuruluşları uhdesinde mevcut veya planlanan boru hattı ve tesisi bulunmadığı,

Karayolları Genel Müdürlüğü 10. Bölge Müdürlüğü'nün 30.10.2019 tarih ve E.292585 sayılı yazısı ile; ilgi talebe konu alanın Ayrım-Çamlıhemşin-Ayder Turistik Yolu (Ardeşen- Çamlıhemşin İl Yolu (18+300-18+600) arasında karayolu kenarında kaldığı, bahse konu alanın "2918 sayılı Karayolu Trafik Kanunu" ve buna bağlı olarak yürürlükte bulunan "Karayolları Kenarında Yapılacak ve Açılacak Tesisler Hakkındaki Yönetmelik" şartlarına uyulması kaydıyla ilgi yazı ekinde gönderilen karayolu kamulaştırma planı üzerinde işaretlenen alanlarda Ayder Yenileme ve Koruma Projesi Koruma Amaçlı İmar Planı yapılmasında İdaresince sakınca bulunmadığı,

Ayrıca; bahse konu taşınmaz üzerinde herhangi bir yapılaşmaya gidilmeden (inşaata başlamadan) önce onaylı İmar planları ve vaziyet planı ile birlikte Kurumlarından "İzin" alınmasının yukarıda adı geçen yönetmelik maddeleri gereği zorunlu olduğu,

Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü 22. Bölge Müdürlüğü'nün 02.12.2019 tarihli ve E.779819 sayılı yazısı ile; Rize ili, Çamlıhemşin ilçesi, Ayder Kültür ve Turizm Koruma ve Gelişim Bölgesinde hazırlanan yenileme ve koruma projesine ilişkin, bodrum kat yapılmak istenmesi halinde hiçbir şekilde bu seviyenin altında otopark giriş çıkışı, kapı ve pencere gibi herhangi bir boşluk bırakılamaz ve açılmaz hükmüne uyulması gerektiği, bu hükümde belirtilen "dere kret kotu" olarak, "taşkın koruma tesisi üst kotu" dikkate alınması gerektiği,

-Tüm dere yatakları için Başbakanlığın 2006/27 ve 2010/5 sayılı genelgelerine uyulması, buna ilaveten üzeri kapatılmış ve yapılaşmaya açılmış yerlerde taşkın riski

bulunması durumunda 6306 Sayılı Afet Riski Altındaki Alanların Dönüştürülmesi Hakkında Kanun çerçevesinde işlem yapılabileceği,

-Yeni yol açılması durumunda açılacak yolların yan dere yataklarından geçtiği noktalarda yeterli kesitlerde ve en az 2m x 2m boyutlarında kutu menfez ile uygun akış koşullarının sağlanması,

-“167 sayılı Yeraltı suyu Hakkında Kanun”, “Yeraltı Sularının Kirlenmeye ve Bozulmaya Karşı Korunması Hakkında Yönetmelik”, “Su Kirliliği Kontrolü Yönetmeliği” ve benzeri yönetmelikler kapsamında, yeraltı ve yerüstü su kaynaklarına zarar verilmeyecek şekilde hareket edilmesi,

-Dere yataklarını kirletecek her türlü sıvı ve katı atığın hiç bir şekilde ortama dökülmemesi,

-Sıvı atıkların toplanarak kanalizasyon sistemine aktarılması, kanalizasyon sistemi yoksa fosseptik çukurlarının sızdırmazlığı sağlanarak atıkların ortamdaki emniyetli bir şekilde boşaltılarak uzaklaştırılması,

-Kuru dere yataklarının kapatılmasına, akışa engel yapılar yapılmasına, dere yatağının dolgu ile kapatılmasına kesinlikle müsaade edilmemesi,

-Taşkın sahalarında ekte gönderilen ıslah tip kesitleri uygulanmadan iskana açılmaması, halen yeterli olan dere yataklarının aynen muhafaza edilmesi,

-Yamaç, yağmur ve yüzey sularının Belediye alt yapı şebekesi içerisinde çözümlenmesi ve menfez geçişlerinde mansap şartlarının sağlanması gerektiği,

Yukarıda belirtilen hususların yerine getirilmesi şartıyla Rize ili, Çamlıhemşin ilçesi, Ayder Kültür ve Turizm Koruma ve Gelişim Bölgesinde hazırlanan yenileme ve koruma projesi yapılmasında bir sakınca bulunmadığı,

Rize Valiliği İl Tarım ve Orman Müdürlüğü'nün E.3738800 Sayılı yazısı ekinde yer alan raporda; Kültür ve Turizm Bakanlığı tarafından 1998 yılında onaylanmış plan içerisinde “Tarımsal Niteliği Korunacak Alan” olmadığından Kurum mevzuatında olan 5403 sayılı Kanun kapsamında yapılacak herhangi bir iş ve işlem olmadığı,

Çoruh Elektrik Dağıtım A.Ş'nin 03.10.2019 tarih ve 268-3707 Sayılı yazısında; Koruma Amaçlı İmar Planı çalışması yapılacak Çamlıhemşin ilçesi Kaplıca (Ayder) mahalle sınırları içerisindeki parsellerin ve çevresinin enerji ihtiyacının

karşılanması amacıyla ekli CD de işaretli bölgelerde uzun cephesi yola cephe olacak şekilde 3,5 x 7,5 mt ebatlarındaki yerlerin imar planında trafo yeri olarak tahsis edilmesi gerektiği, ayrıca söz konusu bölgedeki imar planı çalışmalarında mevcut havai hat ve yeraltı elektrik şebekelerinin dikkate alınması ile şu anda AG seviyesinden beslenip kamu kurumu niteliğinde yeni yapılması planlanan bina ve tesisler için de enerji ihtiyacının değerlendirilmesi maksadıyla imar planında kabin yeri ayrılması uygun olacağı,

Çamlıhemşin Belediyesi'nin 14.01.2020 tarih ve 82 sayılı yazısı ile; hazırlanacak Koruma Amaçlı İmar Planı çalışmalarına esas Belediyelerince herhangi bir sakınca olmadığı,

Rize Valiliği İl Afet ve Acil Durum Müdürlüğü'nün 21.06.2017 tarih ve E.95184 sayılı yazısında; Kaplıca (Ayder) Mahallesiine ilişkin 7269 sayılı Kanun uyarınca daha önce alınmış herhangi bir "Afete Maruz Saha" veya "taşına maruz saha" kararının bulunmadığı, 03.03.2006 ve 02.10.2006 tarihli Çığ etüt raporlarının birer örneğinin gönderildiği,

Trabzon Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Komisyonunun 31.03.2021 tarihli ve 1855 sayılı Komisyon Kararı ile; Rize İli, Çamlıhemşin İlçesi, Kaplıca (Ayder) Mahallesi, Yukarı Ambarlık mevkiinde yapılmak istenen "Spor Tesis Alanı" na ilişkin 1/5000 ölçekli Koruma Amaçlı Nazım İmar Planı ve 1/1000 ölçekli Koruma Amaçlı Uygulama İmar Planı Değişikliği teklifinin 728 sayılı ilke kararına uygun olduğu, sit sınırlarının doğru olduğu, 23.03.2012 tarih ve 28242 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 'Korunan Alanlarda Yapılacak Planlara Dair Yönetmeliğin' Planların Onaylanması başlıklı 7. Maddesine göre uygun olduğuna, plan teklifinin mer'î mevzuat hükümleri kapsamında ve Cumhurbaşkanlığı 1 nolu Kararnamesinin 109. Maddesi gereği onaylanmak üzere Çevre ve Şehircilik Bakanlığına (Tabiat Varlıklarını Koruma Genel Müdürlüğü) gönderilmesine karar verildiği,

Tarım ve Orman Bakanlığı Doğa Koruma ve Milli Parklar Genel Müdürlüğü'nün 12.04.2021 tarih ve E.667195 sayılı yazısı ile; Yapılan inceleme neticesinde; İmar planı değişiklik teklifine konu alanın Kaçkar Dağları Milli Parkı sınırları içerisinde kaldığı, 502 ada 1,2,3,4 parseller ve bir kısmının da 428 ada 1 numaralı orman parseli içerisinde yer aldığı, Kaçkar Dağları Milli Parkı Uzun Devreli Gelişme Planı'nda, yürürlükteki Koruma Amaçlı İmar Planı sınırlarının "Kontrollü Kullanım Alanı" altında "Ayder Turizm Merkezi" olarak tanımlandığı, imar planı değişikliği teklifine konu alanın "Ayder Turizm Merkezi" sınırlarında kaldığı, Kültür ve Turizm Bakanlığınca 23.03.1998

tarihinde onaylanan 1/1000 ölçekli Koruma Amaçlı İmar Planı'nda, teklife konu alanın "Günöbirlik ve Kamping Alanı" ve "Orman Alanı" olarak ayrıldığı, imar planı değışikliği teklifi ile, "Spor Tesisi Alanı" kullanım kararı getirildiği, söz konusu alanın aynı zamanda "Ayder Turizm Merkezi'nde Yapılacak Projenin Usul ve Esaslarına İlişkin Çerçeve Protokol" kapsamında tanımlı alanda kaldığı, hususlarının tespit edildiği,

İmar planı teklifine konu parsellerin, Kaçkar Dağları Milli Parkı sınırı ile bitişik olduğundan imar planı değışikliği teklifi üzerine milli park sınırının işlenmesi ve 2873 sayılı Milli Parklar Kanunu ve ilgili yönetmelik hükümlerine uyulacağına ilişkin hüküm eklenmesi şartıyla, "Ayder Turizm Merkezi'nde Yapılacak Projenin Usul ve Esaslarına İlişkin Çerçeve Protokol" kapsamında, İlbank tarafından hazırlanan söz konusu imar planı değışikliği teklifinin uygun görüldüğü belirtilmiştir.

Mekansal Planlama Genel Müdürlüğü tarafından; 25.03.2021 tarihinde İmar Planına Esas Jeolojik ve Jeoteknik Etüdün onaylanmış olup, plana konu alan "Önlemler Alan 2.3" olarak belirlenmiştir.

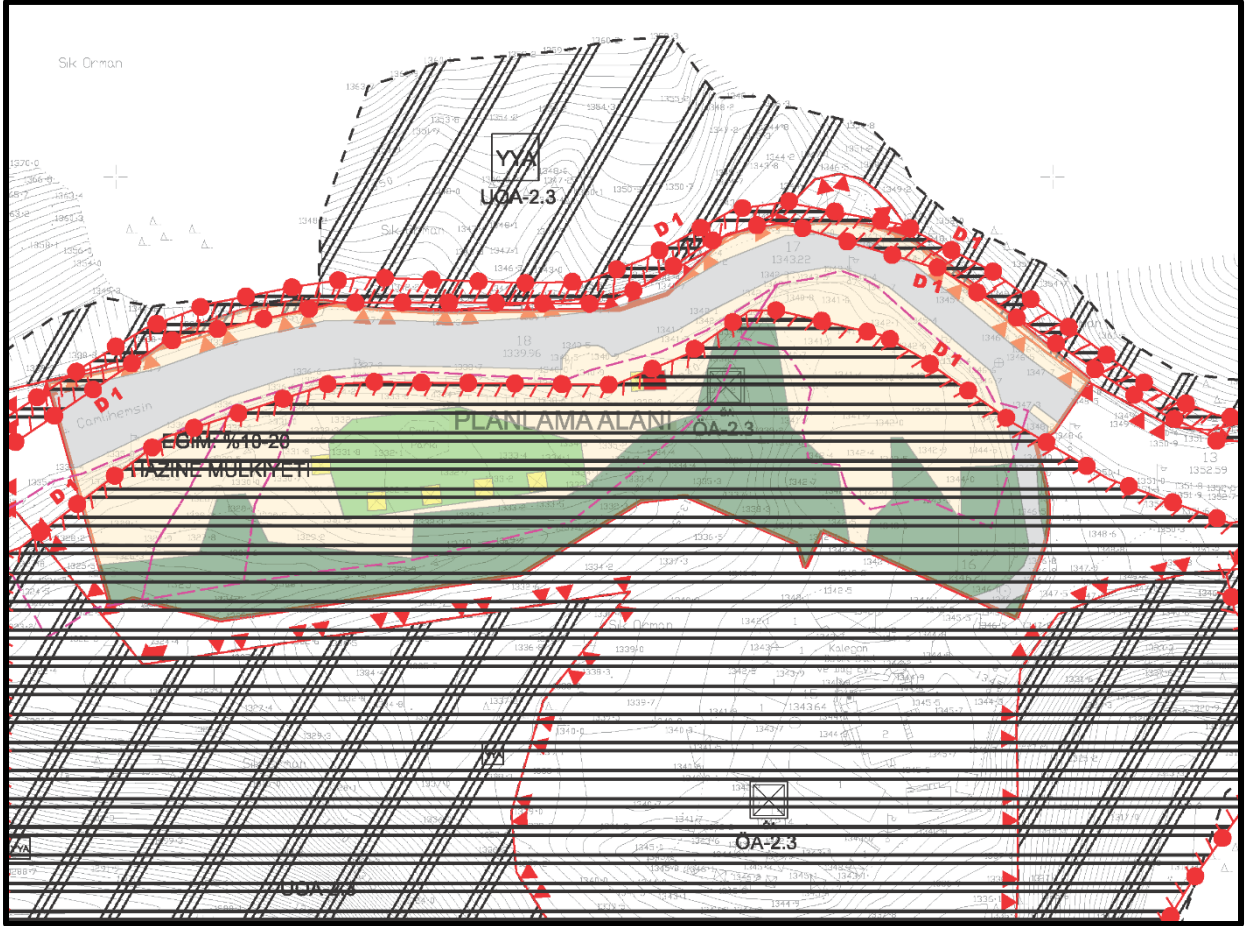

5. BÖLÜM

5.1.SENTEZ PAFTASI

Yapılan analizler doğrultusunda planlama alanına isabet eden verilere göre hazırlanan sentez paftasında; arazi kullanımı, sit sınırları, jeoloji verileri vb. değerlendirilmiştir.

Harita24. Sentez Paftası

Kaynak: Ofis Çalışması

6. BÖLÜM

6. PLAN TEKLİFİ

6.1 Plan Teklifinin Amacı ve Gerekçesi

Son yıllarda Karadeniz turlarına ve yayla turizmine olan ilginin artması Kaçkar Dağları Milli Parkı sınırları içerisinde yer alan Ayder Yaylasını odak noktası haline getirmiştir. Özellikle Ayder yaylası için yapılan üst ölçekli planlar ve 1/1000 ölçekli Ayder Yerleşmesi Planının etkin olarak hayata geçirilememiş olması kaçak yapılaşmanın ve plansız turizm anlayışının önünü açmıştır. Bölgenin altyapı gereksinimlerinde sorun olmamasına rağmen alana olan büyük ilgi ve talebin kaliteli bir biçimde karşılanamamasına neden olmaktadır.

Alanda yer alan özellikle son yıllarda inşa edilmiş olan yapıların büyük bir kısmı Mevcut Plan ve yapılaşma koşullarına uyumsuz ve ruhsatsız olarak kaçak yapılaşmışlardır. Bölgenin geleneksel mimarisine uygun olan eski yapılarda ise görüntü kirliliği oluşturan ve mimari dokuyu olumsuz etkileyen eklentiler yapılmıştır.

Ayder Yaylası; turizm potansiyeli yüksek olmasına rağmen turizm niteliği düşük ve işletmelerin bilinçsiz politikaları ile plansız ve kendi kendini tüketen, rekabet koşullarının eşit olmadığı bir turizm alanı haline gelmiştir. Bölgedeki büyük otellerin işletme ruhsatları bulunmakla birlikte, pansiyon ve apart tarzı işletmelerin konaklama tesisi niteliklerini karşılayamadıkları, sadece oda ve yatak hizmeti sunabildikleri görülmüştür. Yayla turizm detayında birbiri ile koordineli, ziyaretçi beklentisini nitelikli şekilde karşılayan faaliyetlerin entegrasyonundan bahsetmek mümkün değildir.

Kaçkar Dağları Milli Parkı, Artvin-Kaçkar Turizm Merkezi ile Çamlıhemşin-Fırtına Vadisi Doğal Sit Alanı sınırları içerisinde yer alan Ayder yerleşmesinin tabii ve kültürel dokusunun korunması, tahrip olan özgün mimarinin iyileştirilmesi, bunun yanında yayla ve termal turizm potansiyelinin koruma/kullanma dengesi gözetilerek geliştirilmesi gerekmektedir.

Tüm bu nedenlere bağlı olarak Ayder Yaylası içerisinde yayla mimarisi ve turizm potansiyeline uygun mimari çözümlerin ve hem yöre halkının hem de turistlerin ihtiyaçlarına yönelik olarak gerekli donatı alanlarının ayrılması gerekliliği ortaya çıkmıştır. Yayla bütünü içinde turizm faaliyetlerinin aksatılmadan, bu gerekliliklerin kademeli olarak gerçekleştirilmesi gerekmektedir.

Bu kapsamda plan değişikliği sınırları içerisinde Ayder Yaylasında yer alan turizm ve kültür tesislerinin sportif, rekreatif ve sosyal faaliyet ihtiyaçlarının karşılanabilmesi amacıyla "Açık Spor Alanı" nerilmiştir. Ayrıca plan değişikliği sınırları içerisinde mevcut planda yer alan taşıt yolları, güncel karayolu görüşü doğrultusunda yeniden düzenlenmiştir.

Belirlenen alanda 2 adet 30x50m boyutlarında halı saha yapılması planlanmaktadır. Spor Sahalarının tesis edilebilmesi için yapılacak dayanma yapıları dokuya uygun şekilde taş duvar olarak projelendirilecektir. Sahalara ulaşım ile evre yaya yolları kaplaması olarak tamburlu andezit taş kullanılacaktır. Spor ve sosyal aktiviteler için kullanılacak olan sahaların trbinleri ahşap oturma bankları ile kaplanacaktır. Spor sahaları ve trbinlerin haricinde alanda peyzaj düzenlemeleri yapılacaktır.

6.2 Plan Teklifi Kararları ve Mevcut Plan Karşılaştırması

Yapılan plan teklifi ile; Planlama Alanında Gnbirlik ve Kamping Alanı ve Orman Alanı fonksiyonları yerine Açık Spor Alanı fonksiyonu ile alan yeniden düzenlenmiştir. Güncel DSİ görüşünde alanda herhangi bir dere yatağı bulunmadığından mevcut planda yer alan Dere Yatağı fonksiyonu kaldırılmıştır. Ayrıca plan değişikliği sınırları içerisinde mevcut planda yer alan taşıt yolları, güncel karayolu görüşü doğrultusunda yeniden düzenlenmiştir.

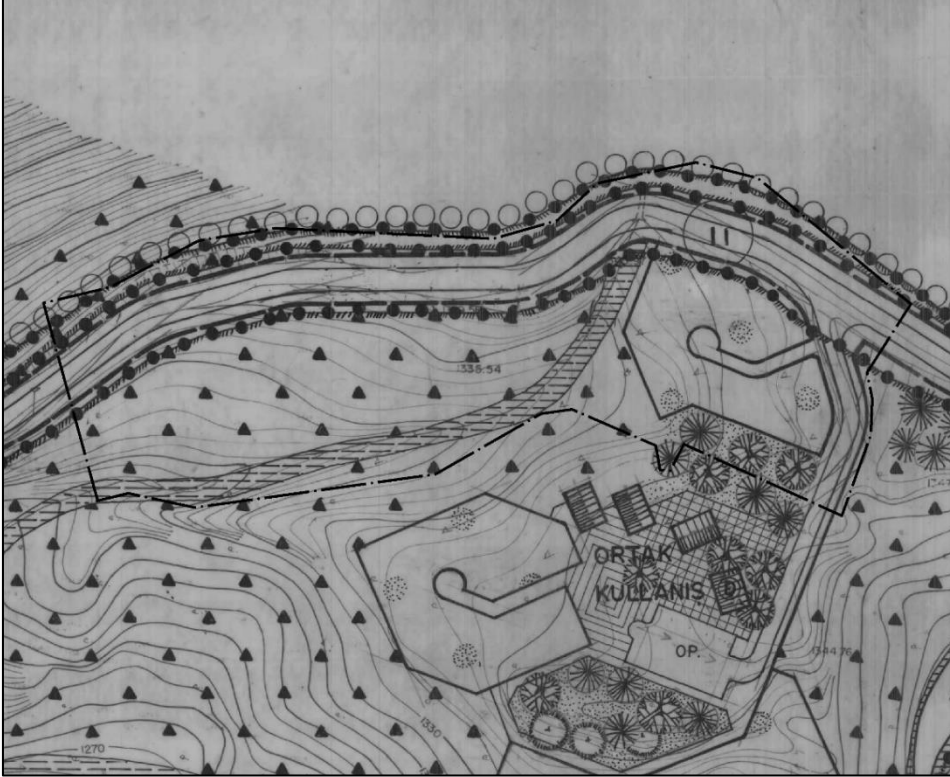
Tablo 6. Mevcut Plan Teklif Plan Kullanım Alanları

KULLANIMLAR	MEVCUT PLAN (m2)	TEKLİF PLAN (m2)
GNBİRLİK VE KAMPİNG ALANI	1793,40	
ORMAN	5000,29	
DERE	903,59	
AÇIK SPOR TESİSİ ALANI		8554,89
YOL	4616,54	3758,93
TOPLAM	12313,82	12313,82

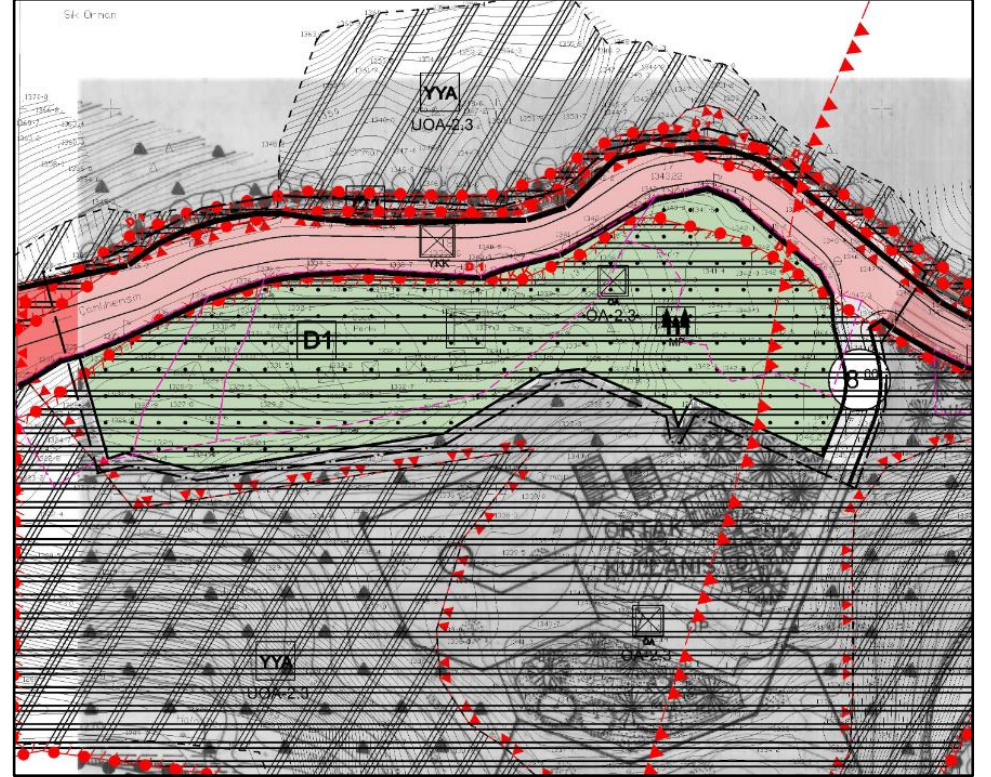
Kaynak: Ofis alışması

Harita25. Mevcut ve Teklif Plan Karşılaştırması

Mevcut Plan (1/1000)

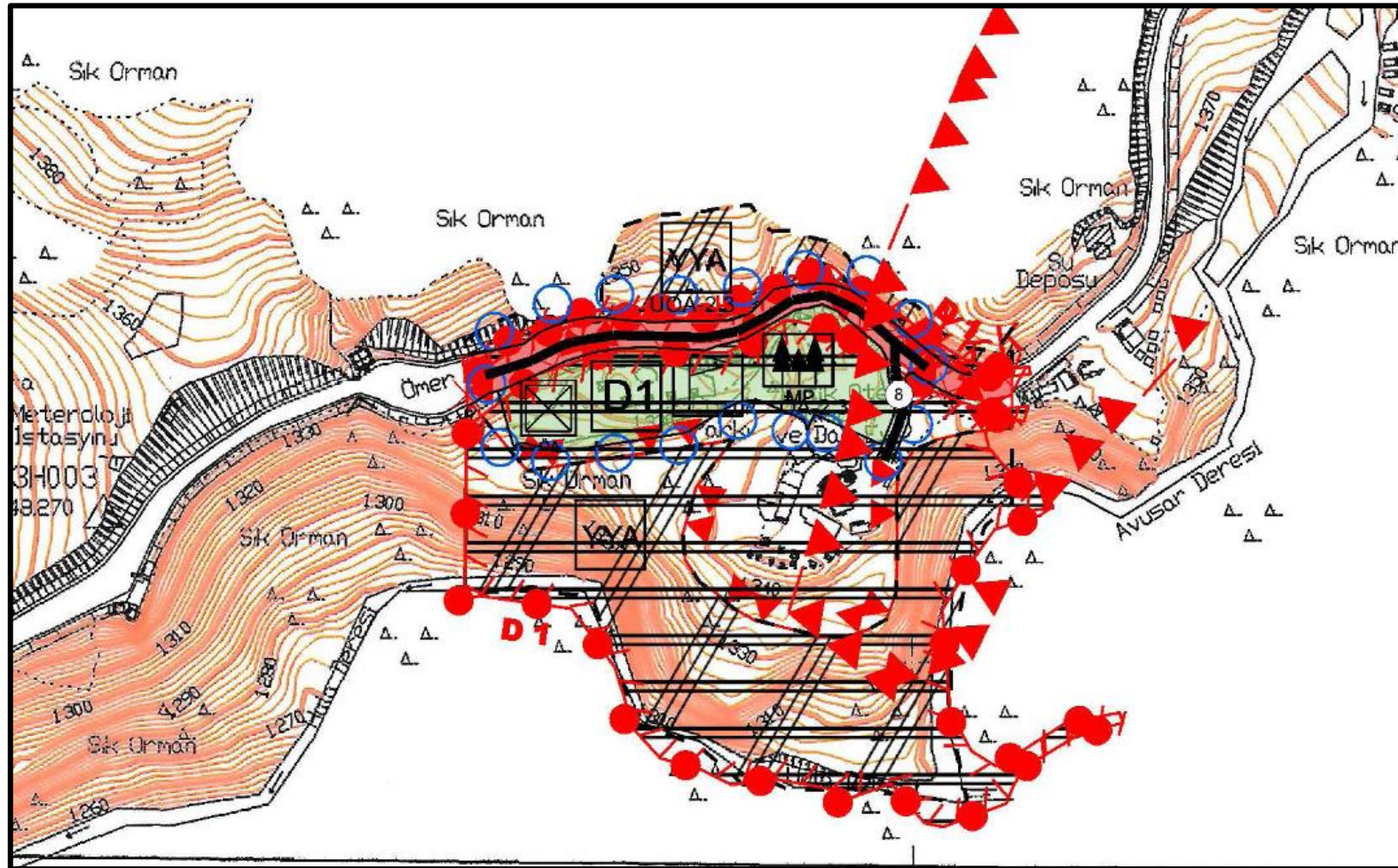

Teklif Plan (1/1000)

Teklif Plan (1/5000)

PLAN NOTLARI

1. PLAN HÜKÜMLERİNDE BELİRTİLMİYEN HUSUSLARDA YÜRÜRLÜKTEKİ AYDER (RİZE) YERLEŞMESİ KORUMA AMAÇLI İMAR PLANI HÜKÜMLERİ, 2863 SAYILI KÜLTÜR VE TABİAT VARLIKLARINI KORUMA KANUNU, 3194 SAYILI İMAR KANUNU, 2873 SAYILI MİLLİ PARKLAR KANUNU VE İLGİLİ YÖNETMELİĞİ, KORUNAN ALANLARDA YAPILACAK PLANLARA DAİR YÖNETMELİK, PLANLI ALANLAR İMAR YÖNETMELİĞİ VE MEKANSAL PLANLAR YAPIM YÖNETMELİĞİ HÜKÜMLERİ GEÇERLİDİR.
2. PLANLAMA ALANINDA ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI MEKANSAL PLANLAMA GENEL MÜDÜRLÜĞÜ TARAFINDAN 25.03.2021 TARİHLERİNDE ONAYLANAN İMAR PLANINA ESAS JEOLJİK JEOTEKNİK ETÜT RAPORUNDA BELİRTİLEN HUSUSLARA UYULACAKTIR.
3. KARAYOLLARI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ 10. BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ'NÜN 05.11.2019 TARİH VE E.299049 SAYILI GÖRÜŞ YAZISINDA BELİRTİLEN "HERHANGİ BİR YAPILAŞMAYA GİDİLMEYEN (İNŞAATA BAŞLANMADAN) ÖNCE ONAYLI İMAR PLANLARI VE VAZİYET PLANI İLE BİRLİKTE KURUMUMUZDAN "İZİN" ALINMASI ZORUNLUDUR." HUSUSUNA UYULACAKTIR.
4. YAPILACAK KAZILAR/ÇALIŞMALAR ESNASINDA HERHANGİ BİR KÜLTÜR VARLIĞINA RASTLANILMASI DURUMUNDA, 2863 SAYILI KANUNUN 4. MADDESİ GEREĞİ, ÇALIŞMALARIN DURDURULARAK EN YAKIN MÜZE MÜDÜRLÜĞÜNE VEYA KÖYDE MUHTARA, DİĞER YERLERDE İSE MÜLKİ AMİRE HABER VERİLECEKTİR.

EKLER :

1- KURUM GÖRÜŞLERİ

2- PLAN MÜEELİFİ YETERLİLİK BELGESİ VE İLGİLİ DİĞER BELGELER

3-JEOLOJİK ETÜT RAPORLARI VE ONAYLARI

4-PROJE

EK-1 KURUM GÖRÜŞLERİ

T.C.
KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI
Yatırım ve İşletmeler Genel Müdürlüğü

Sayı : 63911721-307.01.01[530310001]-E.219143

06.03.2020

Konu : Rize İli, Çamlıhemşin İlçesi, Ayder
KTKGB

TOPLU KONUT İDARESİ BAŞKANLIĞINA
(İmar ve Planlama Dairesi Başkanlığı)

İlgi : 12.02.2020 tarihli ve sayılı yazınız.

İlgi yazı ile; Rize İli, Çamlıhemşin İlçesi, "Çamlıhemşin Ayder Kültür ve Turizm Koruma ve Gelişim Bölgesi (KTKGB)" sınırları içerisinde 17.12.2016 tarihinde yürürlüğe giren "Ayder Turizm Merkezinde Yapılacak Projenin Usul ve Esaslarına İlişkin Çerçeve Protokol" kapsamında muhtelif parsellerde hazırlanacak Koruma Amaçlı İmar Planına ilişkin görüşümüz talep edilmektedir.

Rize Çamlıhemşin Ayder KTKGB ilk olarak 09.04.1987 tarihli ve 19426 sayılı Resmi Gazetede Rize Çamlıhemşin Ayder Kaplıcası Turizm Merkezi olarak ilan edilmiş olup 08.12.2006 tarihli ve 26370 sayılı Resmi Gazete yayımı ile Rize Çamlıhemşin Ayder KTKGB statüsünü kazanmıştır.

Rize Çamlıhemşin Ayder KTKGB Çevre Düzeni Planı, eski Bayındırlık ve İskan Bakanlığınca 30.11.1993 tarihinde onaylanmıştır. KTKGB içerisinde Ayder yerleşiminin bulunduğu bölgeye ait ise Bakanlığımızca 22.07.1998 tarihinde onaylanan 1/1000 ölçekli Uygulama İmar Planı mevcuttur.

Bu kapsamda söz konusu KTKGB ye ilişkin planlama çalışmalarının yürütülmesinde sakınca bulunmamakla birlikte, planlar kapsamında turizm amaçlı planlanan bir alan bulunması durumunda plan notlarına "Bu alanlarda yapılacak turizm tesisleri 2634 sayılı Turizmi Teşvik Kanunu ve bu Kanuna dayanan Turizm Tesislerinin Niteliklerine İlişkin Yönetmelik hükümlerine tabidir." yönünde bir notun eklenmesinin uygun olacağı değerlendirilmektedir.

Bilgilerinizi ve gereğini rica ederim.

Şennur ALDEMİR DOĞAN
Bakan a.
Genel Müdür V.

Not: 5070 sayılı Elektronik İmza Kanunu gereği bu belge elektronik imza ile imzalanmıştır.

Adres: Sıhhiye Bulvarı No:32 Emek Çankaya/ANKARA
Telefon No : (312) 470 80 00 Belgegeçer No : (312) 212 83 94
e-posta : ygplanlama@kultur.gov.tr internet adresi : www.kultur.gov.tr

Bilgi için: Gürsel GÜNDOĞAN
Kültür ve Turizm Uzmanı
Telefon No:(312) 470 80 00-7515

BOTAŞ
BORU HATLARI İLE PETROL TAŞIMA A.Ş.
Etüt ve Proje Daire Başkanlığı

Sayı : 26106802-622.02-E.2134534
Konu : Görüş ve Teklifler

TOPLU KONUT İDARESİ BAŞKANLIĞINA
(İmar ve Planlama Dairesi Başkanlığı)

İlgi : a) 26/09/2019 Tarih ve 105390 Sayılı Yazınız
b) 26/09/2019 Tarih ve 105383 Sayılı Yazınız

İlgi (a) yazıda; "Ayder Turizm Merkezinde Yapılacak Projenin Usûl ve esaslarına İlişkin çerçeve Protokol" kapsamında Rize ili Çamlıhemşin ilçesi Kaplıca (Ayder) Mahallesi 146 ada 240 parsel numaralı taşınmazda,

İlgi (b) yazıda; "Ayder Turizm Merkezinde Yapılacak Projenin Usûl ve esaslarına İlişkin çerçeve Protokol" kapsamında Rize ili Çamlıhemşin ilçesi Kaplıca (Ayder) Mahallesi sınırları içinde yer alan muhtelif parsellerde hazırlanacak Koruma Amaçlı İmar Planı çalışmalarına esas Kuruluşumuz görüşü talep edilmektedir.

İlgi yazı eklerindeki veriler tarafımızdan incelenmiş olup söz konusu parsellerde Kuruluşumuz uhdesinde mevcut veya planlanan boru hattı ve tesis bulunmamaktadır.

Bilgilerinizi arz ederiz.

[E-İmzalı]
Argun AKYAZI
Daire Başkan Yardımcısı

[E-İmzalı]
Dr. Necati EVREN
Daire Başkan V.

Adres	: Bilkent Plaza A-2 Blok 06800 Bilkent/ANKARA	Bilgi için : Kübra TUNÇ
Telefon	: (312) 297 2000 Faks : (312) 266 0733-34	Mühendis
İnternet Adresi	: www.botas.gov.tr	Telefon : 03122972718
		e-posta : kubra.tunc@botas.gov.tr

T.C.
KARAYOLLARI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
10. Bölge Müdürlüğü

Sayı : 88899260- 754 / E.292585
Konu : Rize İli, Çamlıhemşin İlçesi, Ayder
yenileme ve Koruma Projesi Koruma
Amaçlı İmar Planı

30.10.2019

ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞINA
(Toplu Konut İdaresi Başkanlığı)
(İmar ve Planlama Dairesi Başkanlığı)
(Bilkent Plaza B1 Blok)
06800 Bilkent Çankaya/ANKARA

İlgi : 26.09.2019 tarih ve 105383 sayılı yazınız.

İlgi yazı ile; Rize İli, Çamlıhemşin İlçesi, Kaplıca (Ayder) Mahallesi sınırları içinde, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, Orman ve Su İşleri Bakanlığı, Kültür ve Turizm Bakanlığı, Ulaştırma Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı, Rize Valiliği, Çamlıhemşin Belediye Başkanlığı ve Toplu Konut İdaresi (TOKİ) Başkanlığı ile 17.12.2016 tarihinde imzalanmış olan "Ayder Turizm Merkezinde Yapılacak Projenin Usul ve Esaslarına İlişkin Çerçeve Protokol" kapsamında İdareleri tarafından Ayder Yenileme ve Koruma Projesi kapsamında yazı ekinde sayısal ortamda (cd) gönderilen halihazır harita alanı sınırları içinde kalan muhtelif parsellerde "Ayder Yenileme ve Koruma Projesi Koruma Amaçlı İmar Planı" Kurumumuz mevzuatı uyarınca uygun olup olmadığının bildirilmesine ilişkin yazınız incelenmiştir.

İlgi talebe konu halihazır harita üzerine işaretlenmiş koruma amaçlı imar planı çalışması yapılacak alandan geçen Ardeşen Ayrım Çamlıhemşin Ayder Kaplıcaları Turistik Yolu Çamlıhemşin Şehir Geçişi İl Yolu bulunmaktadır. İdaremizce Çamlıhemşin Şehir Geçişi güzergahında Çamlıhemşin Ayder İl Yolu Çamlıhemşin Geçişi karayolu kavşak revizyonu (2019) projesi bulunmakta olup, onay süreci devam etmektedir. Bahsi geçen karayolu güzergahının karayolu kamulaştırma sınırı ve Çamlıhemşin Ayder İl Yolu Çamlıhemşin Geçişi karayolu kavşak revizyonu (2019) projesi sayısal ortamda (cd) yazı ekinde gönderilmektedir.

Bahse konu alanda yapılan Koruma Amaçlı İmar Planında karayolu projeleri kapsamında karayolları trafik güvenliğini sağlamak amacıyla oluşturulan karayolu kamulaştırma (tahsis) sınırı aynı zamanda karayolu sınır çizgisi olup, yol ve yol emniyet sahasını içermektedir. Koruma Amaçlı İmar planı yapılacak alandan geçen (Ardeşen Ayrım Çamlıhemşin Ayder Kaplıcaları Turistik Yolu Çamlıhemşin Şehir Geçişi İl Yolu Karayolu kamulaştırma sınırı ve Çamlıhemşin Ayder İl Yolu Çamlıhemşin Geçişi karayolu kavşak revizyonu (2019) projesi yazımız ekinde gönderilen şekliyle imar planına işlenmesi gerekmektedir.

Ayrıca (Ardeşen Ayrım Çamlıhemşin Ayder Kaplıcaları Turistik Yolu Çamlıhemşin Şehir Geçişi İl Yolu güzergahı kamulaştırma koridoru içinde kalan (yol ve yol emniyet sahası) alanının koruma amaçlı imar planında karayolu olarak ayrılmayıp, imar planında kamulaştırma koridorunun veya bir kısmının "konut alanı, ticaret alanı, turizm alanı, arıtma tesisi alanı park alanı, yeşil alan, rekreasyon alanı, spor alanı, sosyal teknik altyapı alanı,....vb." kullanım kararı getirilmemesi, imar adası içine alınıp, yoldan ihdas yapılarak parsel üretilmesine olanak sağlanmaması gerekmektedir.

Belediye ve diğer kuruluşlara ait altyapı tesislerinin karayolu sınır çizgisinin dışında planlanması;

İki kavşak arasındaki uzaklığın en az 1500m olması ve kavşakların dışında imar yollarından karayollarına bağlantı yapılmaması; karayoluna bağlantı yapılacaksa Kurumumuzdan izin alınması,

Karayollarında enine, boyuna akan suların ve deşarj için yapılmış olan menfez, büz, hendek gibi hidrolik yapıların çalışmalarını engelleyici bızda imar planı yapılmaması;

Bahse konu alanda yapılacak çalışmalar sırasında karayolu tahkimatının stabilitesine zarar vermeyecek şekilde çalışma yapılması, yola ait sanat yapılarından (menfez, köprü gibi) su akışının engellenmemesi, yüzeysel suların drenajı için imal edilen sistemlerin (rogar) kapatılmaması ve işlevselliğinin kaybettirilmemesi, bağlantı yolları bakımından bağlantı yolunun, yol sathına uygun malzeme ile kaplanması (asfalt, parke, beton gibi) ve karayolu imalatlarına zarar verilmemesi,

2918 sayılı Karayolu Trafik Kanunu ve buna bağlı olarak yürürlükte bulunan "Karayolları Kenarında Yapılacak ve Açılacak Tesisler Hakkındaki Yönetmelik" maddelerine uyulması kaydıyla 6944 SİVİL KANUN

GEREĞİNCE E-İMZA İLE İMZALANDIĞI
TASTIK OLUNUR 31-10-2019

Emrah KAZAZ
Kayıt Memuru

"Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır."

<http://www.kgm.gov.tr> adresinden, "nvnkr627E58F" DYS No ve evrak tarihi ile erişebilirsiniz.

Yıldızlı Akçaabat/TRABZON

Bilgi için: Sengül ÇELİK

Şehir Planlama

Tel - Faks: 61307

e-posta : scecik4@kgm.gov.tr

Telefon No : 462 4555000

Faks: 462 4555080

İnternet Adresi : www.kgm.gov.tr

KEP: kgm10bolge@hs01.kep.tr

İlgili Birim : Taşınmazlar Başmühendisliği -

T.C.
KARAYOLLARI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
10. Bölge Müdürlüğü

gönderilen halihazır harita üzerinde işaretlenen alanlarda Ayder Yenileme ve Koruma Projesi Koruma Amaçlı İmar Planı yapılmasında İdaremizce sakınca bulunmamaktadır.

Ayrıca; bahse konu taşınmaz üzerinde herhangi bir yapılaşmaya gidilmeden (inşaata başlamadan) önce onaylı imar planları ve vaziyet planı ile birlikte Kurumumuzdan "izin" alınması yukarıda adı geçen yönetmelik maddeleri gereği zorunludur.

Bilgilerinize arz ederim.

Sabri Gökhan GENÇ
Bölge Müdürü a.
Bölge Müdür Yardımcısı

EKİ:

Karayolu projesi +Karayolu kamulaştırma sınırı Cd (1ad.)

"Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır."

<http://www.kgm.gov.tr> adresinden, "nvakr627E58F" DYS No ve evrak tarihi ile erişebilirsiniz.

Yıldızlı Akçaabat/TRABZON

Bilgi İçin: Şengül ÇELİK

Şehir Plancısı

Telefon No : 462 4555000

Faks: 462 4555080

Tel - Faks: 61307-

İnternet Adresi : www.kgm.gov.tr

KEP: kgm10bolge@hs01.kep.tr

e-posta : scecik4@kgm.gov.tr

İlgili Birim : Taşınmazlar Başmühendisiği -

2/2

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü 22. Bölge Müdürlüğü

Sayı : 98479566-754-779819
Konu : Rize ili, Çamlıhemşin ilçesi,
Ayder Turizm Merkezi koruma
amaçlı imar planı

02.12.2019

ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞINA (TOPLU KONUT İDARESİ
BAŞKANLIĞI)
(İmar ve Planlama Dairesi Başkanlığı) *ANK*

İlgi yazı ekinde gelen yazınız ile; Rize ili, Çamlıhemşin ilçesi, Ayder Kültür ve Turizm Koruma ve Gelişim Bölgesinde hazırlanan yenileme ve koruma projesine ilişkin Bölge Müdürlüğümüz görüşü talep edilmektedir.

Konu incelenerek aşağıda belirtilen hususlar tespit edilmiştir.

1- 1 No'lu Yan Dere; Turuncu işaretli güzergahta kapalı geçiş bulunmakta olup, menfez kesiti yeterlidir. Ancak kapalı geçiş dolduğundan taşkına sebebiyet verebileceği için ilgisince temizlenmesi gerekmektedir. Derenin geri kalan kısmı doğal dere yatağı olarak işaretlenmiş olup, taşkın sorunu bulunmamaktadır. Söz konusu derede mevcut yatak genişliğinin korunması ve şev başlarından itibaren her iki sahilde en az 6 m genişlikte işletme bakım yolu bırakılması ve bu alanların kullanılmaması gerekmektedir.

Yayla Deresi; Kırmızı düz çizgi ile işaretli güzergah taşkına maruz konumda olup, ekte verilen 1,2 ve 3 numaralı kesitlerin paftalar üzerinde işaretli güzergahlar boyunca uygulanması önerilmektedir. Bu güzergahın etrafında kırmızı kesik çizgi ile işaretli güzergah taşkın alanıdır. Önerilen kesit ilgisince uygulanmadığı sürece imara açılması Bölge Müdürlüğümüzce uygun görülmemektedir. Mevcut derenin mansabında bulunan menfez kesiti yetersiz olup 2*2 m ebatlarında menfez kesiti uygulanması gerekmektedir. Turuncu ile işaretli güzergahta ilgilisi tarafından yapılmış duvar bulunmaktadır. Derenin geri kalan kısmı siyah kesikli çizgilerle işaretli doğal dere yatağı olup, taşkın sorunu bulunmamaktadır. Mevcut yatak genişliğinin korunması ve şev başlarından itibaren her iki sahilde en az 6 m işletme bakım yolu bırakılması ve bu alanların kullanılmaması gerekmektedir.

2 No'lu Yan Dere; Turuncu ile işaretli güzergahta kapalı kesit uygulanmıştır. Derenin geri kalan kısımları siyah kesikli çizgilerle işaretli doğal dere yatağı olup, taşkın sorunu bulunmamaktadır. Mevcut yatak genişliğinin korunması ve şev başlarından itibaren her iki sahilde en az 6 m işletme bakım yolu bırakılması ve bu alanların kullanılmaması gerekmektedir.

Tıkca Deresi; Membada kırmızı düz çizgi ile işaretli güzergah taşkına maruz konumda olup, 4 no'lu kesitin uygulanması gerekmektedir. Bu güzergahın etrafında kırmızı kesik çizgi ile işaretli güzergah taşkın alanıdır. Önerilen kesit ilgisince uygulanmadığı sürece imara açılması Bölge Müdürlüğümüzce uygun görülmemektedir. Derenin geri kalan kısımları siyah kesikli çizgilerle işaretli doğal dere yatağı olup, taşkın sorunu bulunmamaktadır. Mevcut yatak genişliğinin korunması ve şev başlarından itibaren, her iki sahilde en az 6m işletme ve bakım yolu bırakılması ve bu alanların kullanılmaması gerekmektedir. Ayrıca söz konusu

**Bu belge, 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununun 5. Maddesi gereğince güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.
Orijinal elektronik belge adresi: "https://evrakdogrula.dsi.gov.tr" Doğrulama Kodu: WZBN-AH14-FV09-1277**

Adres : DSİ 22. Bölge Müdürlüğü 61177 Yalıncağ /TRABZON
Telefon : (462) 334 11 05 Belgegeçer (Fax) : (462) 334 11 10
Kep Adresi : dsi.22blgmud@hs01.kep.tr Elektronik Ağ: www.dsi.gov.tr

Bilgi İçin:
Filiz ARSLAN Şehir Plancısı
Telefon :
e-posta : filizarlan@dsi.gov.tr

derenin memba kısmında NCZ dosyasında işaretli olan kısımda dere yatağı üzerine bulunan yapının kaldırılması gerekmektedir.

Avusor Deresi; Kırmızı düz çizgi ile işaretli güzergah taşkına maruz konumda olup, ekte verilen 5 no'lu kesitin uygulanması gerekmektedir. Bu güzergahın etrafında kırmızı kesik çizgi ile işaretli güzergah taşkın alanıdır. Önerilen kesit ilgisince uygulanmadığı sürece imara açılması Bölge Müdürlüğümüzce uygun görülmemektedir. Turuncu ile işaretli güzergahta ilgilisi tarafından yapılmış kesiti yeterli duvar bulunmaktadır. Derenin geri kalan kısmı siyah kesikli çizgilerle işaretli doğal dere yatağı olup, taşkın sorunu bulunmamaktadır. Mevcut yatak genişliğinin korunması ve şev başlarından itibaren her iki sahilde en az 6 m işletme bakım yolu bırakılması ve bu alanların kullanılmaması gerekmektedir.

Halo Deresi; Kırmızı düz çizgi ile işaretli güzergah taşkına maruz konumda olup, 6 no'lu kesitin uygulanması gerekmektedir. Bu güzergahın etrafında kırmızı kesik çizgi ile işaretli güzergah taşkın alanıdır. Önerilen kesit ilgisince uygulanmadığı sürece imara açılması Bölge Müdürlüğümüzce uygun görülmemektedir. Derenin geri kalan kısımları siyah kesikli çizgilerle işaretli doğal dere yatağı olup, taşkın sorunu bulunmamaktadır. Söz konusu dereye mevcut yatak genişliğinin korunması ve şev başlarından itibaren her iki sahilde en az 6 m genişlikte işletme bakım yolu bırakılması ve bu alanların kullanılmaması gerekmektedir.

2-İlgilisince yapılacak taşkın kontrol duvarlarının üzerine standartlara uygun korkuluk yapılmalıdır. Taşkın kontrol tesislerinin DSİ 224. Şube Müdürlüğü kontrollüğünde yapılması ve imalata başlamadan önce ve inşaat çalışmaları sırasında 224. Şube Müdürlüğüne yazılı olarak bilgi verilmesi gerekmektedir.

3-Doğal dere yatağı olarak gösterilen ve taşkın kontrol tesisi önerilmeyen dere yataklarında yatağa müdahale edilebilmesi veya ileride taşkın koruma tesisi yapılabilmesi için dere yatağının her iki sahilinde şev üstlerinden itibaren en az 6,00 m yaklaşma mesafesi bırakılmalıdır.

4-Yukarıda açıklanan taşkın koruma önlemleri Q500 veya Q100+havapayı taşkın tekrür debilerine göre hesaplanmış olup, dere yataklarında öngörülmeleyen olaylar (membadan heyelan kütesi, iri kaya, ağaç sürüklenmesi, dere yataklarına izinsiz ve kesiti yetersiz müdahaleler yapılması, Q500 taşkın tekrür debisinin üzerinde debi gelmesi vb.) meydana gelmesi durumunda taşkın tesisi olan yerlerde de taşkın yaşanma ihtimali bulunmaktadır. Bu nedenle 2013 yılında revize edilen planlı alanlar imar tip yönetmeliğinde belirtilen "Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü veya su ve kanalizasyon idareleri tarafından belirlenen su taşkın riski bulunan parsellerde, iskân edilen katın taban kotu ile bina, otopark gibi giriş kotları, su seviyesine göre hesaplanan dere kret kotu seviyesinin en az 1,50 m. üzerinde olmalıdır.

Bodrum kat yapılmak istenmesi halinde hiçbir şekilde bu seviyenin altında otopark girişçıkışı, kapı ve pencere gibi herhangi bir boşluk bırakılamaz ve açılmaz" hükmüne uyulması gerekmektedir. Bu hükümde belirtilen "dere kret kotu" olarak, "taşkın koruma tesisi üst kotu" dikkate alınmalıdır.

5-Tüm dere yatakları için Başbakanlığın 2006/27 ve 2010/5 sayılı genelgelerine uyulmalıdır. Buna ilaveten üzeri kapatılmış ve yapılaşmaya açılmış yerlerde taşkın riski bulunması durumunda 6306 Sayılı Afet Riski Altındaki Alanların Dönüştürülmesi Hakkında Kanun çerçevesinde işlem yapılabileceği bilinmelidir.

6- Yeni yol açılması durumunda açılacak yolların yan dere yataklarından geçtiği noktalarda yeterli kesitlerde ve en az 2m x 2m boyutlarında kutu menfez ile uygun akış koşullarının sağlanması gerekmektedir.

7- "167 sayılı Yeraltı Suyu Hakkında Kanun", Yeraltı Sularının Kirlenmeye ve Bozulmaya Karşı Korunması Hakkında Yönetmelik", "Su Kirliliği Kontrolü Yönetmeliği" ve benzeri yönetmelikler kapsamında, yeraltı ve yerüstü su kaynaklarına zarar verilmeyecek şekilde hareket edilmesi gerekmektedir.

Bu belge, 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununun 5. Maddesi gereğince güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır. Orijinal elektronik belge adresi: "https://evrakdogrula.dsi.gov.tr" Doğrulama Kodu: WZBN-AH14-FV09-1277

Adres : DSİ 22. Bölge Müdürlüğü 61177 Yatıncak /TRABZON
Telefon : (462) 334 11 05 Belgegeçer (Fax) : (462) 334 11 10
Kep Adresi : dsi.22blgmud@hs01.kep.tr Elektronik Ağ: www.dsi.gov.tr

Bilgi İçin:
Filiz ARSLAN Şehir Plancısı
Telefon :
e-posta : filizarlan@dsi.gov.tr

8- Dere yataklarını kirlitecek her türlü sıvı ve katı atığın hiç bir şekilde ortama dökülmemesi gerekmektedir.

9- Sıvı atıkların toplanarak kanalizasyon sistemine aktarılması, kanalizasyon sistemi yoksa foseptik çukurlarının sızdırmazlığı sağlanarak atıkların ortamdaki emniyetli bir şekilde boşaltılarak uzaklaştırılması gerekmektedir.

10- Kuru dere yataklarının kapatılmasına, akışa engel yapılar yapılmasına, dere yatağının dolgu ile kapatılmasına kesinlikle müsaade edilmemelidir.

11- Taşkın sahalarında ekte gönderilen ıslah tip kesitleri uygulanmadan iskâna açılmamalı, halen yeterli olan dere yatakları aynen muhafaza edilmelidir.

12- Yamaç, yağmur ve yüzey sularının Belediye alt yapı şebekesi içerisinde çözümlenmesi ve menfez geçişlerinde mansap şartlarının sağlanması gerekmektedir.

Yukarıda belirtilen hususların yerine getirilmesi şartıyla Rize ili, Çamlıhemşin ilçesi, Ayder Kültür ve Turizm Koruma ve Gelişim Bölgesinde hazırlanan yenileme ve koruma projesi yapılmasında bir sakınca bulunmamaktadır.

Gereğini ve bilgilerinizi arz ederim.

Dr. Emre AKÇALI
Bölge Müdürü V.

EK/EKLER :

- 1-NCZ Dosyası
- 2-İslah Tip Kesitleri

DAĞITIM :

Gereği: Çevre ve Şehircilik Bakanlığına (Toplu Konut İdaresi Başkanlığı) (İmar ve Planlama Dairesi Başkanlığı)
Bilgi: DSİ Etüt, Planlama ve Tahsisler Dairesi Başkanlığına

Güvenli Elektronik İmza
Aslı İle Aynıdır

Hanife KOÇ
Genel Evrak ve Arşiv Şer

Bu belge, 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununun 5. Maddesi gereğince güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır. Orijinal elektronik belge adresi: <https://evrakdogrula.dsi.gov.tr> Doğrulama Kodu: WZBN-AH14-FV09-1277

Adres : DSİ 22. Bölge Müdürlüğü 61177 Yalıncağ /TRABZON
Telefon : (462) 334 11 05 Belgegeçer (Fax) : (462) 334 11 10
Kep Adresi : dsi.22blgmud@hs01.kep.tr Elektronik Ağ: www.dsi.gov.tr

Bilgi için:
Filiz ARSLAN Şehir Plancısı
Telefon :
e-posta : filizarслан@dsi.gov.tr

T.C.
R Z E VAL L
I Tarım ve Orman Müdürlü ü

Sayı :14092030-230.04.02-E.3738800
Konu :Ayder Koruma Amaçlı İmar Planı

ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞINA
(Toplu Konut İdaresi Başkanlığı
İmar ve Planlama Dairesi Başkanlığı)

İlgi : a) 26.09.2019 tarihli ve 18010177-105383 sayılı yazımız.
b) 04.10.2019 tarihli ve 14092030-230.04.02-E.3034896 sayılı yazımız.
c) 18.10.2019 tarihli ve 18010177-116126 sayılı yazımız.

İlgi a) yazıda; İlimiz, Çamlıhemşin İlçesi, Kaplıca (Ayder) mahallesinde yapılacak "Koruma Amaçlı İmar Planı" çalışması için Kurumumuz görüşü istenmiştir. Konu ile ilgili; İlgi a) yazıya istinaden İlgi b) yazımız ile bilgi ve belgeler istenmiştir. İlgi c) cevabi yazınız ile Müdürlüğümüze bilgi ve belgeler gönderilmiştir.

Buna istinaden; "Ayder Koruma Amaçlı İmar Planı" planı ile ilgili Kurumumuz görüşünü içerir rapor yazımız ekinde sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Abdullah ŞEN
Vali a.
Vali Yardımcısı

Ek :
1 - Rapor (4 sayfa)
2 - Harita (Sayısal-NetCAD)

Not: 5070 sayılı Elektronik İmza Kanunu gere i bu belge elektronik imza ile imzalanmıştır.

Evrak Durulama Kodu : QUNXVWMB Evrak Takip Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/tarim-ve-orman-bakanligi-ebys>
Gölbahar Mah. Atatürk Cad. Dütübi Sok. PK: 53100 Merkez/R ZE
Tel: (0464) 213 04 58 (60-63-67) Faks: (0464) 213 04 57
E-Posta: rize@tarim.gov.tr Kep: rize@gthb.lis01.kep.tr

Bilgi için: Mustafa AKBULUT
Mühendis

RAPOR

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Toplu Konut İdaresi Başkanlığı, İmar ve Planlama Dairesi Başkanlığı'nın 26.09.2019 tarihli ve 18010177-105383 sayılı ve 18.10.2019 tarihli ve 18010177-116126 sayılı yazılarında; İlimiz, Çamlıhemşin İlçesi, Kaplıca (Ayder) mahallesinde yapılacak "Koruma Amaçlı İmar Planı" çalışması için kurumumuz görüşü istenmiştir.

1-) 1380 sayılı Su ürünleri Kanunu kapsamında;

-Planlanan alan içerisinde herhangi bir çalışma olması durumunda oluşacak atıkların (katı, sıvı vb.) dereye karıştırılmaması,

-Dereye kum çakıl gibi atıkların atılmaması ve müdahalede bulunulmaması, kıyı yapısının doğrudan ve dolaylı olarak bozulmasına neden olacak müdahalelerde bulunulmaması,

-Su kirliliğine neden olunmaması,

- Planlanan alan içerisinde ve çevresinde; bulunan akarsulara yapılan çalışmalar sonucunda su ürünleri yaşama ve üreme ortamına bilinçli ya da bilinçsiz zarar verilmesi durumunda, tüm sorumluluğun yüklenici kuruluş/kuruluşlara ait olduğuna dair taahhüt alınması,

-Bu hususlara uyulmaması durumunda, izinin koşulsuz olarak iptal edilmesi,

Şartlarına uyulmak kaydı ile 1380 sayılı Su Ürünleri Kanunu ve ilgili yönetmelik açısından uygun olduğu kanaatine varılmıştır.

2-) 5403 sayılı Toprak koruma ve Arazi Kullanımı Kanunu kapsamında;

"Ayder Koruma Amaçlı İmar Planı" planlama sahası içinde;

- "Kültür ve Turizm Bakanlığı tarafından 1998 yılında onaylanmış plan içerisinde "Tarımsal Niteliği Korunacak Alan" olmadığından Kurumumuz mevzuatında olan 5403 sayılı Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanunu kapsamında yapılacak herhangi bir iş ve işlem yoktur. "Kültür ve Turizm Bakanlığı tarafından 1998 yılında onaylanmış plan dışında kalan alanlarda; Özel kanunlarla belirlenen alanlar dışında kalan tüm alanlar 5403 sayılı Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanunu kapsamındadır. Bu alanlarla ilgili tarım dışı amaçla kullanım için planlama söz konusu ise İl Müdürlüğümüzden parsel bazında görüş alınması gerekmektedir.

- 6831 sayılı Orman Kanunu kapsamında olan alanlarla ilgili, Rize Orman İşletme Müdürlüğü'nden görüş alınması gerekmektedir.

- Mahkeme süreci devam eden davalı parsellerle ilgili, mahkeme kararına göre İl Müdürlüğümüzden görüş alınması gerekmektedir.

3-) 4342 sayılı Mera Kanunu kapsamında;

4342 sayılı Mera Kanunu kapsamında 146 ada/145 parsel mevcut olup konumu rapor ekindeki harita, yazıcı çıktısında gösterilmiştir.

Mera Kanunu kapsamında olan 146 ada/145 parselde kullanma amacı dışında herhangi bir talep söz konusu ise kurumumuzdan görüş alınması gerekmektedir.

4-) 3083 sayılı Sulama Alanlarında Arazi Düzenlenmesine dair Tarım Reformu Kanunu kapsamında;

Rize ili sınırları içerisinde 3083 sayılı kanun kapsamında arazi bulunmadığından 3083 sayılı Sulama Alanlarında Arazi Düzenlenmesine dair Tarım Reformu Kanunu kapsamında yapılacak herhangi bir işlem bulunmamaktadır.

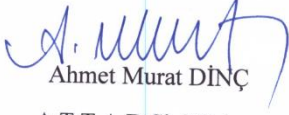
 BİKA E.H.

Bu rapor tarafımızdan hazırlanarak müştereken imza altına alınmıştır.../12/2019

Eki:

1-Harita (1 adet, 1 sayfa)

2-146 ada 145 parsel Tapu kaydı (1 adet, 1 sayfa)

Ahmet Murat DİNÇ

A.T.T.A.D.Şb MÜD.

Ziraat Mühendisi

Emre KIRKBİR

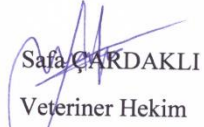
Harita Mühendisi

Burak TAŞCI

Su Ürünleri Mühendisi

Esra KARAKURT

Ziraat Mühendisi

Safa ÇARDAKLI
Veteriner Hekim

Tarih : 03.10.2019
Sayı : 268 -3707

T.C. ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Toplu Konut İdaresi Başkanlığı
İmar Ve Planlama Dairesi Başkanlığı
Bilkent Plaza B1 Blok 06800 Bilkent Çankaya / ANKARA

Konu : Ayder Yenileme ve Koruma Projesi.

İlgi : 26.09.2019 tarih ve 105383 sayılı yazınız.

İlgi yazınızla; İdareniz tarafından yapılmakta olan Ayder Yenileme ve Koruma Proje kapsamında yer alan Rize ili Çamlıhemşin ilçesi Kaplıca (Ayder) mahalle sınırları içerisindeki parsellerde hazırlanacak Koruma Amaçlı İmar Planı çalışmalarına esas kurum görüşümüz istenmektedir.

Koruma Amaçlı İmar Planı çalışması yapılacak Çamlıhemşin ilçesi Kaplıca (Ayder) mahalle sınırları içerisindeki parsellerin ve çevresinin enerji ihtiyacının karşılanması amacıyla ekli CD de işaretli bölgelerde uzun cephesi yola cephe olacak şekilde 3,5 x 7,5 mt ebatlarındaki yerlerin imar planında trafo yeri olarak tahsis edilmesi gerekmektedir.

Ayrıca söz konusu bölgedeki imar planı çalışmalarında mevcut havai hat ve yeraltı elektrik şebekelerinin dikkate alınması ile şu anda AG seviyesinden beslenip te kamu kurumu niteliğinde (otopark, otel, ılıca su tesisi vb.) yeni yapılması planlanan bina ve tesisler için de enerji ihtiyacının değerlendirilmesi amacıyla imar planında kabin yeri ayrılması uygun olacağı görüşündeyiz.

Gereğini arz ederiz.

Serkan NAZIKOĞLU
Yatırım Yönetmeni

Cemal KADIOĞLU
İl Müdürü

Eki : 1 Ad. CD

TOKİ (Arşiv Şb.Md.)
(Havale->Kentsel Y.D.B.)
Kayıt No: 70151
10.10.2019 14:30:45 tarihinde
Atilla DEMİR teslim almıştır

GELEN EVRAK : GLN-53-2019-71625

1/1

ÇORUH ELEKTRİK DAĞITIM A.Ş.
RİZE İL MÜDÜRLÜĞÜ

Adres : Tophane Mah.Atatürk cad. No 248
Merkez/RİZE
İlgili : Cemal DİLAVER

Tel : 0 464 213 92 07
Faks : 0 464 213 91 13

T.C.
ÇAMLIHEMŞİN İLÇESİ
BELEDİYE BAŞKANLIĞI

SAYI : 89288179/ **82**
KONU: Ayder Yenileme ve Koruma Projesi,
Koruma Amaçlı İmar Planı Çalışmalarına
Esas Kurum Görüşü hk.

14.01.2020

T.C.
ÇEVRE ve ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Toplu Konut İdaresi Başkanlığı
İmar ve Planlama Dairesi Başkanlığı
ANKARA

İlgi: E.105383 sayılı ve 26.09.2019 tarihli yazı

İlgi yazınızla Çevre Şehircilik Bakanlığı, Orman ve Su İşleri Bakanlığı, Kültür Bakanlığı, Ulaştırma Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı, Rize Valiliği, Çamlıhemşin Belediye Başkanlığı ve idareniz tarafından 17.12.2016 tarihinde imzalanmış olan "Ayder Turizm Merkezinde Yapılacak Projenin Usul ve Esaslarına İlişkin Çerçeve Protokol" kapsamında Ayder Yenileme ve Koruma Projesi kapsamında çalışmaların devam ettiğinden bahsetmektedir.

Bahse konu proje kapsamında yer alan Rize İli Çamlıhemşin İlçesi, Kaplıca (Ayder) Mahallesiinde ekte sınırları gösterilen muhtelif parsellerde hazırlanacak Koruma Amaçlı İmar Plan Çalışmalarına esas kurum görüşümüzü talep etmekteyiz.

İdarenizce hazırlanacak Koruma Amaçlı İmar Planı çalışmalarına esas Belediyemizce herhangi bir sakınca olmadığı hususunda ;

Bilgilerinize arz ederim.

İsmail SARI
Belediye Başkan V.

Çamlıhemşin Belediyesi Osman Kurtuluş Cad. No: 14 53750
Çamlıhemşin RİZE
Telefon: (0 464) 651 70 65 Fax: (0 464) 651 74 86

web http://www.camlihemsin.bel.tr
e-posta : c_hemsinbelediyesi@hotmail.com

Normal

T.C.
RİZE VALİLİĞİ
İl Afet ve Acil Durum Müdürlüğü

Sayı : 62864169-952.99-E.95184
Konu : Plan görüş

21.06.2017

RİZE İL ÖZEL İDARESİNE

İlgi : 21.06.2017 tarih ve E:3581 sayılı yazınız.

İlgi yazınız ile İlimiz Çamlıhemşin İlçesine bağlı Ayder Yerleşkesi içerisinde afete maruz saha olarak tespit edilmiş alan olup olmadığı, ayrıca çığ etüdü yapıp yapılmadığı sorularak, yapılmış ise birer nüshalarının gönderilmesi talep edilmektedir.

Çamlıhemşin İlçesi Kaplıca Mahallesi (Ayder yerleşkesi) içerisinde 7269 sayılı Afetler Kanununun 2. maddesi uyarınca bu güne kadar afet olayı ile ilgili alınmış bir afete maruz saha kararı bulunmamaktadır. Söz konusu bölgede Ayder Kış Sporları ve Turizm Merkezi Çığ Etüdü adı altında mülga Bayındırlık ve İskan Bakanlığı (Afet İşleri Genel Müdürlüğü) tarafından hazırlanmış olan 03.03.2006 ve 02.10.2006 tarihli Çığ etüt raporları mevcut olup, söz konusu raporların birer örneği ilişikte gönderilmektedir.

Bilgilerinize arz ederim.

e-imzalıdır

Şakir KURK
İl Afet ve Acil Durum Müdürü

Ek : Çığ Etüt Raporu (2 ad.)

Not: 5070 sayılı elektronik imza kanununun 5.maddesi gereği bu belge elektronik imza ile imzalanmıştır.

Valilik Binası Kat:4 RİZE
Telefon No: (464) 217 43 00 Belge Geçer No: (464) 217 49 30
E-posta: rizemdr@afad.gov.tr İnternet Adresi: rize.afad.gov.tr

Bilgi için:Mustafa
HÜSEYİNPAŞAOĞLU
Şube Müdürü

Normal

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Doğa Koruma ve Milli Parklar Genel Müdürlüğü

GIDANI KORU
SOPRANA SAHİPÇİK

Sayı : E-78601403-045.99-1136888

12.04.2021

Konu : Rize İli, Çamlıhemşin İlçesi, Kaplıca
(Ayder) Mahallesi "Spor Tesisi Alanı" na
ilişkin Koruma Amaçlı İmar Planı
Değişikliği Kurum Görüşü

DAĞITIM YERLERİNE

İlgi : 30.03.2021 tarihli ve E-16306199-252.01.03[53100.60848]-667195 sayılı yazınız.

İlgi yazınız ile; Rize İli, Çamlıhemşin İlçesi, Kaplıca (Ayder) Mahallesinde yukarı ambarlık mevkiinde yapılmak istenen "Spor Tesisi Alanı" na ilişkin hazırlanan 1/5000 ölçekli Koruma Amaçlı Nazım İmar Planı ve 1/1000 ölçekli Koruma Amaçlı Uygulama İmar Planı Değişikliği teklifi nin değerlendirilmek üzere Bakanlığınıza (Tabiat Varlıklarını Koruma Genel Müdürlüğü) iletiğinden bahisle, Kaçkar Dağları Milli Parkı sınırları içerisinde bulunduğu imar planı değişikliği teklifine yönelik kurum görüşümüzün bildirilmesi istenmiştir.

Yapılan inceleme neticesinde;

- İmar planı değişiklik teklifine konu alanın Kaçkar Dağları Milli Parkı sınırları içerisinde kaldığı,
  - 502 ada 1,2,3,4 parseller ve bir kısmının da 428 ada 1 numaralı orman parseli içerisinde yer aldığı,
  - Kaçkar Dağları Milli Parkı Uzun Devreli Gelişme Planı'nda, yürürlükteki Koruma Amaçlı İmar Planı sınırlarının "Kontrollü Kullanım Alanı" altında "Ayder Turizm Merkezi" olarak tanımlandığı,
  - İmar planı değişikliği teklifine konu alanın "Ayder Turizm Merkezi" sınırlarında kaldığı,
  - Kültür ve Turizm Bakanlığınca 23.03.1998 tarihinde onaylanan 1/1000 ölçekli Koruma Amaçlı İmar Planı'nda, teklife konu alanın "Günöbirlik ve Kamping Alanı" ve "Orman Alanı" olarak ayrıldığı,
  - İmar planı değişikliği teklifi ile, "Spor Tesisi Alanı" kullanım kararı getirildiği,
  - Söz konusu alanın aynı zamanda "Ayder Turizm Merkezi'nde Yapılacak Projenin Usul ve Esaslarına İlişkin Çerçeve Protokol" kapsamında tanımlı alanda kaldığı,
- hususları tespit edilmiştir.

İmar planı teklifine konu parseller, Kaçkar Dağları Milli Parkı sınırı ile bitişik olduğundan imar planı değişikliği teklifi üzerine milli park sınırının işlenmesi ve 2873 sayılı Milli Parklar Kanunu ve ilgili yönetmelik hükümlerine uyulacağına ilişkin hüküm eklenmesi şartıyla, "Ayder Turizm Merkezi'nde Yapılacak Projenin Usul ve Esaslarına İlişkin Çerçeve Protokol" kapsamında, İbank tarafından hazırlanan söz konusu imar planı değişikliği teklifi Genel Müdürlüğümüzce uygun görülmüştür.

Bilgilerinizi ve gereğini arz/rica ederim.

İsmail ÜZMEZ

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Doğrulama Kodu: 154A9E56-B83C-484F-B208-9E8C66F7041A

Doğrulama Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/tarim-ebys>

Beştepe Mah. Alparslan Türkeş Cad. No:71 Yenimahalle/ANKARA

Telefon: (0312) 207 50 00

KEP: tarimveormanbakanligi@hs01.kep.tr

Bilgi için: Tuğba ÖZEL
Çalışma Grup Sorumlusu

Bakan a.
Genel Müdür

Ek: 1/5000 ölçekli Korun a Amaçlı Nazım İmar Planı (1 kopya) 1/1000 ölçekli Korun a Amaçlı
Uygulama İmar Planı (1 kopya) Plan Açıklama Raporu CD

Dağıtım:

Gereği:

Tabiat Varlıklarını Korun a Genel Müdürlüğüne
(2. Bölge Planlama Şube Müdürlüğü)

Bilgi:

Tarım ve Orm an Bakanlığı 12. Bölge Müdürlüğüne

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.
Do ruşma Kodu: 154A9E56-B83C-484F-E208-9E9C56F7041A Do ruşma Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/tarim-e-bys>
Be tepe Mah. Alparslan Türke Cad. No:71 Yenimahalle/ANKARA Bilgi için: Tu ba ÖZEL
Telefon: (0312) 207 50 00 Çalı şma Grup Sorumlusu
KEP: tarimveorman.bakanligi@hs01.kep.tr

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Trabzon Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Komisyonu

Toplantı Tarihi ve No :31/03/2021-178 53.100/1358
Karar Tarih ve No :31/03/2021-1855 Toplantı Yeri
Konu :İmar Palm/İmar Planı Değişikliği (2) TRABZON

Rize ili, Çamlıhemşin İlçesi, Kaplıca Mahallesi Ayder Yaylası Trabzon Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu'nun 31.10.1991 gün ve 1185 sayılı kararı ile doğal sit alanı olarak belirlenen daha sonra kurulun 27.06.1992 gün ve 1404 sayılı kararı ile doğal sit alanlarının sınırları ve dereceleri yeniden belirlenen, yine Trabzon Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu'nun 23.03.1998 tarih ve 3062 sayılı karar ile Koruma Amaçlı İmar Planı ve yapılanma koşulları düzeltilerek onaylanan ve kurulun yukarıda belirtilen karar eki 1/25.000 lik haritalarda I. Derece Doğal Sit Alanı olarak gösterilen bölge içerisinde kalmaktadır. Rize İli Çamlıhemşin İlçesi, Kaplıca Mahallesi (Ayder) Yukarı Ambarlık Mekiinde yapılmak istenen 'Spor Tesisi Alanı' na ilişkin 1/5000 ölçekli Koruma Amaçlı Revizyon Nazım İmar Planı ve 1/1000 ölçekli Koruma Amaçlı Revizyon Uygulama İmar Planı onaylanması talebine ilişkin İller Bankası A.Ş. Genel Müdürlüğü'nün 30.03.2021 tarih ve 667183 sayılı yazısı ile, Rize Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü'nün 31/03/2021 tarihli ve 2021-835 sayılı inceleme raporu okundu, dosyası incelendi.

Yapılan dosya incelemesi neticesinde, bahse konu Rize İli Çamlıhemşin İlçesi 1/5000 ölçekli Koruma Amaçlı Revizyon Nazım İmar Planı ve 1/1000 ölçekli Koruma Amaçlı Revizyon Uygulama İmar Planı teklifinin, 728 sayılı ilke kararına uygun olduğu, sit sınırlarının doğru olduğuna ve 23/03/2012 tarih ve 28242 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 'Korunan Alanlarda Yapılacak Planlara Dair Yönetmeliğin' Planların Onaylanması başlıklı 7. Maddesine göre uygun olduğuna, plan teklifinin mer'i mevzuat hükümleri kapsamında ve Cumhurbaşkanlığı 1 nolu Karamamesininin 109. Maddesi gereği onaylanmak üzere Çevre ve Şehircilik Bakanlığına (Tabiat Varlıklarını Koruma Genel Müdürlüğü) gönderilmesine,

EK-2 PLAN MÜEELİFİ YETERLİLİK BELGESİ –VE İLGİLİ DİĞER BELGELER

SERİ NO	: 865	T.C. NO.:	13261525724
ADI	: Ali Rıza		
SOYADI	: DEMİREL		
BABA ADI	: Halil İbrahim		
DOĞUM YERİ	: Ankara		
DOĞUM TARİHİ	: 15.03.1977		
UNVANI	: Şehir Plancısı		
MEZUNİYET TARİHİ	: 29.06.2003		
ÜNİVERSİTE	: ODTÜ		

İşbu YETERLİLİK BELGESİ, **İLBANK A.Ş.** isteği üzerine verilmiş olup, PLAN YAPIMINI YÜKÜMLENECEK MÜELLİFLERİN YETERLİLİĞİ HAKKINDA YÖNETMELİK'in 5. maddesi'nde belirtilen **B** grubundaki planları yapmaya yetkilidir.

**KAMU SEKTÖRÜ
PLAN YAPIMI YETERLİLİK BELGESİ**

Seri No. : 865
Dosya No. : 678

22.04.2023
Tarihine kadar geçerlidir.

ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI a.
Yasir KALEM
Genel Müdür

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
ORTA DOĞU TEKNİK ÜNİVERSİTESİ
ANKARA

Şeref Öğrencisi

Ali Rıza Demirel

MİMARLIK
FAKÜLTESİ

ŞEHİR VE BÖLGE PLANLAMA

BÖLÜMÜNDE
GEREKLİ ÇALIŞMALARI BAŞARI İLE TAMAMLAYARAK

ŞEHİR PLANCISI

ÜNVANINI VE
LİSANS

DERECESİNİ TANINAN BÜTÜN YETKİLERİYLE BİRLİKTE
ALMAYA HAK KAZANMIŞTIR

29 Haziran 2003

REKTÖR
PRESIDENT

REPUBLIC OF TURKEY
MIDDLE EAST TECHNICAL UNIVERSITY
ANKARA

Honour Student

Ali Rıza Demirel

HAVING SATISFACTORILY COMPLETED ALL REQUIREMENTS OF
THE DEPARTMENT OF

CITY AND REGIONAL PLANNING

IN THE FACULTY OF
ARCHITECTURE

HAS BEEN AWARDED THE DEGREE OF

BACHELOR OF CITY PLANNING

WITH ALL THE PRIVILEGES
CONNECTED THEREUNTO

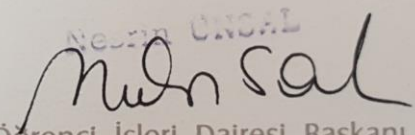
June 29, 2003

FAKÜLTE DEKANI
DEAN OF THE FACULTY

BÖLÜM BAŞKANI
CHAIRPERSON

ORTA DOĞU TEKNİK ÜNİVERSİTESİ
MIDDLE EAST TECHNICAL UNIVERSITY

DİP. NO.	74794
MEZUNİYET TARİHİ	29.6.2003
GRADUATION DATE	June 29, 2003
<p>Nezrin UNCAL</p> <p>Öğrenci İşleri Dairesi Başkanı Registrar</p>	

T.C. KİMLİK NO:

T. C. NOTERLİĞİ
KARA 44. NOTERLİĞİ
Mevkit: Cad. No: 3013 A. Yarırcı
ANKARA
Tel: 489 28 84

27 EYLÜL 1996

0747

BİLKENT ÜNİVERSİTESİ

Mütevelli Heyetinin vermiş olduğu yetkiye dayanılarak
Güzel Sanatlar, Tasarım ve Mimarlık Fakültesi'nin önerisi üzerine

Peyzaj Mimarisi ve Kentsel Tasarım Sanat Dalında
Gerekli çalışma ve sınavları başarı ile tamamlayan

Argu Balıoğlu'na

Lisans Derecesi

tanınan bütün hak ve yetkileri ile birlikte
tevcih edilmiştir.

7 Şubat 1996
Ankara

Harcına Fotokopi olarak göğatılan
İşbu suretin biraz edilen Aslına
uygun olduğunu onaylanmıştır.

ANKARA
KENTSEL MİMARLIK
DİRKMUŞ K

Mütevelli Heyet Başkanı

Ali D İmza
Rektor

Bilal Özer
Fakülte Dekanı

ANKARA
DEVLET
MÜHENDİSLİK VE MİMARLIK
AKADEMİSİ
DİPLOMASI

ABDULLAH OĞLU
1959 ANKARA / doğumlu
TAMER
ŞAFAK

akademimizin
MİMARLIK

fakültesinde lisans öğrenimi için
gerekli teorik ve pratik çalışma ve
sınavlarını başarı ile tamamlayarak

MİMAR

ünvanını tanınan bütün yetkileri ile
birlikte almaya hak kazanmıştır.

bitirdiği tarih : 11 / 10 / 1982 /

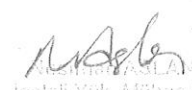

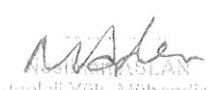

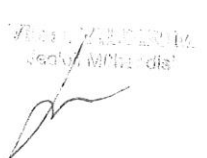
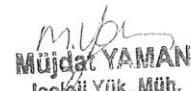
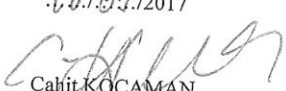
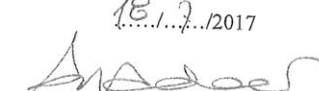
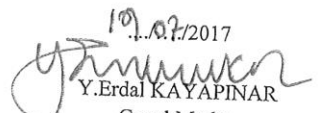
diploma no. : 201494

DEKAN
G.Ü. Müh. Mim. Fak.
Prof. Dr. Gülşen DOĞU

REKTÖR
Gazi Üniversitesi
Prof. Dr. Enver HASANOĞLU

EK-3 JEOLJİK ETÜT RAPORLARI

İL	: RİZE	ARAZİ KONTROL MÜHENDİSLERİ
İLÇE	: ÇAMLIHEMŞİN	
BELDE	:	Rapor içeriğindeki sondaj, laboratuvar, analiz vb veri ve bilgilerin teknik sorumluluğu müellif mühendis/firmaya aittir.
KÖY/MAH	:	 Jeoloji Yük. Mühendisi
MEVKİİ	: AYDER YAYLASI	
PAFTA	: 1/5000 ölçekli 4 adet ve 1/1000 ölçekli 15 adet halihazır paftada sınırları belirtilen yaklaşık 110 Hektarlık alan	 Yücel EKŞİOĞLU Jeoloji Mühendisi
ADA	:	
PARSEL	:	
RAPOR İNCELEME KOMİSYONU		
 Mustafa KASLAN Jeoloji Yük. Mühendisi		
 Yücel EKŞİOĞLU Jeoloji Mühendisi		
 Mustafa KASLAN Jeoloji Yük. Mühendisi		
 Yücel EKŞİOĞLU Jeoloji Mühendisi		
 Müjdat YAMAN Jeoloji Yük. Müh.		
648 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile değişik 644 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'nin 7. maddesinin 1. fıkrasının (d) bendi ile 28.09.2011 gün ve 102732 sayılı genelge gereğince onanmıştır.		
 Cahit KOCAMAN Yerbilimsel Etüt Dai. Bşk.		 A. Hakan AYBER Genel Müdür Yardımcısı V.
ONAY		
 Y. Erdal KAYAPINAR Genel Müdür		

İL	RİZE	ARAZİ KONTROL MÜHENDİSLERİ Rapor içeriğindeki sondaj, laboratuvar, analiz vb veri ve bilgilerin teknik sorumluluğu müellif mühendis/firmaya aittir.
İLÇE	ÇAMLIHEMŞİN	
BELDE	-	
KÖY/MAH	KAPLICA (AYDER)	
MEVKİİ	-	
PAFTA	1 ADET 1/5000 ÖLÇEKLİ G46-A-03-D PAFTASI İLE 2 ADET 1/1000 ÖLÇEKLİ G46-A-03-D-3-D VE G46-A-03-D-4-C PAFTASINDA SINIRLARI BELİRTİLEN TOPLAMDA 7063.870 m ² LİK ALANIN İMAR PLANINA ESAS JEOLJİK-JEOTEKNİK ETÜT RAPORU	HAYVA BELLİSİZ Jeoloji Mühendisi
ADA	-	Emel AKIR Jeofizik Mühendisi
PARSEL	-	

RAPOR İNCELEME KOMİSYONU

HAYVA BELLİSİZ
Jeoloji Mühendisi

İlknur OTLU
Jeoloji Mühendisi

Selahattin KURT
Jeofizik Mühendisi

Mehmet Alper KAYA
Jeoloji Mühendisi

Emre SAVAS
Jeoloji Yüksek Müh.

1. Numaralı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 102.Maddesinin 1. Fıkrasının (d) bendi ile 28.09.2011Gün ve 102732 Sayılı Genelge Gereğince Onanmıştır

25.03/2021

25.03/2021

Cahit KOÇAMAN
Yerbilimsel Etüt Dairesi Başkanı

H. Abdullah UÇAN
Genel Müdür Yardımcısı

ONAY
25.3/2021
Edal KAYAPINAR
Genel Müdür

EK-4 PROJE

